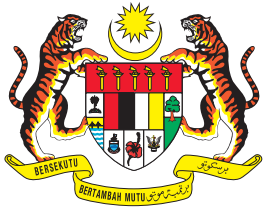

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
DAN PENGAUDITAN PEMATUHAN
AGENSI PERSEKUTUAN
TAHUN 2018**

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
DAN PENGAUDITAN PEMATUHAN
AGENSI PERSEKUTUAN
TAHUN 2018**

KANDUNGAN

KANDUNGAN

	Muka Surat
PENDAHULUAN	ix
RINGKASAN EKSEKUTIF	
Bahagian 1 : Pengesahan Penyata Kewangan Agensi Persekutuan	xiii
Bahagian 2 : Pengauditan Pematuhan Agensi Persekutuan	xv
BAHAGIAN I	
PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN	
BAGI TAHUN 2018	
1. Pengenalan	3
2. Penyerahan Penyata Kewangan	4
3. Pemakaian Piawaian Perakaunan	6
4. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan	7
5. Pembentangan Penyata Kewangan Di Parlimen	19
6. Analisis Prestasi Kewangan	20
BAHAGIAN II	
PENGAUDITAN PEMATUHAN AGENSI PERSEKUTUAN	
1. Pengenalan	33
2. Pengurusan Geran Daripada Kementerian Kepada Agensi Persekutuan	34
- Pelbagai Kementerian Dan Agensi Persekutuan	
3. Pelaburan Universiti Awam Dalam Syarikat Subsidiari Dan Sub-Subsidiari	56
- 19 Universiti Awam	
4. Pengurusan Perolehan Peralatan Pencegahan, Perubatan Dan Pemulihan	69
- Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)	
PENUTUP	79
AKRONIM	83
LAMPIRAN	
Lampiran 1 - Senarai 113 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan Dimuktamadkan Setakat 30 Ogos 2019	89
Lampiran 2 - Senarai 35 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan Belum Dimuktamadkan Setakat 30 Ogos 2019	93

PENDAHULUAN

PENDAHULUAN

---

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit penyata kewangan, pengurusan kewangan, aktiviti kementerian/jabatan/agensi serta pengurusan syarikat Kerajaan Persekutuan/agensi dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong untuk mendapat perkenan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen. Objektif pengauditan penyata kewangan adalah untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun 2018 menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan berkaitan telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.

2. Laporan saya mengenai Pengesahan Penyata Kewangan dan Pengauditan Pematuhan Agensi Persekutuan tahun 2018 mengandungi perkara seperti berikut:

Bahagian 1 : Pengesahan Penyata Kewangan Agensi Persekutuan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2018.

Bahagian 2 : Pengauditan Pematuhan Agensi Persekutuan.

3. Pengauditan penyata kewangan bagi tahun 2018 adalah berpandukan Garis Panduan Pengauditan Penyata Kewangan Asas Akruan berdasarkan *International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI). Ini bagi memastikan pengauditan dilaksanakan dengan berkualiti serta mematuhi piawaian perakaunan dan pengauditan yang diluluskan. Antara perkara yang ditetapkan dalam Garis Panduan tersebut adalah penyediaan Memorandum Perancangan Audit, penilaian risiko dan bukti audit, komunikasi dengan pihak pengurusan dan tadbir urus, pensampelan dan pelaporan.

4. Jabatan Audit Negara perlu menjalankan pengauditan penyata kewangan terhadap 150 Agensi Persekutuan bagi tahun kewangan 2018. Setakat 30 Ogos 2019, sebanyak 99 penyata kewangan telah diaudit dan diberi Pendapat Tanpa Teguran, enam (6) diberi Pendapat Tanpa Teguran dengan perenggan *Emphasis of Matter* (EOM) dan lapan (8) diberi Pendapat Berteguran. Sebanyak 35 penyata kewangan masih belum dimuktamadkan manakala dua (2) penyata kewangan Agensi Persekutuan belum diterima.

5. Mulai tahun 2019, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan pengauditan pematuhan terhadap Agensi Persekutuan bagi menggantikan pengauditan pengurusan kewangan (AI) berdasarkan risiko. Dalam tahun 2019, pengauditan pematuhan telah dilaksanakan melibatkan tiga (3) tajuk iaitu pengurusan geran daripada kementerian

kepada Agensi Persekutuan, pelaburan universiti awam dalam syarikat subsidiari/sub-subsidiari dan pengurusan perolehan peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO).

6. Saya ingin merakamkan penghargaan kepada semua pegawai Agensi Persekutuan yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin mengucapkan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih dan memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(DATO' NIK AZMAN NIK ABDUL MAJID)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

15 November 2019

RINGKASAN EKSEKUTIF

RINGKASAN EKSEKUTIF

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN

Perkara Utama

Apa yang diaudit? Pengauditan Penyata Kewangan Agensi Persekutuan dilaksanakan selaras dengan:

- ↳ Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan
- ↳ Seksyen 5, Akta Audit 1957 (Akta 62)
- ↳ Seksyen 5, Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240)

Mengapa ia penting untuk diaudit?

- Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Agensi Persekutuan adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata tersebut menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan berkaitan telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.

- Pengauditan juga dibuat untuk memastikan penyata kewangan bebas daripada kesalahan dan ketinggalan yang material berpandukan akta dan piawaian yang diluluskan.

Apa yang ditemui? Berdasarkan pengauditan terhadap 113 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan Bagi Tahun 2018 setakat 30 Ogos 2019. Kedudukan Sijil Audit adalah seperti berikut:

BIL.	PENDAPAT AUDIT	BIL. AGENSI
1.	Tanpa Teguran	99
	Tanpa Teguran (<i>Emphasis of Matter</i>)	6
2.	Berteguran	8
JUMLAH		113

- Isu Penyata Kewangan
  - Isu penyata kewangan melibatkan isu berkait dengan penyatuan akaun, piawaian perakaunan, salah nyata dan ketidakpastian.
  - Analisis Audit terhadap 113 penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018, di mana sebanyak 64 isu signifikan telah dibangkitkan.

BIL.	JENIS ISU	BUTIRAN ISU	BIL. AGENSI
1.	Penyatuan	Rosot Nilai	1
		Transaksi Kumpulan	3
		Klasifikasi	1
2.	Piawaian Perakaunan	Persembahan Penyata Kewangan	24
		Hartanah, Loji dan Peralatan	12
		Perkara Lain	29
3.	Salah Nyata	Perbezaan Amaun	48
		Klasifikasi	34
		Ketinggalan Perekodan	31
4.	Ketidakpastian	Perbezaan Amaun	28
		Amaun Tidak Dikenal Pasti	22
		Asas Pengiraan	5
		Usaha Berterusan	3

- Isu Pengurusan

- Isu pengurusan di penyata kewangan melibatkan isu proses dan prosedur, tadbir urus, dokumen sokongan serta sistem kewangan dan perakaunan.
- Analisis Audit terhadap 113 penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018, didapati sebanyak 30 isu signifikan telah dibangkitkan.

BIL.	JENIS ISU	BUTIRAN ISU	BIL. AGENSI
1.	Proses Dan Prosedur	Prosedur Kewangan	26
		Polisi Dan Kawalan Dalaman	27
		Pengurusan Aset Dan Stor	21
		Pengurusan Perolehan	5
2.	Tadbir Urus	Tanggungjawab Lembaga Pengarah	13
		Tanggungjawab Pihak Pengurusan	19
3.	Dokumen Sokongan	Dokumen Sokongan	21
4.	Sistem Kewangan Dan Perakaunan	Sistem Kewangan Dan Perakaunan	19

Syor Audit

- ☑ Pihak yang bertanggungjawab terhadap tadbir urus hendaklah memastikan piawaian perakaunan, *Standard Operating Procedure* (SOP) dan peraturan kewangan lain dipatuhi supaya pengurusan Agensi Persekutuan ditadbir dengan cekap, amanah dan telus.
- ☑ Agensi Persekutuan hendaklah mengambil tindakan proaktif dan berkesan bagi menyelesaikan semua isu yang dibangkitkan.
- ☑ Unit Audit Dalam/Naziran/Jawatankuasa Audit hendaklah berperanan untuk memastikan kecekapan dalam operasi dan tadbir urus melalui kawalan dalaman yang berkesan.
- ☑ Agensi Persekutuan mengemukakan penyata kewangan yang lengkap dan *auditable* dalam tempoh ditetapkan.

BAHAGIAN II

PENGAUDITAN PEMATUHAN AGENSI PERSEKUTUAN

Perkara Utama

Apa yang diaudit?

- Pengauditan Pematuhan Agensi Persekutuan dilaksana terhadap sesuatu bidang utama audit (*key audit area*) kawalan pengurusan kewangan berdasarkan *risk profiling* yang dilakukan terhadap setiap Agensi Persekutuan.
- Pengauditan Pematuhan Agensi Persekutuan dilaksanakan terhadap tiga (3) bidang utama audit iaitu geran, pelaburan dan perolehan yang melibatkan tiga (3) tajuk berikut:
  - Pengurusan Geran daripada kementerian kepada Agensi Persekutuan;
  - Pelaburan Universiti Awam dalam syarikat subsidiari/sub-subsidiari; dan
  - Pengurusan perolehan peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan.

Mengapa ia penting untuk diaudit?

- Pengauditan Pematuhan Agensi Persekutuan dilaksana untuk menentukan pematuhan terhadap undang-undang dan peraturan kewangan yang ditetapkan dan berkuat kuasa serta rekod perakaunan berkaitan telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.

- Geran yang disalurkan kepada Agensi Persekutuan melalui kementerian pada tahun 2018 daripada Bajet Mengurus adalah berjumlah RM2.224 bilion dan Bajet Pembangunan adalah berjumlah RM3.129 bilion.
- Pelaburan dalam syarikat subsidiari oleh 19 Universiti Awam bagi tahun 2018 adalah berjumlah RM370.25 juta itu peningkatan sejumlah RM151.08 juta atau 69% berbanding tahun sebelumnya.
- PERKESO telah membelanjakan sejumlah RM24.79 juta bagi perolehan peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan (tidak termasuk fisioterapi) yang melibatkan 153 pembekal.

Apa yang ditemui? • **Pengurusan Geran daripada Kementerian kepada Agensi Persekutuan**

- Baki geran berjumlah RM83.67 juta bagi 67 projek pembangunan dan program yang telah siap di lapan (8) agensi, iaitu Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM), Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB), Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM), Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE), Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MyIPO), Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM), Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI) dan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) dan tidak dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia.
- Baki geran berjumlah RM2.96 juta telah digunakan bagi tujuan selain yang diluluskan oleh Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) dan Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MyIPO).
- Sebanyak empat (4) projek/program pembangunan telah terlebih dibelanjakan di dua (2) Agensi Persekutuan, iaitu Majlis Amanah Rakyat (MARA) dan Institut Sukan Negara (ISN).
- Majlis Amanah Rakyat (MARA) telah membayar sejumlah RM187,233 kepada perunding bagi pihak Institut Kemajuan Desa (INFRA), Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB).
- Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) tidak melaporkan prestasi kewangan projek kepada Unit Perancang Ekonomi (EPU).

- **Pelaburan Universiti Awam (UA) dalam Syarikat Subsidiari/Sub-Subsidiari**

- **Penilaian Kedudukan Pelaburan**

- Kos operasi berjumlah RM0.87 juta bagi tahun 2017 dan RM0.49 juta bagi tahun 2018 ditanggung oleh 11 syarikat sub-subsidiari berstatus dormant di bawah lima (5) Universiti Awam (UA), iaitu Universiti Teknologi Mara (UiTM), Universiti Utara Malaysia (UUM), Universiti Sains Malaysia (USM), Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM) dan Universiti Malaya (UM).
- Tiga (3) syarikat subsidiari di bawah Universiti Awam (UA), iaitu Universiti Sains Islam Malaysia (USIM), Universiti Utara Malaysia (UUM) dan Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM) mengalami kerugian berjumlah RM6.51 juta dari tahun 2016 hingga 2018.
- Sebanyak 56 syarikat sub-subsidiari mengalami aliran tunai defisit berjumlah RM118.30 juta.
- Sebanyak 36 syarikat mencatatkan keuntungan sejumlah RM40.48 juta tetapi tidak membayar dividen pada tahun 2018.

- **Usaha Berterusan dan Rosot Nilai**

- Sebanyak 44 syarikat subsidiari dan sub-subsidiari bagi 14 Universiti Awam (UA) mengalami aset ketara bersih negatif sejumlah RM118.26 juta pada tahun 2018.
- Syarikat subsidiari Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) mengalami aset ketara bersih negatif bagi dua (2) tahun berturut-turut sejumlah RM2.30 juta pada tahun 2018 dan sejumlah RM1.06 juta pada tahun 2017.
- Enam (6) Universiti Awam (UA) tidak membuat peruntukan rosot nilai bagi tahun 2018 menyebabkan nilai pelaburan Universiti Awam (UA) terlebih nyata sejumlah RM6.44 juta.

- **Perolehan Peralatan Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)**

- Sebanyak lima (5) perolehan berjumlah RM247,058 telah dipecah kecil dan dibuat secara pembelian terus.
- Tiga (3) perolehan bekalan implan berjumlah RM49,526 telah dibuat tanpa pesanan pembelian.
- Proses semakan bayaran mengambil masa antara satu (1) hingga 467 hari.
- Invois daripada dua (2) pembekal berjumlah RM112,010 dibayar selepas tiga (3) tahun.
- Pembayaran berjumlah RM0.89 juta masih belum dibuat antara 30 hingga 4007 hari melibatkan 145 transaksi daripada 34 pembekal.
- Pembayaran berjumlah RM99,101 dilakukan tanpa dokumen lengkap.
- Pembayaran dibuat melebihi kuantiti yang sepatutnya diterima berjumlah RM51,894.

- Syor Audit** ☒ Menetapkan syarat penggunaan geran, prosedur pemulangan baki geran dan prosedur lanjutan masa bagi projek sambungan.
- ☒ Mewujudkan mekanisme pemantauan yang cekap dan berkesan.
- ☒ Mengkaji semula prestasi pelaburan dalam syarikat subsidiari/sub-subsidiari dan pematuhan terhadap peraturan perakaunan.
- ☒ Pematuhan terhadap Manual Prosedur Perolehan supaya pengurusan perolehan dilaksanakan dengan telus, cekap dan berkesan.

1

BAHAGIAN I

**Pengesahan Penyata Kewangan
Agensi Persekutuan Tahun 2018**

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN

RINGKASAN BILANGAN PENYATA KEWANGAN SETAKAT 30 OGOS 2019

JUMLAH 150	DITERIMA 148	BELUM DITERIMA 2	DIPERSIJKAN 113

1. PENGENALAN

1.1 Pada tahun 2019, Jabatan Audit Negara perlu menjalankan pengauditan terhadap 150 penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun kewangan berakhir 2018 yang meliputi Badan Berkanun Persekutuan, Kumpulan Wang Persekutuan, Akaun Amanah dan Agensi Persekutuan lain. Daripada jumlah tersebut, 137 merupakan penyata kewangan Badan Berkanun Persekutuan, 11 penyata kewangan Kumpulan Wang Persekutuan dan Akaun Amanah serta dua (2) Agensi Persekutuan lain yang ditubuhkan di bawah Akta Koperasi 1993 (Akta 502) dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Dua (2) Agensi Persekutuan yang pertama kali mengemukakan penyata kewangan tahun 2018 ialah Pihak Berkuasa Penerbangan Awam Malaysia dan Majlis Perubatan Malaysia.

1.2 Setakat 30 Ogos 2019, Jabatan Audit Negara telah mengeluarkan Laporan Ketua Audit Negara terhadap 113 daripada 150 penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun 2018 seperti dalam **Lampiran 1**. Sebanyak 35 penyata kewangan seperti dalam **Lampiran 2** masih belum dimuktamadkan manakala dua (2) penyata kewangan Agensi Persekutuan belum diterima iaitu Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) dan Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD) .

1.3 Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap 27 daripada 150 penyata kewangan tahun 2018 dan baki 123 penyata kewangan diaudit oleh firma audit swasta. Pelantikan firma audit swasta dibuat mengikut peruntukan Seksyen 7(3), Akta Audit 1957 (Akta 62) yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik mana-mana pihak yang berwibawa untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau. Syarat pelaksanaan pengauditan ini telah ditetapkan melalui perjanjian yang dimeterai.

1.4 Pengauditan penyata kewangan tahun 2018 adalah berpandukan Garis Panduan Pengauditan Penyata Kewangan Asas Akruan berdasarkan *International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI) bagi memastikan pengauditan adalah berkualiti serta mematuhi piawaian perakaunan dan pengauditan yang diluluskan. Antara perkara yang ditetapkan dalam garis panduan tersebut adalah penyediaan Memorandum Perancangan Audit, penilaian risiko dan bukti audit, komunikasi dengan pihak yang bertanggungjawab dengan tadbir urus, persampelan dan pelaporan.

2. PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

2.1 Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240) menghendaki setiap Badan Berkanun Persekutuan mengemukakan penyata kewangan tahunan kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit dalam tempoh enam (6) bulan selepas berakhir tahun kewangan berkenaan. Kementerian Kewangan juga telah mengeluarkan Pekeliling Perbendaharaan Malaysia PA 3.1 yang menghendaki penyata kewangan Badan Berkanun Persekutuan dikemukakan tidak lewat daripada 30 April tahun berikutnya. Ini bersesuaian dengan hasrat Kerajaan untuk membentangkan penyata kewangan yang diaudit pada tahun yang sama.

2.2 Sebanyak 142 Agensi Persekutuan telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2018 sebelum 30 Jun 2019 dan enam (6) Agensi Persekutuan mengemukakan penyata kewangan selepas 30 Jun 2019. Kelewatan mengemukakan penyata kewangan Agensi Persekutuan selepas 30 Jun 2019 perlu mendapat kelulusan Kementerian Kewangan. Selain itu, Ketua Audit Negara telah mengeluarkan arahan melalui surat bertarikh 11 Julai 2018, menetapkan supaya semua penyata kewangan bagi tahun berakhir 2018 yang dikemukakan mestilah lengkap dan *auditable*. Penyata kewangan yang lengkap perlu mengandungi penyata yang ditandatangani oleh Pengerusi dan seorang Ahli Lembaga Pengarah, perakuan oleh Pegawai Utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan dokumen sokongan. Kegagalan Agensi Persekutuan untuk mengemukakan penyata kewangan yang lengkap dan *auditable* akan menyebabkan Laporan Ketua Audit Negara tidak dapat dikeluarkan terhadap penyata kewangan berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan. Senarai Agensi Persekutuan yang lewat mengemukakan penyata kewangan yang lengkap adalah seperti dalam **Jadual 2.1**.

**Kemuka
Penyata Kewangan
Selepas 30 Jun 2019**

6 Agensi Persekutuan

JADUAL 2.1
AGENSI PERSEKUTUAN YANG LEWAT MENGEMUKAKAN
PENYATA KEWANGAN YANG LENGKAP BAGI TAHUN 2018 SELEPAS 30 JUN 2019

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	TARIKH PENYATA KEWANGAN DIKEMUKAKAN	TEMPOH KELEWATAN SELEPAS 30 JUN 2019 (Hari)	CATATAN
1.	Institut Penyelidikan Keselamatan Jalan Raya Malaysia (MIROS)	30.08.2019	61	Surat kelulusan pelanjutan masa daripada Kementerian Kewangan adalah sehingga 31 Ogos 2019. Kelewatan disebabkan oleh penstrukturan semula Unit Pengurusan Kewangan dan Perolehan mulai 1 Mac 2019 dan tempoh masa yang diambil dalam melaksanakan penilaian aset di MIROS.
2.	Lembaga Getah Malaysia (LGM)	27.08.2019	58	Kelewatan disebabkan penyatuan akaun Kumpulan tidak dapat disediakan berdasarkan penyata kewangan beraudit subsidiari. Bagaimanapun, surat kelulusan pelanjutan masa daripada Kementerian Kewangan adalah sehingga 31 Julai 2019.
3.	Perbadanan Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA)	26.08.2019	57	Surat kelulusan pelanjutan masa oleh Kementerian Kewangan adalah sehingga 31 Ogos 2019.
4.	Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA)	31.07.2019	31	FELDA telah mengemukakan Penyata Kewangan yang tidak lengkap (tanpa Surat Representasi dan Sijil Audit bagi subsidiari FELDA) pada 28 Jun 2019. Dokumen tersebut hanya dikemukakan pada 31 Julai 2019. Bagaimanapun, surat kelulusan pelanjutan masa daripada Kementerian Kewangan adalah sehingga 30 Jun 2019.
5.	Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar (IRDA)	19.07.2019	19	Surat permohonan pelanjutan masa masih belum dikemukakan kepada Kementerian Kewangan.
6.	Pertubuhan Berita Nasional Malaysia (BERNAMA)	10.07.2019	10	Surat permohonan pelanjutan masa kepada Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia telah dikemukakan pada 26 September 2019. Kelulusan daripada Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia masih belum diterima untuk kelulusan pelanjutan masa daripada Kementerian Kewangan.

Sumber: Surat Permohonan dan Kelulusan Pelanjutan Masa

2.3 Setakat 30 Ogos 2019, sebanyak dua (2) Agensi Persekutuan masih belum mengemukakan penyata kewangan seperti dalam **Jadual 2.2**.

JADUAL 2.2
AGENSI PERSEKUTUAN YANG BELUM MENGEMUKAKAN PENYATA KEWANGAN
SETAKAT 30 OGOS 2019

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	CATATAN
1.	Lembaga Angkatan Tabung Tentera (LTAT)	Surat kelulusan pelanjutan masa daripada Kementerian Kewangan adalah sehingga 30 September 2019.
2.	Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD)	Surat kelulusan pelanjutan masa masih belum diterima daripada Kementerian Kewangan. Kelewatan disebabkan oleh pembubaran SPAD dan kekangan sumber tenaga dalam penyediaan penyata kewangan.

Sumber: Jabatan Audit Negara

3. PEMAKAIAN PIAWAIAN PERAKAUNAN

3.1 *Malaysian Accounting Standards Board* (MASB) atau Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia merupakan badan yang bertanggungjawab menerbitkan piawaian perakaunan untuk diguna pakai oleh syarikat bermotifkan keuntungan dan Badan Berkanun Persekutuan seperti yang digariskan di bawah Pekeliling Perbendaharaan Malaysia PA 3.1. Piawaian perakaunan yang diluluskan oleh MASB untuk

diterima pakai di Malaysia adalah *Malaysian Financial Reporting Standards* (MFRS) dan *Malaysian Private Entity Reporting Standards* (MPERS). Pemakaian MFRS adalah tertakluk kepada undang-undang seliaan Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti atau Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

3.2 Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM) telah mengeluarkan *Malaysian Public Sector Accounting Standards* (MPSAS) melalui proses tadbir urus seperti dinyatakan dalam *Ministerial Function Acts 1969* yang mana salah satu fungsi JANM adalah menentukan polisi, sistem dan kawalan perakaunan awam selaras dengan Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61).

3.3 Sebanyak 21 Agensi Persekutuan menerima pakai MFRS manakala sebanyak 70 Agensi Persekutuan menerima pakai MPERS dalam penyediaan penyata kewangan bagi tahun kewangan 2018.

3.4 Sebanyak 59 Agensi Persekutuan telah menerima pakai MPSAS dalam menyediakan penyata kewangan bagi tahun kewangan 2018 termasuk Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan dan Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Raja-Raja dan Yang Dipertua - Yang Dipertua Negeri yang menerima pakai MPSAS buat kali pertama. Sebanyak 39 Agensi Persekutuan yang menerima pakai MPSAS sejak tahun kewangan 2016 telah tamat tempoh peralihan tiga (3) tahun dan perlu menerima pakai MPSAS tanpa pengecualian mulai tahun kewangan 2019.

MFRS

21 Agensi Persekutuan

MPERS

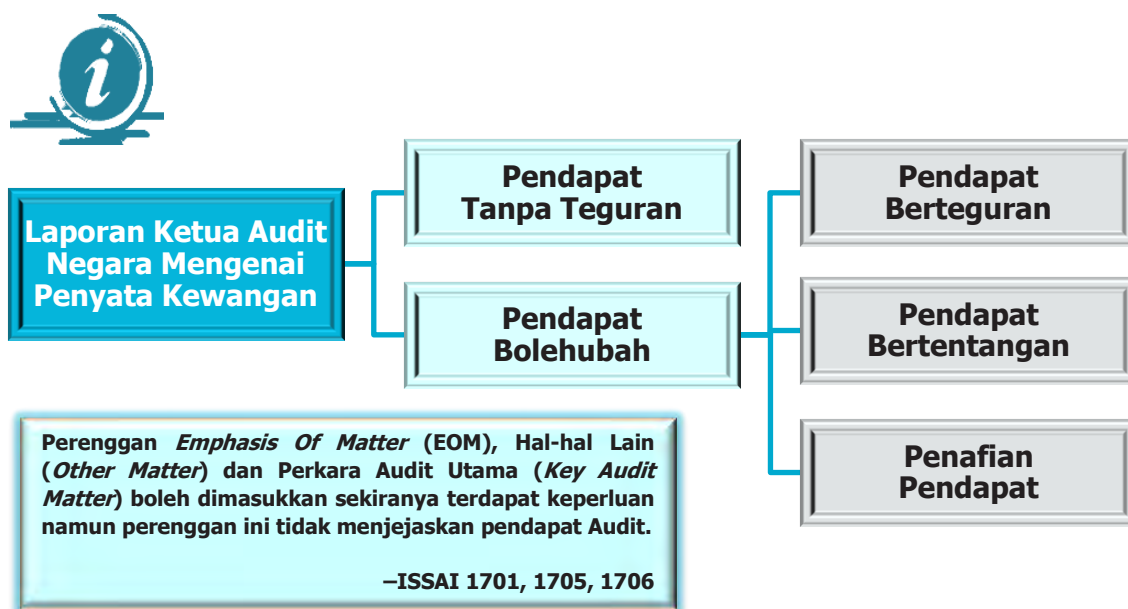
70 Agensi Persekutuan

MPSAS

59 Agensi Persekutuan

4. LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN

4.1 Laporan Ketua Audit Negara mengenai penyata kewangan telah disediakan berdasarkan keperluan *International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI). ISSAI menetapkan sebanyak dua (2) jenis Pendapat Audit, iaitu Pendapat Tanpa Teguran dan Pendapat Bolehubah.

4.2 Pengauditan yang telah dijalankan terhadap 113 penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun kewangan 2018 mendapati sebanyak 99 penyata kewangan telah diberi Pendapat Tanpa Teguran, enam (6) diberi Pendapat Tanpa Teguran dengan *Emphasis of Matter* dan lapan (8) diberi Pendapat Berteguran. Maklumat lanjut adalah seperti **Lampiran 1**. Bilangan penyata kewangan mengikut jenis pendapat Audit bagi tahun 2016 hingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 4.1**.

JADUAL 4.1
BILANGAN PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN
MENGIKUT JENIS PENDAPAT AUDIT BAGI TAHUN 2016 HINGGA 2018

BIL.	JENIS PENDAPAT AUDIT	TAHUN KEWANGAN		
		2016	2017	2018
1.	Tanpa Teguran	129	119	99
	Tanpa Teguran dengan <i>Emphasis of Matter</i>	12	18	6
2.	Berteguran	4	9	8
3.	Bertentangan	1	1	-
4.	Penafian Pendapat	-	1	-
JUMLAH		146	148*	113**

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2016 hingga 2018

Nota : *Sebanyak 135 pensijilan penyata kewangan Agensi Persekutuan tahun 2017 telah dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara (LKAN) Tahun 2017 manakala 13 pensijilan lagi dilaporkan dalam LKAN ini.

** Setakat 30 Ogos 2019, sebanyak 35 pensijilan penyata kewangan masih belum dimuktamadkan dan 2 penyata kewangan belum diterima

4.2.1. Pendapat Tanpa Teguran

Pendapat yang dinyatakan oleh juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa penyata kewangan telah disediakan memberi gambaran yang benar dan saksama dalam semua aspek penting selaras dengan piawaian perakaunan yang berkenaan.

4.2.2. Pendapat Bolehubah

Pendapat Bolehubah diberikan terhadap penyata kewangan yang mengandungi salah nyata yang ketara, tidak memperoleh bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian atau tidak memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara. Pendapat Berteguran, Pendapat Bertentangan atau Penafian Pendapat hendaklah digunakan mengikut kesesuaian seperti berikut:

a. Pendapat Berteguran

- i. Pendapat Berteguran adalah pendapat yang dinyatakan oleh juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa salah nyata, secara individu/agregat adalah material tetapi tidak menyeluruh kepada penyata kewangan setelah mendapat bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian atau tiada bukti audit yang mencukupi. Juruaudit membuat kesimpulan bahawa kesan daripada salah nyata ke atas nyata kewangan tidak dapat dikenal pasti, material tetapi tidak pervasif.
- ii. Bagi tahun kewangan 2018, lapan (8) Agensi Persekutuan telah diberikan Pendapat Berteguran seperti dalam **Jadual 4.2**.

PENDAPAT BERTEGURAN

**8 Agensi
Persekutuan**

JADUAL 4.2
PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN YANG DIBERIKAN
PENDAPAT BERTEGURAN BAGI TAHUN KEWANGAN 2018

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	ASAS KEPADA PENDAPAT BERTEGURAN
1.	Akademi Sains Malaysia (ASM)	i. Pelunasan Hasil - RM1.48 juta Perbezaan antara pelunasan di Penyata Pendapatan dengan perbelanjaan program sejumlah RM1.48 juta bagi program Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara (DSTIN) <i>Flagship</i>; <i>Newton-Ungku Omar Fund</i> (NUOF); <i>National Policy on Science, Technology and Innovation</i> (NPSTI); <i>Science Outlook</i>; <i>Duta Sains - MOSTI Social Innovation</i>; <i>Science, Technology and Innovation</i> (STI) <i>Master Plan</i>; <i>International Science Council Regional Office for Asia and the Pacific</i> (ISC ROAP) dan <i>International Science, Technology and Innovation Centre for South-south Cooperation under the Auspices of UNESCO</i> (ISTIC).

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	ASAS KEPADA PENDAPAT BERTEGURAN
		ii. Kumpulan Wang Projek - RM1.91 juta Baki Kumpulan Wang Projek di Aset Bersih/Ekuiti sejumlah RM1.91 juta bagi projek RMKe-8, RMKe-9, RMKe-10 dan aktiviti Program Sains, Teknologi dan Inovasi tidak direkodkan sebagai liabiliti selaras dengan MPSAS 23, Hasil daripada Urus Niaga Bukan Pertukaran (Cukai dan Pindahan).
2.	Institut Sukan Negara (ISN)	i. Nota 11 kepada Penyata Kewangan - Peruntukan Geran Berbaki Negatif RM28.03 juta Termasuk dalam Peruntukan Geran berjumlah RM53.47 juta adalah dua (2) geran berbaki negatif berjumlah RM28.03 juta. Baki awal Geran Kumpulan Wang Amanah Sukan Negara adalah berbaki defisit sejumlah RM16.14 juta dengan terimaan geran tahun 2018 berjumlah RM10 juta telah terlebih dibelanjakan sejumlah RM21.03 juta dan baki keseluruhan pada 31 Disember 2018 adalah berjumlah defisit RM27.45 juta. Manakala baki awal Geran Pembangunan ADAMAS yang berbaki defisit adalah sejumlah RM0.744 juta dengan terimaan tahun 2018 sejumlah RM460,308 yang telah dibelanjakan sejumlah RM293,316 dan berbaki keseluruhan dengan baki pada 31 Disember 2018 adalah berjumlah defisit RM0.58 juta. ii. Nota 14 kepada Penyata Kewangan - Pendapatan Terlebih Nyata RM21.32 juta Perbelanjaan Peruntukan Geran bagi tahun semasa sejumlah RM21.32 juta iaitu sejumlah RM21.03 juta bagi Geran Kumpulan Wang Amanah Sukan Negara dan sejumlah RM293,316 bagi Geran Pembangunan ADAMAS telah diiktiraf sebagai pendapatan walaupun geran tersebut telah berbaki negatif. iii. Keupayaan Beroperasi Sebagai Usaha Berterusan Berdasarkan asas perakaunan penyata kewangan dengan andaian ISN beroperasi sebagai satu usaha berterusan, terdapat keraguan yang signifikan terhadap keupayaan beroperasi sebagai usaha berterusan disebabkan kurangan terkumpul pada tahun 2018 meningkat kepada RM5.71 juta berbanding RM4.86 juta atau 17.5% pada tahun 2017. Oleh itu, suntikan dana dan pengurusan kewangan yang berhemat adalah diperlukan untuk ISN mencapai objektif penubuhannya pada masa akan datang.
3.	Lembaga Pelabuhan Kemaman (LP Kemaman)	LP Kemaman telah membuat penilaian semula ke atas sebahagian aset yang mempunyai nilai buku bersih RM1. Kaedah ini tidak selaras dengan perenggan 44-58 MPSAS 17 yang menghendaki jika sesuatu item hartanah, loji dan peralatan dinilai semula, maka keseluruhan kelas hartanah, loji dan peralatan hendaklah dinilai semula.
4.	Lembaga Pelabuhan Kuantan (LP Kuantan)	i. Hasil Perkongsian Pajak Tanah Dan Sewaan - RM2.33 juta Hasil Perkongsian Pajak Tanah dan Sewaan bagi tempoh 2012 sehingga 2017 telah diiktiraf sebagai hasil semasa tahun 2018. Ini menyebabkan hasil terlebih catat bagi tahun 2018 berjumlah RM2.24 juta. ii. Penilaian Semula Aset Bukan Semasa Lain - RM166,134 Kaedah penetapan polisi penilaian semula aset LP Kuantan adalah tidak konsisten. Penilaian aset yang mempunyai nilai buku bernilai RM1 tidak dibuat penilaian secara menyeluruh. Penilaian dibuat pada akhir tahun 31 Disember 2018 untuk jumlah yang dinyatakan semula pada tahun 2017, menyebabkan jumlah susut nilai telah terlebih di ambilkira sejumlah RM62,764. LP Kuantan juga tidak mematuhi MPSAS 17, perenggan 44-58 iaitu model Penilaian Semula Aset dengan sewajarnya dengan merekod amaun Susut Nilai Terkumpul aset yang dinilai semula dan cara merekod lebihan penilaian semula yang dibuat.

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	ASAS KEPADA PENDAPAT BERTEGURAN
5.	Lembaga Wakaf Hindu Negeri Pulau Pinang (WAKAF HINDU)	Sejumlah RM0.61 juta daripada RM1.50 juta Bantuan Kerajaan Negeri Pulau Pinang yang diperuntukkan bagi perbelanjaan pembangunan telah digunakan untuk perbelanjaan operasi WAKAF HINDU.
6.	Perbadanan Aset Keretapi (RAC)	Baki awal Kerja Dalam Pelaksanaan berjumlah RM17.38 bilion pada Nota 11 kepada Penyata Kewangan RAC bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 tidak dapat disahkan. Perkara ini disebabkan terdapat perbezaan nama projek, bilangan projek, kos projek dan jumlah bayaran antara rekod RAC dengan Agensi Persekutuan Pelaksana dan Agensi Persekutuan Pembayar.
7.	Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran (PTPK)	i. Geran Tertunda Program Pinjaman - RM3.36 bilion PTPK telah merekodkan <i>accumulated amount</i> Geran Tertunda Program Pinjaman yang telah diterima sejak tahun 2012 sehingga 2018 berjumlah RM3.36 bilion dan tidak membuat pelunasan bagi Geran Tertunda Program Pinjaman yang telah digunakan selaras dengan MPSAS 23, Hasil daripada Urus Niaga Bukan Pertukaran (Cukai dan Pindahan). ii. Prestasi Kutipan Penghutang Pinjaman - RM470.17 juta Kedudukan semasa baki penghutang pinjaman PTPK bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 berjumlah RM2.89 bilion (2017: RM2.77 bilion). Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM470 juta atau 16.3% adalah tunggakan sejak tahun 2001 hingga 2009 yang tiada pergerakan pengurangan melalui pembayaran balik pinjaman. iii. Geran Tertunda Program Bantuan Kewangan - RM45.88 juta PTPK tidak mengiktiraf amaun pembiayaan bagi Program Bantuan Kewangan sejumlah RM45.88 juta sebagai hasil dan amaun yang sama juga tidak diiktiraf sebagai belanja selaras dengan ketetapan MPSAS 23, Hasil daripada Urus Niaga Bukan Pertukaran (Cukai dan Pindahan).
8.	Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)	i. Liabiliti Terkurang Nyata Bagi Geran Pembangunan Sistem Insurans Pekerjaan (SIP) - RM60.21 juta PERKESO telah menerima geran kerajaan berjumlah RM52 juta bagi Projek Dana Bantuan Kehilangan Pekerjaan pada tahun 2011 dan sejumlah RM70 juta diterima pada tahun 2017 bagi Program SIP di bawah Akta Sistem Insurans Pekerjaan 2017 (Akta 800) menjadikan jumlahnya RM122 juta. Pada tahun 2018, keseluruhan geran berjumlah RM122 juta telah direkodkan sebagai hasil walaupun hanya sejumlah RM61.79 juta sahaja yang telah dibelanjakan dengan kebenaran. Baki geran berjumlah RM60.21 juta sepatutnya direkodkan sebagai liabiliti yang menyebabkan liabiliti bukan semasa terkurang nyata dan hasil terlebih nyata berjumlah RM60.21 juta dalam Penyata Kewangan PERKESO tahun 2018. ii. Penggunaan Geran Pembangunan SIP Tidak Menepati Tujuan - RM40.35 juta PERKESO telah membelanjakan sejumlah RM40.35 juta bagi perbelanjaan yang tidak menepati tujuan geran yang sepatutnya. Perbelanjaan Am, Emolumen, Bekalan dan Perkhidmatan, Cukai dan Perkhidmatan serta Ubahsuai Pejabat telah digunakan daripada Geran Pembangunan SIP. Ini menyebabkan geran tersebut telah terlebih belanja dan berbaki kurang RM40.35 juta.

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2018

- iii. Institut Sukan Negara (ISN) diberikan Pendapat Berteguran bagi dua (2) tahun berturut-turut. Selain itu, dua (2) Agensi Persekutuan iaitu Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) dan Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran (PTPK) telah diberikan Pendapat Berteguran bagi penyata kewangan tahun 2018 berbanding Pendapat Tanpa Teguran dengan *Emphasis of Matter* bagi tahun kewangan 2017. Lima (5) Agensi Persekutuan iaitu Akademi Sains Malaysia (ASM), Lembaga Pelabuhan Kemaman (LP Kemaman), Lembaga Pelabuhan Kuantan (LP Kuantan), Lembaga Wakaf Hindu Negeri Pulau Pinang (WAKAF HINDU) dan Perbadanan Aset Keretapi (RAC) telah diberi Pendapat Berteguran bagi tahun 2018. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 4.3**.

**PENDAPAT
BERTEGURAN
bagi tempoh 2 tahun
berturut-turut**

**1 Agensi
Persekutuan**

**JADUAL 4.3
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGIKUT JENIS PENDAPAT AUDIT
BAGI TAHUN 2016 HINGGA 2018**

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	JENIS PENDAPAT AUDIT		
		2016	2017	2018
1.	Institut Sukan Negara (ISN)	Tanpa Teguran	Berteguran	Berteguran
2.	Akademi Sains Malaysia (ASM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Berteguran
3.	Lembaga Pelabuhan Kemaman (LP Kemaman)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Berteguran
4.	Lembaga Pelabuhan Kuantan (LP Kuantan)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Berteguran
5.	Lembaga Wakaf Hindu Negeri Pulau Pinang (WAKAF HINDU)	Berteguran	Tanpa Teguran	Berteguran
6.	Perbadanan Aset Keretapi (RAC)	EOM	Tanpa Teguran	Berteguran
7.	Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran (PTPK)	EOM	EOM	Berteguran
8.	Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)	Tanpa Teguran	EOM	Berteguran

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2016 hingga 2018

b. Pendapat Bertentangan

Pendapat yang dinyatakan oleh juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa salah nyata, secara individu/agregat adalah material dan pervasif kepada penyata kewangan setelah mendapat bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian.

c. Penafian Pendapat

Pendapat ini dinyatakan oleh juruaudit apabila kesan yang mungkin timbul daripada kekangan skop adalah material dan pervasif, di mana bukti audit tidak mencukupi untuk memberi pendapat terhadap penyata kewangan. Juruaudit tidak dapat memberi pendapat sama ada penyata kewangan menunjukkan gambaran yang

benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan. Selain itu, penafian pendapat juga diberi apabila juruaudit telah memperoleh bukti audit yang mencukupi mengenai setiap ketidakpastian tetapi tidak dapat memberi pendapat disebabkan oleh potensi ketidakpastian dan kesan kumulatif terhadap penyata kewangan.

4.2.3. Perkara Yang Tidak Menjejaskan Pendapat Juruaudit

a. Perenggan *Emphasis of Matter* (EOM)

- i. ISSAI 1706 menyatakan perenggan EOM adalah perkara yang didedahkan atau dinyatakan dalam penyata kewangan. Juruaudit membuat pertimbangan profesional bahawa ia amat penting dan asas kepada pemahaman pengguna penyata kewangan.

PERENGKAN EMPHASIS OF MATTER

**6 Agensi
Persekutuan**

- ii. Laporan Ketua Audit Negara terhadap penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 untuk enam (6) Agensi Persekutuan dengan perenggan EOM adalah seperti dalam **Jadual 4.4**.

JADUAL 4.4
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DENGAN
PERENGKAN *EMPHASIS OF MATTER* BAGI TAHUN KEWANGAN 2018

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	ASAS KEPADA PENDAPAT TANPA TEGURAN DENGAN <i>EMPHASIS OF MATTER</i>
1.	Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA)	i. Peruntukan rosot nilai tidak dibuat terhadap semua aset tetap berdasarkan MPSAS 21 berkaitan Penjejasan Aset Penjanaaan Bukan Tunai dan ini merupakan perkara yang berulang. ii. Peruntukan rosot nilai telah berkurang nyata sejumlah RM431,849 disebabkan KEDA dan Kumpulan telah memperuntukkan suatu kadar peratusan daripada keseluruhan jumlah penghutang. Kaedah ini bertentangan dengan MPSAS 26 berkaitan Penjejasan Aset Penjanaaan Tunai. iii. Hasil penjualan tanah pada tahun 2013 telah diiktiraf sebagai hasil tahun 2018 sejumlah RM2 juta dan tidak selaras dengan MPSAS 9 berkaitan Hasil Urus Niaga Pertukaran.
2.	Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA)	Seksyen 6 Akta LPPSA 2015 menetapkan satu daripada fungsi utama LPPSA adalah untuk menguruskan Kumpulan Wang dan mentadbir kemudahan pembiayaan sektor awam. i. Nota 4.2 kepada Penyata Kewangan, LPPSA telah memilih untuk menerima pakai peruntukan peralihan selama tiga (3) tahun bagi dua (2) aspek pengiktirafan dan pengukuran hasil untuk pematuhan MPSAS 9 Hasil Daripada Urus Niaga Pertukaran dan MPSAS 29 Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran termasuk pembiayaan perumahan dan pendapatan operasi yang merupakan aktiviti utama LPPSA. Pelepasan di bawah peruntukan peralihan tersebut memberi kesan kepada pembentangan yang saksama bagi angka pembiayaan perumahan tetapi dibenarkan di bawah perenggan 36 dan perenggan 38, MPSAS 33 <i>First-time Adoption of Accrual Basis</i>. ii. Nota 25 kepada Penyata Kewangan telah mendedahkan ketidakpastian anggaran pembiayaan perumahan berikutan pelaksanaan proses pemurnian data yang dijangka akan

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	ASAS KEPADA PENDAPAT TANPA TEGURAN DENGAN <i>EMPHASIS OF MATTER</i>
		dimuktamadkan pada tahun 2019. Selaras dengan perenggan 140, MPSAS 1 Pembentangan Penyata Kewangan, pendedahan dalam nota hendaklah dilakukan apabila terdapat kebarangkalian ketidakpastian anggaran yang mempunyai risiko signifikan dan menyebabkan pelarasan material dalam tahun kewangan akan datang. LPPSA perlu memastikan proses pemurnian data dapat diselesaikan sebelum tempoh pelepasan peralihan tiga (3) tahun yang dibenarkan di bawah MPSAS 33 berakhir, iaitu pada tahun 2018.
3.	Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (LPPM)	i. Usaha Berterusan Penyata Kewangan LPPM telah disedia berdasarkan andaian usaha berterusan walaupun Kumpulan Wang Pengurusan menunjukkan baki negatif berjumlah RM61.68 juta pada 31 Disember 2018. Kedudukan aset LPPM pada tarikh tersebut adalah berjumlah RM217.23 juta manakala liabiliti berjumlah RM273.29 juta yang menjadikan liabiliti bersih berjumlah RM56.06 juta. Berdasarkan kepada prestasi kewangan semasa, keupayaan LPPM untuk menjelaskan liabiliti jangka panjang adalah bergantung kepada sokongan kewangan daripada Kerajaan. ii. Pelbagai Pemiutang Daripada Urus Niaga Pertukaran Nota 14 kepada Penyata Kewangan: Pelbagai Pemiutang Daripada Urus Niaga Pertukaran adalah berjumlah RM188.04 juta. Sejumlah RM87.73 juta daripada baki tersebut merupakan pemiutang Pengiklanan Digital bagi Pasaran China dengan Platform <i>Tencent</i> yang ditangguhkan pembayaran kerana masih dalam siasatan oleh pihak berkuasa.
4.	Perbadanan Labuan (PL)	Aset infrastruktur PL telah berkurang rekod berjumlah RM6.25 juta dalam penyata kewangan tahun 2018 mengikut MPSAS 17 Hartanah, Loji dan Peralatan. Amaun ini adalah anggaran yang diterima di bawah Sistem Maklumat Rekod-rekod Jalan Raya Malaysia (MARRIS) bagi tahun 2009 hingga 2018.
5.	Perbadanan Padang Golf Subang (PPGS)	Pada 3 September 2014, Kerajaan telah bersetuju supaya Kelab Golf Negara Subang (KGNS) diberi pajakan kecil ke atas tanah milik Persekutuan H.S.(D) 148046 PT 221 Mukim Damansara, Daerah Petaling, Selangor seluas 330 ekar daripada PPGS selama 30 tahun bagi tujuan padang golf. Kerajaan juga menetapkan perjanjian pajakan kecil dan perjanjian pengurusan perlu ditandatangani antara kedua-dua pihak dengan mengambil kira kepentingan Kerajaan dan penjawat awam serta fungsi PPGS sebagaimana tertakluk dalam Akta Perbadanan Padang Golf Subang, 1968 (Akta 509). Bagaimanapun, perjanjian pajakan kecil dan perjanjian pengurusan belum dimuktamadkan antara PPGS dan KGNS walaupun isu ini telah dibangkitkan oleh pihak Audit sejak pengauditan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2014.
6.	Universiti Malaya (UM)	Nota 32 kepada Penyata Kewangan: Kumpulan Wang Penyelidikan menunjukkan baki defisit berjumlah RM137.27 juta (2017: RM126.57 juta). Defisit tersebut bertambah sejumlah RM10.70 juta berbanding tahun sebelumnya.

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara Malaysia (Sijil) Tahun 2018

- iii. Sebanyak tiga (3) Agensi Persekutuan iaitu Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA), Universiti Malaya (UM) dan Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (LPPM) telah diberikan Pendapat Tanpa Teguran dengan EOM bagi tempoh tiga (3) tahun berturut-turut. Selain itu, sebanyak dua (2) Agensi Persekutuan iaitu Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) dan

**PENDAPAT TANPA
TEGURAN DENGAN
EMPHASIS OF MATTER
bagi tempoh 3 tahun
berturut-turut
3 Agensi Persekutuan**

Perbadanan Padang Golf Subang (PPGS) telah diberikan Pendapat Tanpa Teguran dengan EOM pada tahun 2018. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 4.5**.

JADUAL 4.5
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA BAGI TAHUN 2016 HINGGA 2018

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	JENIS PENDAPAT AUDIT		
		2016	2017	2018
1.	Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA)	EOM	EOM	EOM
2.	Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (LPPM)	EOM	EOM	EOM
3.	Universiti Malaya (UM)	EOM	EOM	EOM
4.	Perbadanan Labuan (PL)	Tanpa Teguran	EOM	EOM
5.	Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	EOM
6.	Perbadanan Padang Golf Subang (PPGS)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	EOM

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2016 hingga 2018

b. Perenggan Hal-hal Lain (*Other Matter*)

- i. ISSAI 1706 menyatakan perenggan *Other Matter* merujuk kepada perkara selain daripada yang didedahkan atau dinyatakan di dalam penyata kewangan. Pada pertimbangan juruaudit, perkara berkaitan adalah relevan kepada pemahaman pengguna mengenai pengauditan, tanggungjawab juruaudit atau laporan Audit.
- ii. Laporan Ketua Audit Negara terhadap penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 untuk enam (6) Agensi Persekutuan dengan perenggan *Other Matter* adalah seperti dalam **Jadual 4.6**.

**PERENGKAN
OTHER MATTER**
**6 Agensi
Persekutuan**

JADUAL 4.6
**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DENGAN
PERENGKAN *OTHER MATTER* BAGI TAHUN KEWANGAN 2018**

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	PERENGKAN <i>OTHER MATTER</i>
1.	Institut Sukan Negara (ISN)	ISN perlu sentiasa memastikan rekod/daftar aset dikemas kini serta perekodan perbelanjaan dibuat selari dengan piawaian perakaunan bagi memastikan penyediaan penyata kewangan adalah tepat dan betul.
2.	Perbadanan Aset Keretapi (RAC)	RAC perlu sentiasa memastikan rekod/daftar Kerja Dalam Pelaksanaan adalah bersesuaian, dikemas kini serta selari dengan rekod kewangan Agensi Pelaksana dan Agensi Pembayar bagi memastikan penyediaan penyata kewangan adalah tepat dan betul.
3.	Perbadanan Padang Golf Subang (PPGS)	Berdasarkan Nota 3 kepada Penyata Kewangan, termasuk dalam Hartanah, Loji dan Peralatan pada 31 Disember 2018 adalah satu bidang tanah pajakan yang dinyatakan pada kos berjumlah RM120.65 juta berdasarkan penilaian oleh Jabatan Penilaian dan

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	PERENGKAN <i>OTHER MATTER</i>
		Perkhidmatan Harta bertarikh 19 Januari 2009. Berdasarkan Nota 8 kepada Penyata Kewangan, termasuk dalam Pendapatan tahun semasa adalah sewa tanah pajakan berjumlah RM240,000. Semakan Audit terhadap surat Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta bertarikh 3 September 2018 mendapati nilai pajakan 99 tahun tanah yang sama adalah RM211 juta dan sewa tahunan adalah RM4.80 juta setahun.
4.	Perbadanan Stadium Malaysia (PSM)	PSM perlu sentiasa memastikan rekod daftar aset adalah bersesuaian dan kemas kini dengan rekod kewangan serta dapat dikenal pasti secara fizikal bagi memastikan penyediaan penyata kewangan adalah tepat dan betul.
5.	Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)	Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969 (Akta 4) dan Akta Sistem Insurans Pekerjaan 2017 (Akta 800) menghendaki semua pekerja dalam perusahaan yang tertakluk pada Akta ini diinsuranskan mengikut cara yang diperuntukkan oleh Akta ini. Pengauditan penyata kewangan yang dilaksanakan menunjukkan wujud perbezaan rekod caruman di antara Buku Tunai dan <i>Automated SOCSO Integrated System (ASSIST)</i> bagi Akta 4 berjumlah RM4.70 juta dan bagi Akta 800 berjumlah RM17.93 juta pada 31 Disember 2018. PERKESO hendaklah memastikan rekod caruman dan rekod lain sentiasa bersesuaian dan kemas kini dengan rekod kewangan dalam penyediaan penyata kewangan yang tepat dan betul. PERKESO perlu memastikan penyediaan penyata kewangan adalah teratur dan mematuhi piawaian perakaunan yang diguna pakai.
6.	Universiti Teknologi MARA (UiTM)	Bagi butiran Hartanah, Loji dan Peralatan pada 31 Disember 2018 terdapat dua (2) bidang tanah pajakan yang telah dinyatakan semula daripada RM2 kepada nilai bawaan RM14.77 juta selepas teguran Audit. UiTM perlu memastikan penyata kewangan disediakan dengan teratur dan mematuhi piawaian perakaunan yang diguna pakai.

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2018

c. Perkara Audit Utama (*Key Audit Matter*)

- i. ISSAI 1701 menyatakan perenggan Perkara Audit Utama (KAM) meliputi isu signifikan dalam tahun semasa yang telah dimaklumkan kepada pihak yang bertanggungjawab terhadap tadbir urus (*those charged with governance*).

PERENGKAN KEY AUDIT MATTER

5 Agensi Persekutuan

- ii. Laporan Ketua Audit Negara terhadap penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 untuk lima (5) Agensi Persekutuan dengan perenggan KAM adalah seperti dalam **Jadual 4.7**.

JADUAL 4.7
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DENGAN
PERENGKAN *KEY AUDIT MATTER* BAGI TAHUN KEWANGAN 2018

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	ASAS KEPADA PENDAPAT TANPA TEGURAN DENGAN <i>KEY AUDIT MATTER</i>
1.	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)	i. KWSP telah memilih untuk mengelaskan pelaburan ekuiti pada Nilai Saksama Melalui Pendapatan Komprehensif Lain (FVOCI) disebabkan pelaburan dibuat untuk memelihara dan meningkatkan modal daripada caruman ahli serta mengekalkan pulangan yang stabil dalam jangka panjang. Pada tahun kewangan semasa, KWSP melaporkan pelaburan ekuiti sejumlah RM300.69 bilion, keuntungan modal hasil daripada hasil transaksi penjualan ekuiti sejumlah RM18.21 bilion dan kerugian tidak nyata bersih sejumlah RM50.17 bilion. ii. KWSP telah memperuntukkan sejumlah RM47.31 bilion bagi tujuan pembayaran dividen yang terdiri daripada Simpanan Konvensional pada kadar 6.15% dan Simpanan Syariah pada kadar 5.9%. Bagaimanapun, kedudukan Rizab Aset Kewangan pada Nilai Saksama Melalui Pendapatan Komprehensif Lain pada 31 Disember 2018 adalah negatif RM8.91 bilion.
2.	Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA)	i. Projek pembinaan weir di Sungai Kelantan bernilai RM45.23 juta sepatutnya siap pada 8 September 2015. Lanjutan Masa No. 2 telah dikeluarkan sehingga 18 April 2016. <i>Liquidated and Ascertained Damages</i> (LAD) telah dikenakan bermula 19 April 2016 pada kadar RM85.74 sehari dan sejumlah RM8,831 bagi tempoh 103 hari telah dibayar oleh kontraktor. Kemajuan kerja setakat 31 Disember 2018 adalah sebanyak 98% dan dijangka siap pada akhir bulan Oktober 2019. KADA telah mengemukakan permohonan kelulusan peningkatan kos sejumlah RM18 juta pada bulan Julai 2019 kepada Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani bagi melaksanakan kerja pembaikan struktur weir yang runtuh pada bulan Jun 2018. ii. Empat (4) projek lain bagi pembangunan sistem saliran dan menaik taraf infrastruktur pengairan serta saliran dengan kos keseluruhan berjumlah RM5.77 juta juga telah dikeluarkan Lanjutan Masa dalam tempoh antara bulan September 2018 hingga April 2019. Projek tersebut sepatutnya siap dalam tempoh antara bulan Februari hingga November 2018.
3.	Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM)	i. Kos lebuhraya yang diserahkan tetapi belum diimbuhi balik oleh Kerajaan berjumlah RM266.15 juta. ii. Akaun Akan Terima berjumlah RM41.70 juta merupakan peruntukan yang dijangka akan diterima daripada Kerajaan Persekutuan melalui Kementerian Kerja Raya bagi pendahuluan bayaran kerja menaik taraf dan memasang <i>crash cushion</i> yang dibuat oleh LLM. iii. Tunggakan bayaran sewa paparan iklan yang melebihi 180 hari berjumlah RM4.65 juta masih belum dilunaskan oleh 29 penghutang. iv. Bayaran Pampasan Pengambilan Tanah berjumlah RM5.90 juta telah dibuat pada tahun 2003 kepada 64 tuan tanah dan bayaran guaman. Pengambilan tanah seluas 161.434 hektar di Kuantan, Pahang adalah untuk tujuan pembinaan Institut Latihan Pengurusan Lembaga Lebuhraya Malaysia. Proses pengambilan tanah ini telah bermula sejak tahun 2003 dan mengambil masa yang lama.
4.	Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (MTIB)	i. Baki pinjaman jangka panjang daripada Perbendaharaan Malaysia termasuk faedah adalah berjumlah RM1.09 bilion (2017: RM1.02 bilion) dan dikenakan faedah sebanyak 2.5%. Berdasarkan kepada perjanjian antara MTIB dengan Perbendaharaan Malaysia, bayaran balik pinjaman telah dibuat mulai tahun 2015 dan 2016 bagi pinjaman dua (2) Program Pembangunan Tapak Semaian berjumlah RM15 juta. Pembayaran balik bagi lima (5) pinjaman berjumlah RM1.05 bilion akan bermula antara tahun 2024 hingga tahun 2033. ii. Pinjaman kepada syarikat subsidiari termasuk faedah adalah berjumlah RM849.99 juta (2017: RM760.03 juta) dengan kadar faedah yang dikenakan oleh MTIB adalah sebanyak 3.0%. Bayaran

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	ASAS KEPADA PENDAPAT TANPA TEGURAN DENGAN <i>KEY AUDIT MATTER</i>
		balik pinjaman akan bermula antara tahun 2019 hingga 2028. <i>Letter Of Demand</i> akan dikeluarkan ke atas penjamin supaya tindakan guaman melalui writ saman boleh difailkan dan melaksanakan penjadualan semula bayaran balik pinjaman.
5.	Perwira Niaga Malaysia (PERNAMA)	PERNAMA telah mengisytiharkan dividen sejumlah RM30 juta pada tahun 2017 kepada Lembaga Tabung Angkatan Tentera daripada Pendapatan Komprehensif dan Pendapatan Berkumpulan. Pada tahun kewangan 31 Disember 2018, PERNAMA telah membuat pembayaran dividen sejumlah RM9 juta dengan tiga (3) ansuran. Sehingga 2 Julai 2019, tiada sebarang bayaran dibuat terhadap baki sejumlah RM21 juta.

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2018

4.3 LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN BAGI TAHUN 2017

Sebanyak 13 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 tidak dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara 2017 Siri 2 mengenai Pengesahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Persekutuan, Kumpulan Wang Persekutuan, Akaun Amanah Dan Agensi Lain Serta Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Persekutuan yang dibentangkan di Parlimen pada 3 Disember 2018. Ini disebabkan pelaporan tersebut dibuat setakat 30 September 2018. Status Laporan Ketua Audit Negara terhadap 13 penyata kewangan Agensi Persekutuan adalah sembilan (9) diberikan Pendapat Tanpa Teguran, satu (1) Pendapat Tanpa Teguran dengan perenggan *Emphasis of Matter* dan tiga (3) Pendapat Berteguran. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 4.8 dan Jadual 4.9**.

JADUAL 4.8
PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN TAHUN 2017
DENGAN PENDAPAT TANPA TEGURAN

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	TARIKH SIJIL DITANDATANGANI
1.	Agensi Inovasi Malaysia (AIM)	21.12.2018
2.	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM)	12.11.2018
3.	Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia (IYRES)	07.11.2018
4.	Lembaga Pemasaran Persekutuan Malaysia (FAMA)	15.10.2018
5.	Lembaga Pelabuhan Bintulu (LP Bintulu)	01.10.2018
6.	Perbadanan Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA)	26.10.2018
7.	Perbadanan Pembangunan Kampong Bharu (PKB)	31.10.2018
8.	Pihak Berkuasa Peranti Perubatan (MDA)	19.12.2018
9.	Yayasan Tunku Abdul Rahman (YTAR)	16.10.2018

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2017

JADUAL 4.9
PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN TAHUN 2017
DENGAN PENDAPAT TANPA TEGURAN (EOM) DAN PENDAPAT BERTEGURAN

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	TARIKH SIJIL DITANDATANGANI	ASAS PENDAPAT
PENDAPAT TANPA TEGURAN (EOM)			
1.	Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM)	05.10.2018	Penyata Kewangan Kumpulan LKIM disediakan berdasarkan penyatuan dengan penyata kewangan subsidiari iaitu Melia Evolusi Sdn Berhad dan Blue Ocean Fisheries Sdn Berhad. Bagaimanapun, penyata kewangan Blue Ocean Fisheries Sdn Berhad tidak diaudit. Ini kerana Blue Ocean Fisheries Sdn Berhad dalam proses penggulungan.
PENDAPAT BERTEGURAN			
1.	Institut Sukan Negara (ISN)	17.12.2018	i. Hartanah, Loji dan Peralatan Terkurang Nyata - RM622,965 Terdapat Hartanah, Loji Dan Peralatan (HLP) telah disusutnilai sepenuhnya tetapi masih disusutnilaikan pada tahun 2017. Ia menyebabkan HLP telah berkurangan nyata sejumlah RM622,965 dan perbelanjaan susut nilai tahun semasa serta tahun 2016 telah terlebih nyata sejumlah RM510,820 (2016 : RM112,145). ii. Jumlah Perbelanjaan Terlebih Nyata - RM2.20 juta Perbelanjaan tahun 2018 direkodkan sebagai belanja tahun semasa sejumlah RM402,443 dan perbelanjaan tahun 2016 serta 2015 telah direkodkan sebagai belanja tahun semasa sejumlah RM1.80 juta. iii. Perbelanjaan Melebihi Peruntukan - RM18.49 juta Perbelanjaan telah melebihi geran peruntukan bagi tahun 2017 melibatkan geran mengurus sejumlah RM1.61 juta, geran Kumpulan Wang Amanah Sukan Negara sejumlah RM16.14 juta dan geran pembangunan Anti-Doping Agency Malaysia (ADAMAS) sejumlah RM744,398. iv. Keupayaan Beroperasi Sebagai Usaha Berterusan Berdasarkan asas perakaunan penyata kewangan dengan andaian ISN beroperasi sebagai satu usaha berterusan, terdapat keraguan yang signifikan terhadap keupayaan beroperasi sebagai usaha berterusan disebabkan peningkatan kurangan terkumpul pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 iaitu RM4.86 juta (2016: RM2.83 juta) dan peningkatan kurangan tahun 2017 berbanding tahun 2017 iaitu RM2.05 juta (2016: RM1.16 juta). Selain itu, terdapat tiga (3) geran negatif pada tahun 2017 iaitu geran Kumpulan Wang Amanah Sukan Negara, geran pembangunan ADAMAS dan geran mengurus seperti yang dinyatakan dalam Nota 11 kepada Penyata Kewangan. Oleh itu, suntikan dana dan pengurusan kewangan yang berhemat adalah diperlukan untuk ISN mencapai objektif penubuhannya pada masa akan datang.
2.	Lembaga Pelabuhan Labuan (LP Labuan)	01.10.2018	i. Aset Semasa, Liabiliti Semasa dan Pendapatan Operasi Lain telah direkodkan sejumlah RM3.49 juta. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan transaksi terimaan geran sejumlah RM3.49 juta dalam Penyata Bank LP Labuan menyebabkan Aset Semasa, Liabiliti Semasa dan Pendapatan Operasi Lain terlebih nyata sejumlah RM3.49 juta. ii. Hartanah, Loji dan Peralatan sepatutnya direkodkan dengan nilai kos berjumlah RM1.07 juta telah direkodkan sejumlah RM0.97 juta di penyata kewangan iaitu berkurangan nyata sejumlah RM106,453.

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	TARIKH SIJIL DITANDATANGANI	ASAS PENDAPAT
			Sebanyak enam (6) kenderaan berjumlah RM463,399 tidak diambil kira dalam penyata kewangan. Bagaimanapun, susut nilai sejumlah RM51,882 bagi kenderaan tersebut telah dibuat. Kos sewaan bangunan sejumlah RM528,890 telah diambil kira dan disusut nilai sejumlah RM1,511 di penyata kewangan. Lapan (8) peralatan pejabat bernilai RM33,920 tidak direkodkan sebagai Hartanah, Loji dan Peralatan dalam penyata kewangan. iii. Pemiutang sewa bangunan tidak diambil kira bagi tempoh tiga (3) tahun dengan kadar RM14,634 sebulan. iv. Nota 3.1 Asas Perakaunan dalam Nota Kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan Aset Semasa LP Labuan adalah berjumlah RM4.50 juta tetapi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017 pula menunjukkan Nilai Aset Semasa adalah RM42,402.
3.	Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT)	03.10.2018	i. Nota 33 kepada Penyata Kewangan LTAT bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 menunjukkan pendapatan berjumlah RM720.99 juta. Termasuk dalam jumlah tersebut adalah keuntungan bersih penjualan pembangunan harta tanah berjumlah RM202.71 juta. Keuntungan ini sepatutnya tidak boleh diiktiraf selaras dengan FRS 118 berkaitan pendapatan kerana kriteria pendapatan tidak dipenuhi. ii. Nota 13 kepada Penyata Kewangan LTAT bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 berkaitan sekuriti sedia dijual berjumlah RM1,602.52 juta. Termasuk dalam jumlah tersebut adalah RM780.82 juta bagi saham disebut harga melibatkan dua (2) saham sekuriti sedia dijual (disebut harga). Rosot nilai terhadap dua (2) saham sekuriti sedia dijual (disebut harga) berjumlah RM88.90 juta tidak diambil kira dalam penyata kewangan LTAT. Nilai pasaran bagi dua (2) saham tersebut pada 31 Disember 2017 adalah berjumlah RM18.46 juta berbanding nilai kos berjumlah RM107.36 juta. Penurunan dalam nilai pasaran daripada kos yang signifikan atau berlanjutan adalah pertimbangan bahawa aset kewangan telah terjejas. iii. Kesan daripada kedua-dua penemuan ini, untung bersih LTAT bagi tahun 2017 akan menurun daripada RM662.17 juta kepada RM370.56 juta yang akan mengakibatkan keuntungan terkumpul RM259.99 juta menjadi kerugian terkumpul berjumlah RM31.60 juta pada 31 Disember 2017.

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara (Sijil) Tahun 2017

5. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DI PARLIMEN

5.1 Mengikut Seksyen 7 Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240), setiap Badan Berkanun Persekutuan dikehendaki mengemukakan penyata kewangan bersama Laporan Aktiviti kepada Menteri dalam tempoh satu (1) bulan selepas menerima penyata kewangan yang telah diaudit. Menteri kemudiannya dikehendaki membentangkan penyata tersebut di Parlimen dengan segera.

5.2 Setakat 30 Ogos 2019, terdapat lima (5) Agensi Persekutuan yang masih belum membentangkan penyata kewangan tahun sebelumnya walaupun Laporan Ketua Audit Negara telah dikeluarkan. Penyata kewangan Agensi Inovasi Malaysia (AIM) bagi tahun kewangan 2011, Kumpulan Wang Perlindungan Data Peribadi (KWPD) bagi tahun kewangan 2014 dan 2015, LGM Properties Corporation (LGMPC) bagi tahun kewangan 2016, Yayasan Pelajaran Persatuan Peladang dan Pertubuhan Peladang MADA (YP MADA) serta Pihak Berkuasa Peranti Perubatan (MDA) bagi tahun kewangan 2017 masih belum dibentangkan di Parlimen.

5.3 Sebanyak lima (5) penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun 2018 telah diaudit dan dibentangkan di Parlimen seperti dalam **Jadual 5.1**.

JADUAL 5.1
PENYATA KEWANGAN TAHUN 2018 YANG TELAH DIBENTANGKAN
DI PARLIMEN SETAKAT 30 OGOS 2019

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	TARIKH PEMBENTANGAN	
		DEWAN RAKYAT	DEWAN NEGARA
1.	Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM)	10.04.2019	06.05.2019
2.	Bank Negara Malaysia (BNM)	11.04.2019	06.05.2019
3.	Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM)	11.04.2019	06.05.2019
4.	Institut Akauntan Malaysia (MIA)*	09.07.2019	22.07.2019
5.	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)	18.07.2019	22.07.2019

Sumber: Laman Sesawang Parlimen Malaysia

Nota (*): Penyata Kewangan Tahun Berakhir 30 Jun 2018

6. ANALISIS ISU BERKAITAN PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Isu yang dibangkitkan dalam pengauditan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 dikategorikan kepada dua (2) jenis iaitu 64 isu penyata kewangan dan 30 isu pengurusan. Isu ini dibangkitkan dalam surat pengurusan dan sebahagiannya telah diambil tindakan penambahbaikan dan pelarasan oleh Agensi

Persekutuan. Perkara ini dilaporkan dalam Surat Representasi oleh Agensi Persekutuan kepada Jabatan Audit Negara. Jabatan Audit Negara juga menghantar *Advisory Letter* kepada Agensi Persekutuan sebagai satu peringatan serius agar Agensi Persekutuan lebih teliti dalam penyediaan penyata kewangan yang mematuhi piawaian perakaunan.

PENYATA KEWANGAN
64 Isu

PENGURUSAN
30 Isu

6.1. ISU PENYATA KEWANGAN

64 ISU PENYATA KEWANGAN

Penemuan dalam pengauditan penyata kewangan adalah melibatkan isu penyatuan akaun, piawaian perakaunan, salah nyata dan ketidakpastian. Berdasarkan analisis Audit terhadap 113 penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018, didapati sebanyak 64 isu signifikan telah dibangkitkan.

6.1.1. PENYATUAN AKAUN

Penyata Kewangan Kumpulan merupakan penyata kewangan yang menyatukan penyata kewangan semua syarikat subsidiari/bersekutu/usaha sama dalam satu (1) kumpulan. Penggabungan ini melibatkan item aset, liabiliti, ekuiti, hasil serta perbelanjaan entiti induk dan subsidiari yang diakaunkan secara *line by line* untuk menunjukkan kedudukan kewangan atau hasil kendalian kumpulan itu sebagai satu entiti tunggal. Antara isu penyatuan akaun yang dikenal pasti adalah rosot nilai, transaksi kumpulan dan klasifikasi. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 6.1**.

ROSOT NILAI
1 Agensi Persekutuan

TRANSAKSI KUMPULAN
3 Agensi Persekutuan

KLASIFIKASI
1 Agensi Persekutuan

JADUAL 6.1
RINGKASAN ISU PENYATUAN AKAUN

BIL.	ISU AUDIT	AGENS Y PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
ROSOT NILAI (1 AGENS Y PERSEKUTUAN)			
1.	Pengiktirafan kerugian dalam syarikat bersekutu melebihi kepentingan.	1	KWAP
TRANSAKSI KUMPULAN (3 AGENS Y PERSEKUTUAN)			
2.	Perbezaan bagi amaun <i>intra-group</i> yang direkod dan penyatuan penyata kewangan syarikat subsidiari yang belum diaudit.	1	KWAP
3.	Perbezaan antara jumlah yang direkod di penyata kewangan syarikat subsidiari dengan agensi induk.	1	MPOB
4.	Hartanah pelaburan syarikat subsidiari tidak dinyatakan pada nilai saksama.	1	UTHM
KLASIFIKASI (1 AGENS Y PERSEKUTUAN)			
5.	Pengambilalihan dalam kepentingan usaha sama telah didebitkan di bawah kategori pelaburan dalam syarikat bersekutu.	1	KWAP

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.1.2. PIAWAIAN PERAKAUNAN

- a. Piawaian perakaunan yang diguna pakai oleh Agensi Persekutuan dalam penyediaan penyata kewangan adalah MFRS, MPERS dan MPSAS. Antara isu piawaian perakaunan yang dibangkitkan di Agensi Persekutuan adalah persembahan penyata kewangan, nilai aset tidak direkodkan pada nilai saksama, peruntukan hutang ragu tidak disediakan, pelunasan geran tertunda dan pengiraan peruntukan manfaat pekerja. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6.2.**

PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN

24 Agensi Persekutuan

**HARTANAH, LOJI
DAN PERALATAN**
12 Agensi Persekutuan

PERKARA LAIN
29 Agensi Persekutuan

JADUAL 6.2
RINGKASAN ISU PIAWAIAN PERAKAUNAN

BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN (24 AGENSI PERSEKUTUAN)			
1.	Tiada pendedahan di Nota kepada Penyata Kewangan yang melibatkan dasar perakaunan dan polisi, pergerakan baki, maklumat litigasi, maklumat pihak berkaitan dan maklumat lain yang boleh menjejaskan penyata kewangan.	16	MATRADE, UNIMAP, LJM KADA, MSN, DBP, FRIM, MAIWP, YGTHO, MQM, MTIB, BoG, LGMP, ST KRAFTANGAN, ASWARA
2.	Pendedahan yang tidak lengkap di Nota kepada Penyata Kewangan seperti aset kewangan, tunai dan kesetaraan tunai, liabiliti, ekuiti, hasil utama dan cukai.	5	TIMAH, MAIWP, SWCORP, UMP, UTM
3.	Istilah, tempoh atau amaun yang dinyatakan dalam Nota kepada Penyata Kewangan tidak tepat.	3	KEDA, MPC, ST
4.	Geran pinjaman kenderaan dan geran pinjaman komputer direkodkan di bawah liabiliti walaupun dibiayai menggunakan sumber dalaman.	1	MSN
5.	Pendedahan berkenaan piawaian MPSAS yang diguna pakai/belum diguna pakai tidak dinyatakan dalam Nota Kepada Penyata Kewangan.	1	BIASISWA RAJA-RAJA
6.	Peristiwa selepas tarikh penyata kewangan tidak dinyatakan dalam Nota Kepada Penyata Kewangan.	1	KWAP
7.	Rizab penilaian semula tidak dinyatakan secara berasingan dalam kumpulan wang terkumpul.	1	FRIM
HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (12 AGENSI PERSEKUTUAN)			
8.	Nilai aset di Hartanah, Loji dan Peralatan/Hartanah Pelaburan tidak direkodkan pada nilai saksama yang tepat.	11	JUBLI PERAK, UNIMAP, YGTHO, USM, KRAFTANGAN, KWAP, USM, MSWP, YaPEIM, USIM, MAIWP
9.	Kerja Dalam Pelaksanaan belum dipindahkan ke Hartanah, Loji dan Peralatan walaupun Sijil Perakuan Siap Kerja telah dikeluarkan dan aset telah digunakan.	1	UMK
10.	Hartanah Pelaburan telah direkodkan sebagai Tanah Dipegang untuk Pembangunan.	1	KWAP

BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
PERUNTUKAN HUTANG RAGU (10 AGENSI PERSEKUTUAN)			
11.	Peruntukan hutang ragu tidak disediakan selaras dengan ketetapan piawaian.	8	UNISZA, UMS, PPUM, USM, UKM, PTPK, DBP, USIM
12.	Polisi peruntukan hutang ragu belum disediakan.	1	ISN
13.	Polisi peruntukan hutang ragu belum dikemas kini selaras dengan ketetapan piawaian.	1	UPNM
GERAN TERTUNDA (7 AGENSI PERSEKUTUAN)			
14.	Geran pembangunan diiktiraf terus sebagai pendapatan dan tidak dilunaskan selaras dengan <i>performance obligation</i> yang ditetapkan dalam piawaian.	3	PSM, MSN, MSWP
15.	Pelunasan geran tertunda tidak dibuat selaras dengan ketetapan piawaian.	3	ST, BoG, LPSVN
16.	Terimaan geran yang tidak menetapkan sebarang <i>performance obligation</i> telah direkodkan sebagai geran tertunda.	1	PKB
PERUNTUKAN MANFAAT PEKERJA (7 AGENSI PERSEKUTUAN)			
17.	Pengiraan peruntukan manfaat pekerja tidak mengguna pakai asas diskaun nilai semasa.	3	PTPK, UMK, KEDA
18.	Peruntukan manfaat pekerja belum disediakan selaras dengan ketetapan piawaian.	2	YTAR, ISN
19.	Peruntukan gantian cuti rehat tidak disediakan selaras dengan ketetapan piawaian dan pekeliling yang berkuatkuasa.	2	MTIB, FRIM
PELABURAN (4 AGENSI PERSEKUTUAN)			
20.	Rosot nilai bagi syarikat subsidiari tidak dibuat pada tahun semasa.	4	FRIM, FAMA, BNM, MAIWP
HASIL (4 AGENSI PERSEKUTUAN)			
21.	Hasil yang diterima tidak dikelaskan sebagai Hasil Pertukaran dan Hasil Bukan Pertukaran selaras dengan ketetapan MPSAS.	2	KEDA, FRIM
22.	Perubahan nilai saksama Hartanah Pelaburan tidak dinyatakan di Penyata Untung Rugi.	1	LTM
23.	Keuntungan atas jualan saham dikira berdasarkan harga jualan ditolak harga kos belian dan bukannya harga pasaran atau nilai saksama.	1	YGTHO
ASET TAK KETARA (2 AGENSI PERSEKUTUAN)			
24.	Sistem dan perisian tidak direkodkan sebagai aset tak ketara.	1	LPSVN
25.	Pelunasan bagi aset tak ketara tidak dibuat selaras dengan ketetapan piawaian.	1	FAMA
PELARASAN TAHUN TERDAHULU (2 AGENSI PERSEKUTUAN)			
26.	Susut nilai terkumpul Hartanah Pelaburan dan kesilapan mempermodalkan yuran profesional tidak dibuat pelarasan dalam tahun terdahulu.	1	LTM
27.	Belanja tahun 2017 telah direkodkan dalam tahun 2018.	1	ISN
PERBELANJAAN (1 AGENSI PERSEKUTUAN)			
28.	Perbelanjaan terakru telah diiktiraf walaupun tiada obligasi untuk mengiktiraf perbelanjaan tersebut.	1	MPB
INVENTORI (1 AGENSI PERSEKUTUAN)			
29.	Tanah dan bangunan yang akan dijual kepada penyewa masih direkodkan sebagai inventori walaupun tidak memenuhi kehendak inventori selaras dengan MPSAS 12.	1	KEDA
LAIN-LAIN (4 AGENSI PERSEKUTUAN)			
30.	Kekangan model MFRS 9 telah menyebabkan <i>collective assesment allowance</i> berkurang nyata.	1	BANK RAKYAT
31.	Agensi belum menggunapakai piawaian perakaunan MFRS 9.	1	BoG
32.	Projek tanaman getah direkodkan menggunakan kaedah kos berbanding kaedah nilai saksama.	1	YTAR
33.	Pelarasan (<i>offset</i>) telah dibuat terhadap hutang bersama ISN.	1	MSN

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.1.3. SALAH NYATA

ISSAI 1003 menjelaskan salah nyata adalah perbezaan amaun, klasifikasi, persembahan atau pendedahan di penyata kewangan dengan piawaian perakaunan. Isu ini tidak menjejaskan pendapat Audit. Antara isu salah nyata yang dikenal pasti ialah perbezaan amaun; klasifikasi aset, liabiliti, hasil dan belanja; serta ketinggalan perekodan. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6.3**.

PERBEZAAN AMAUN

48 Agensi Persekutuan

KLASIFIKASI

34 Agensi Persekutuan

KETINGGALAN

PEREKODAN

31 Agensi Persekutuan

JADUAL 6.3
RINGKASAN ISU SALAH NYATA

BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
PERBEZAAN AMAUN (48 AGENSI PERSEKUTUAN)			
1.	Item di penyata kewangan seperti aset, penghutang, pemiutang, belanja dan terimaan terlebih atau terkurang nyata.	43	KEDA, UNIMAP, JUBLI PERAK, PTPK, KWIE, LKTN, IYRES, RAC, MSN, UUM, UMK, DBP, YGTHO, USM, UPSI, UTEM, CIDB, MTIB, SPAN, KWW, LPP, FAMA, BANK RAKYAT, ISN, PIDM, SEDA, UPM, MPC, LPSVN, USM, MSWP, KADA, UMP, ASWARA, LPPM, KWAP, LTM, BSN, PKB, BNM, PERKESO, SwCORP, UiTM
2.	Perbezaan amaun di penyata kewangan dengan maklumat sokongan.	14	USM, MPC, CIDB, PERKESO, KEDA, USIM, KWW, LPPM, FAMA, KWAP, ASWARA, BSN, DBP, YGTHO
3.	Hutang ragu, cukai atau manfaat pekerja terlebih atau terkurang diperuntukkan.	10	BoG, LKTN, LPP, LPPM, MATRADE, KEDA, LJM, USM, BNM, UiTM
KLASIFIKASI (34 AGENSI PERSEKUTUAN)			
4.	Kesilapan klasifikasi dalam kelas aset.	18	BoG, LKM, CIDB, LPP, MSN, PERNAMA, PPUM, UiTM, UKM, UMK, UMP, UPSI, USM, MPB, PERKESO, PSM, TIMAH, USIM
5.	Kesilapan klasifikasi antara kelas Aset Semasa dan Bukan Semasa.	5	LGMPC, LJM, MPC, MTIB, UUM
6.	Kesilapan klasifikasi antara kelas Liabiliti Semasa dan Bukan Semasa.	5	FRIM, KEDA, SPAN, UMT, UUM
7.	Kesilapan klasifikasi dalam kelas belanja.	4	KWPDP, MSN, UMT, USIM
8.	Kesilapan klasifikasi dalam kelas hasil.	3	ASWARA, LPSVN, PPUM
9.	Pendedahan maklumat dalam Nota Kepada Penyata Kewangan.	3	MPOB, LJ, MTIB
10.	Kesilapan klasifikasi dalam kelas liabiliti.	2	LPP, PERKESO
11.	Pengasingan aktiviti aliran tunai.	2	FRIM, ST
12.	Akaun Kumpulan Wang masih belum diwujudkan.	1	UUM
13.	Pengkelasan item dalam prestasi kewangan.	1	YTAR
KETINGGALAN PEREKODAN (31 AGENSI PERSEKUTUAN)			
14.	Perbelanjaan cukai ke atas faedah pelaburan/Susut nilai/Peruntukan hutang ragu/Perbelanjaan Litigasi/ Bayaran Audit tidak diperuntukkan.	15	MBOT, PPGS, KESEDAR, IYRES, ISN, UUM, UMK, LJM, MTIB, BoG, ASWARA, KWW, MSWP, MSN, UMP
15.	Pendahuluan Pelbagai, bayaran balik emolumen, manfaat pekerja perbelanjaan sewa, perbelanjaan pembangunan web portal dan sistem tidak diakrukan pada tahun kewangan semasa.	5	MSN, EAIC, MBOT, UiTM, PERKESO
16.	Hasil/faedah pelaburan tidak diakrukan atau direkodkan.	5	KWIE, LKTN, KWPDP, LLM, UiTM
17.	Tanah Pajakan tidak diiktiraf sebagai Hartanah, Loji dan Peralatan	3	MSN, USIM, FAMA

BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
18.	Aset tidak dimasukkan ke dalam Senarai Aset Tetap atau didaftarkan ke dalam sistem.	3	PSM, UNIMAP, DBKL
19.	Elemen Penghutang dan Peruntukan Hutang Ragu tidak dimasukkan dalam pengiraan <i>Deferred Tax Liability/Asset</i> .	1	PTPK
20.	Penjualan tanah tahun terdahulu yang tidak direkodkan dilaraskan dengan kerugian penjualan tanah pada tahun 2018.	1	KEDA
21.	Wang Jaminan Pelaksanaan tidak direkodkan.	1	YGTHO, KWW
22.	Peruntukan litigasi tidak dibuat.	1	MAIWP

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.1.4. KETIDAKPASTIAN

ISSAI 1003 menjelaskan ketidakpastian adalah perkara di mana hasilnya bergantung kepada tindakan atau kejadian masa hadapan yang berada di luar kawalan langsung entiti tetapi dapat mempengaruhi penyata kewangan. Antara isu ketidakpastian di Agensi Persekutuan adalah melibatkan perbezaan amaun, amaun tidak dikenal pasti, tiada asas kukuh dalam pengiraan kadar peratusan cukai, peruntukan bayaran bonus atau penentuan nilai saksama semasa bangunan dan usaha berterusan. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6.4**.

**PERBEZAAN
AMAUN**
28 Agensi Persekutuan
**AMAUN TIDAK
DIKENAL PASTI**
22 Agensi Persekutuan
ASAS PENGIRAAN
5 Agensi Persekutuan
USAHA BERTERUSAN
3 Agensi Persekutuan

JADUAL 6.4
RINGKASAN ISU KETIDAKPASTIAN

RINGKASAN 150 KETIDAK PASTIAN			
BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
PERBEZAAN AMAUN (28 AGENSI PERSEKUTUAN)			
1.	Perbezaan rekod antara dokumen sokongan/sistem/lejar dengan amaun yang dinyatakan di penyata kewangan.	28	BANK RAKYAT, BoG, FRIM, ISN, KADA, KEDA, KWAP, KWSMP, LJM, LJ, CIDB, MAVCOM, MPC, MSN, MTIB, RAC, UUM, PERKESO, PERNAMA, PPHM, PPUM, PTPK, UMK, UNIMAP, UPM, UPSI, USIM, UTHM
AMAUN TIDAK DIKENAL PASTI (22 AGENSI PERSEKUTUAN)			
2.	Terimaan/pendahuluan/liabiliti tidak dikenal pasti.	22	ASWARA, ISN, KEDA, FAMA, LPK, LPP, MQA, PERNAMA, PPUM, UNIMAS, UUM, UNISZA, UPM, UPSI, USIM, USM, UTEM, YTAR, LLM, MTIB, LJ, LPPM
ASAS PENGIRAAN (5 AGENSI PERSEKUTUAN)			
3.	Tiada asas kukuh dalam pengiraan kadar peratusan cukai, peruntukan bayaran bonus atau penentuan nilai saksama semasa bangunan.	5	ASWARA, FRIM, LTM, MAVCOM, MTIB
USAHA BERTERUSAN (3 AGENSI PERSEKUTUAN)			
4.	Liabiliti semasa melebihi aset semasa, kerugian terkumpul meningkat dan defisit dalam dana pemegang saham	3	YaPEIM, PERNAMA, LPPM

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.2. ISU PENGURUSAN

30 ISU PENGURUSAN

8 ISU PROSES DAN PROSEDUR	13 ISU TADBIR URUS	3 ISU DOKUMEN SOKONGAN	6 ISU SISTEM KEWANGAN DAN PERAKAUNAN

Isu pengurusan di penyata kewangan melibatkan isu proses dan prosedur, tadbir urus, dokumen sokongan serta sistem kewangan dan perakaunan. Berdasarkan analisis Audit terhadap 113 penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018, didapati sebanyak 30 isu signifikan telah dibangkitkan.

6.2.1. PROSES DAN PROSEDUR

Proses dan prosedur adalah tatacara yang lazim untuk membuat sesuatu urusan, aturan serta cara bekerja. Antara isu proses dan prosedur yang dikenal pasti di Agensi Persekutuan adalah ketidakpatuhan terhadap prosedur kewangan, polisi dan kawalan dalaman, pengurusan aset dan stor serta pengurusan perolehan. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6.5**.

PROSEDUR KEWANGAN
26 Agensi Persekutuan
POLISI DAN KAWALAN DALAMAN
27 Agensi Persekutuan
PERKARA LAIN
24 Agensi Persekutuan

JADUAL 6.5
RINGKASAN ISU PROSES DAN PROSEDUR

RINGKASAN ISU PROSES DAN PROSEDUR			
BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
PROSEDUR KEWANGAN (26 AGENSI PERSEKUTUAN)			
1.	Prosedur kewangan berkenaan pengurusan terimaan hasil, pembayaran, pengeluaran resit, penyesuaian bank, pengurusan cek, pengurusan deposit dan pendahuluan diri tidak dipatuhi serta tidak lengkap.	17	MAVCOM, KWPD, DBP, ASWARA, UITM, PERKESO, PKB, BIASISWA RAJA-RAJA, LLM, KWW, TIMAH, PKB, DBKL, SEDA, PERNAMA, IYRES, KRAFTANGAN
2.	Tiada tindakan diambil berkenaan wang tidak dituntut.	5	YGTHO, USM, UMS, MARDI, KWW
3.	Baki geran tertunda belum dipulangkan atau kelulusan untuk digunakan bagi tujuan lain belum diperoleh.	5	LJM, MPOB, FRIM, CIDB, LLM
4.	Pelarasan dan akruan direkodkan tanpa baucar jurnal.	2	KWIE, SEDA
POLISI DAN KAWALAN DALAMAN (27 AGENSI PERSEKUTUAN)			
5.	Polisi perakaunan, polisi kakitangan, laporan aktiviti, pendahuluan pelbagai, analisis kewangan, pengiktirafan aset dan kad kredit korporat tidak disediakan atau tidak dipatuhi.	21	LTM, MAVCOM, BANK RAKYAT, UNIMAP, MATRADE, LAM, LPP, KWP, MAIWP, UITM, PERKESO, KESEDAR, UPM, YTAR, USM, USIM, BoG, UKM, DBKL, FRIM, SPAN
6.	Tindakan terhadap penghutang tidak diambil mengikut prosedur dan daftar penghutang tidak dikemas kini.	8	PTPTN, PERKESO, PTPK, BANK RAKYAT, LKTN, ISN, LLM, PERNAMA

BIL.	ISU AUDIT	AGENS Y PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
PENGURUSAN ASET DAN STOR (21 AGENS Y PERSEKUTUAN)			
7.	Prosedur berkenaan pendaftaran, penyenggaraan dan pelupusan aset dan stor tidak dipatuhi serta fail rekod aset tidak diselenggara dengan lengkap.	21	KEDA, BANK RAKYAT, PSM, UMK, UNIMAP, UTHM, UKM, UPNM, MPC, UTEM, LLM, LJM, LAM, PERKESO, PKB, MSWP, LAM, PPHM, LGMPC, LPPM, KRAFTANGAN
PENGURUSAN PEROLEHAN (5 AGENS Y PERSEKUTUAN)			
8.	Proses perolehan tidak mengikut prosedur dan kaedah yang ditetapkan.	5	ST, UiTM, PERKESO, LPSVN, UKM

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.2.2. TADBIR URUS

Tadbir urus adalah cara atau sistem mentadbir, mengurus, mengawal selia dasar, fungsi atau perjalanan sesebuah agensi. Antara isu tadbir urus yang dikenal pasti di Agensi Persekutuan adalah melibatkan tanggungjawab Lembaga Pengarah dan pihak pengurusan. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6.6**.

**TANGGUNGJAWAB
LEMBAGA PENGARAH
13 Agensi Persekutuan**

**TANGGUNGJAWAB
PIHAK PENGURUSAN
19 Agensi Persekutuan**

JADUAL 6.6
RINGKASAN ISU TADBIR URUS

BIL.	ISU AUDIT	AGENCI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
TANGGUNGJAWAB LEMBAGA PENGARAH (13 AGENSI PERSEKUTUAN)			
1.	Tiada kelulusan melibatkan deposit bank, pelaburan, bayaran balik pendahuluan, bayaran insentif pekerja dan hapus kira aset.	5	KWIE, YTAR, CIDB, MAIWP, YaPEIM
2.	Pelaburan dalam institusi kewangan tiada kelulusan Kementerian Kewangan.	4	MTIB, BoG, LJT, FRIM
3.	Penggunaan baki geran pembangunan tidak mendapat kelulusan Kementerian berkenaan.	1	UMP
4.	Pelaburan dalam projek syarikat sub-subsidiari yang tertangguh.	1	UiTM
5.	Tiada pembayaran dividen oleh syarikat subsidiari walaupun mencatatkan keuntungan tiga (3) tahun berturut-turut.	1	MARDI
6.	Bon penyenggaraan lebuhraya telah tamat tempoh dan tidak diperbaharui.	1	LLM
TANGGUNGJAWAB PIHAK PENGURUSAN (19 AGENSI PERSEKUTUAN)			
7.	Tindakan tidak/lewat diambil terhadap baki penghutang dan pemiutang individu yang tertunggak atau tidak bergerak.	11	USM, SwCORP, PPUM, USIM, ASWARA, LPP, UiTM, UMK, UPM, LPPM, KRAFTANGAN
8.	Geran pembangunan/penyelidikan bagi projek/program tidak bergerak.	5	UM, USM, PKB, KESEDAR, PTPK
9.	Cagaran, deposit dan bon bagi projek yang telah siap tidak dikembalikan.	3	UUM, USIM, UiTM
10.	Geran Penyelidikan dibelanjakan melebihi peruntukan yang diluluskan.	1	UUM
11.	Pemilikan lot tanah tidak mempunyai geran asal.	1	UPM
12.	Tiada polisi insurans, perakuan pihak berkuasa dan Sijil Layak Menduduki (CF) bagi bangunan pentadbiran.	1	MSN
13.	Kelulusan tanah pajakan belum diperolehi.	1	UPSI

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.2.3. DOKUMEN SOKONGAN

Dokumen sokongan merujuk kepada dokumen yang digunakan untuk menyokong dan mengesahkan sesuatu transaksi atau maklumat dalam penyata kewangan. Antara isu dikenal pasti di 21 Agensi Persekutuan yang melibatkan dokumen sokongan adalah perjanjian atau geran tanah tidak dikemukakan serta dokumen sokongan tidak lengkap dan dikemas kini. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6.7**.

DOKUMEN SOKONGAN 21 Agensi Persekutuan

JADUAL 6.7
RINGKASAN ISU DOKUMEN SOKONGAN

BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
DOKUMEN SOKONGAN (21 AGENSI PERSEKUTUAN)			
1.	Perjanjian, geran tanah atau dokumen sokongan tidak dikemukakan untuk menyokong transaksi.	13	UUM, PPUM, UM, UPM, UNIMAP, DBP, KWW, ISN, LPK, MAVCOM, UNISZA, MTIB, LJT
2.	Tiada butiran terperinci, senarai tidak disediakan dengan lengkap dan kemas kini dan dokumen sokongan tidak lengkap.	6	USM, LJB, UM, MPC, LGMPC, KWW
3.	Perjanjian tidak disediakan/diperbaharui dan laporan pengumuman penghutang tidak disediakan.	5	PERKESO, KESEDAR, LTM, JUBLI PERAK, LJB

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.2.4. SISTEM KEWANGAN DAN PERAKAUNAN

Sistem kewangan dan perakaunan merupakan aplikasi yang dibangunkan dan berfungsi dalam memastikan penyata kewangan dapat disediakan dengan lebih cepat, tepat, kemas kini, berintegriti serta mematuhi piawaian perakaunan yang diterima pakai. Antara isu yang dikenal pasti di 19 Agensi Persekutuan adalah kawalan am sistem kewangan dan perakaunan yang kurang memuaskan serta sistem tidak berintegrasi. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6.8**.

SISTEM KEWANGAN DAN PERAKAUNAN 19 Agensi Persekutuan

JADUAL 6.8
RINGKASAN ISU SISTEM KEWANGAN DAN PERAKAUNAN

BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
SISTEM KEWANGAN DAN PERAKAUNAN (19 AGENSI PERSEKUTUAN)			
1.	Kawalan am sistem kewangan dan perakaunan (capaian/akses, pembahagian tugas, fizikal, pelan pemulihan bencana dan <i>back up</i>) kurang memuaskan.	9	BANK RAKYAT, BSN, PIDM, UPM, UMK, MPC, EAIC, MATRADE, TIMAH
2.	Sistem tidak berintegrasi menyebabkan perbezaan rekod antara sistem kewangan utama dengan sistem sokongan.	6	UUM, LPPM, UTM, LLM, PERKESO, PTPK
3.	Sistem perakaunan masih belum mendapat Sijil Pematuhan <i>Standard Accounting System for Government Agencies</i> (SAGA) daripada Jabatan Akauntan Negara Malaysia.	3	ISN, UMK, ASWARA

BIL.	ISU AUDIT	AGENSI PERSEKUTUAN	
		BIL.	NAMA
SISTEM KEWANGAN DAN PERAKAUNAN (19 AGENSI PERSEKUTUAN)			
4.	Kaedah manual masih digunakan dalam penyediaan penyata kewangan dan Penyata Penyesuaian Bank.	2	SEDA, UPM
5.	Laporan tidak dapat dijana daripada sistem dengan tepat.	2	MSN, UPM
6.	Kekangan dan keusangan sistem sedia ada.	1	BANK RAKYAT

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.3. SYOR AUDIT

Kerjasama, kepekaan terhadap pematuhan piawaian perakaunan dan peraturan semasa yang berkuat kuasa serta pemantauan yang efektif di semua peringkat dalam Agensi Persekutuan termasuk kementerian akan memastikan penyata kewangan dapat disediakan dengan tepat dan saksama. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan perkara seperti berikut:

- Pihak yang bertanggungjawab terhadap tadbir urus hendaklah memastikan piawaian perakaunan, *Standard Operating Procedure* (SOP) dan peraturan kewangan lain dipatuhi supaya pengurusan Agensi Persekutuan ditadbir dengan cekap, amanah dan telus.
- Pengurusan Agensi Persekutuan hendaklah mengambil tindakan proaktif dan berkesan bagi menyelesaikan semua isu yang dibangkitkan.
- Unit Audit Dalam/Naziran/Jawatankuasa Audit hendaklah berperanan untuk memastikan kecekapan dalam operasi dan tadbir urus melalui kawalan dalaman yang berkesan.
- Agensi Persekutuan perlu mengemukakan penyata kewangan yang lengkap dan *auditable* dalam tempoh ditetapkan.

2

BAHAGIAN II

**Pengauditan Pematuhan
Agensi Persekutuan**

PENGAUDITAN PEMATUHAN AGENSI PERSEKUTUAN

1. PENGENALAN

1.1. Pengauditan Pengurusan Kewangan (Indeks Akauntabiliti) diperkenalkan pada tahun 2007 bagi menilai sama ada pengurusan kewangan Kementerian/Jabatan/Agensi Persekutuan dan Negeri dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan yang ditetapkan dan berkuat kuasa. Pengauditan ini adalah selaras dengan Seksyen 6, Akta Audit 1957. Penilaian terhadap pengurusan kewangan dibuat dengan menyemak elemen utama, indikator dan sub-indikator. Skor diberi kepada setiap indikator/sub indikator dan penarafan diberi terhadap tahap prestasi pengurusan kewangan Kementerian/Jabatan/Agensi Persekutuan dan Negeri. Pada tahun 2017, pendekatan pengurusan kewangan telah ditambah baik kepada penilaian berasaskan risiko. Setiap kriteria yang diaudit dikategorikan kepada tiga (3) tahap risiko iaitu risiko tinggi, risiko sederhana dan risiko rendah.

1.2. Mulai tahun 2019, pengauditan pematuhan terhadap Kementerian/Jabatan/Agensi Persekutuan dan Negeri diperkenalkan sebagai pendekatan baharu yang merangkumi penyata kewangan dan pengurusan kewangan selaras dengan *International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI) 4000 dan 4100. Pengauditan ini memberi tumpuan secara mendalam kepada sesuatu bidang utama audit (*key audit area*)/kawalan pengurusan kewangan berdasarkan *Risk Profiling* yang dilaksanakan terhadap setiap kementerian/jabatan/Agensi Persekutuan dan Negeri. Pengauditan pematuhan ini menggunakan pendekatan 3P1K, iaitu mengenal pasti elemen pembaziran, pemborosan, penyelewengan dan ketirisan wang awam.

1.3. Pada tahun 2019, sebanyak tiga (3) pengauditan pematuhan telah dilaksanakan terhadap 33 agensi di bawah kawal selia 10 kementerian. Tajuk pengauditan meliputi perkara seperti berikut:

BIL.	TAJUK	BILANGAN	
		KEMENTERIAN	AGENSI
1.	Pengurusan Geran daripada Kementerian kepada Agensi Persekutuan	8	13
2.	Pelaburan Universiti Awam dalam Syarikat Subsidiari dan Sub-Subsidiari	1	19
3.	Pengurusan Perolehan Peralatan Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan	1	1

2. PENGURUSAN GERAN DARIPADA KEMENTERIAN KEPADA AGENSI PERSEKUTUAN

- PELBAGAI KEMENTERIAN DAN AGENSI PERSEKUTUAN

FAKTA UTAMA

RM2.224 bilion

Penyaluran Geran Mengurus kepada 32 Agensi Persekutuan Tahun 2018

RM3.129 bilion

Penyaluran Geran Pembangunan kepada 39 Agensi Persekutuan Tahun 2018

2.1. LATAR BELAKANG

2.1.1. Badan Berkanun Persekutuan (Agensi Persekutuan) adalah agensi separa Kerajaan yang ditubuhkan di bawah peruntukan sebuah Akta yang diluluskan di Parlimen. Mandat, fungsi dan kuasa agensi Persekutuan termaktub dalam Akta Tubuh masing-masing. Lembaga Pengarah diberi kuasa untuk membuat keputusan mengenai aspek pentadbiran dan pengurusan dalam pelaksanaan fungsi serta mandat yang diberi.

2.1.2. Terdapat Agensi Persekutuan yang dibiayai daripada sumber Kerajaan Persekutuan dalam bentuk geran sama ada sepenuhnya atau sebahagiannya dan ada juga yang dibiayai sepenuhnya daripada sumber dalaman agensi berkenaan. Geran yang disalurkan kepada Agensi Persekutuan melalui kementerian diperoleh sama ada daripada Bajet Mengurus atau/dan Pembangunan bagi membiayai pelbagai aktiviti, program dan projek pembangunan.

2.1.3. Kementerian dikehendaki menyediakan cadangan anggaran perbelanjaan tahunan meliputi perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan. Bajet kementerian disediakan berpanduan kepada arahan, pekeliling, pekeliling yang dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan dan juga Unit Perancang Ekonomi, Kementerian Hal Ehwal Ekonomi khusus bagi cadangan anggaran perbelanjaan pembangunan di bawah Rancangan Malaysia.

2.1.4. Pekeliling Perbendaharaan PB 1.1 Bajet Berasaskan *Outcome* (OBB) menetapkan proses penyediaan perancangan peringkat nasional ke kementerian adalah secara *top-down*. Pendekatan ini membolehkan semua Program/Aktiviti dirancang secara menyeluruh bagi mencapai keberhasilan peringkat kementerian dan seterusnya peringkat nasional. Proses penyediaan cadangan anggaran perbelanjaan tahunan dari Agensi Persekutuan ke kementerian adalah secara *bottom up*. Bajet kementerian

dibentuk secara *bottom up* bermula di peringkat Aktiviti dan berakhir di peringkat kementerian kerana pengenalpastian secara terperinci jumlah kewangan yang diperlukan untuk melaksanakan OBB yang telah dirancang hanya boleh dibuat di peringkat Aktiviti.

2.1.5. Pada tahun 2018, geran atau peruntukan daripada sumber bajet belanja mengurus berjumlah RM2.224 bilion dan belanja pembangunan berjumlah RM3.129 bilion kepada Agensi Persekutuan. Butiran terperinci mengikut kementerian adalah seperti dalam **Jadual 2.1**.

JADUAL 2.1
PERUNTUKAN GERAN MENGIKUT KEMENTERIAN

BIL.	KEMENTERIAN	BIL. AGENSI	BELANJA MENGURUS	BELANJA PEMBANGUNAN
			AMAUN (RM Juta)	AMAUN (RM Juta)
1.	Pembangunan Luar Bandar	7	1,034.91	1,994.69
2.	Pertanian dan Industri Asas Tani	8	925.34	230.67
3.	Industri Utama	7	132.75	174.71
4.	Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna	5	76.34	18.97
5.	Belia dan Sukan	5	54.56	106.94
6.	Air, Tanah dan Sumber Asli	4	-	23.37
7.	Kerja Raya	5	-	-
8.	Perdagangan Antarabangsa dan Industri	3	-	580.05
JUMLAH		44	2,223.90	3,129.40

Sumber : Rekod Kementerian

2.1.6. Setiap geran yang diterima dan dibelanjakan perlu direkod dalam penyata kewangan Agensi Persekutuan. Tatacara perakaunan dan perekodan geran yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan disedia berdasarkan piawaian perakaunan yang diterima pakai oleh Agensi Persekutuan sama ada *Malaysian Financial Reporting Standards* (MFRS), *Malaysian Private Entities Reporting Standards* (MPERS) ataupun *Malaysian Public Sector Accounting Standards* (MPSAS). Piawaian perakaunan geran secara khusus adalah MFRS 20 Perakaunan untuk Geran Kerajaan, MPERS 24 Geran Kerajaan dan MPSAS 23 Hasil daripada Urus Niaga Bukan Pertukaran (Cukai dan Pindahan). Selain itu, Pekeliling Perbendaharaan PA 3.1 perenggan 20 hingga 23 juga dirujuk mengenai tatacara pengurusan geran pembangunan dan mengurus. Kaedah perakaunan geran mengikut piawaian perakaunan adalah seperti dalam **Jadual 2.2**.

JADUAL 2.2
KAEDAH PERAKAUNAN GERAN MENGIKUT PIAWAIAN PERAKAUNAN

PIAWAIAN	PENGIKTIRAFAN GERAN KERAJAAN
MPERS 24 Geran Kerajaan	a. Diiktiraf sebagai pendapatan sekiranya geran diterima tidak mempunyai syarat; atau b. Diiktiraf sebagai liabiliti sekiranya geran diterima mempunyai syarat.
MFRS 20 Perakaunan untuk Geran Kerajaan	a. Geran berkaitan dengan aset: • Ditunjukkan sebagai geran tertunda (<i>deferred grant</i>); • Geran dilunaskan sebagai pendapatan yang diiktiraf secara sistematik mengikut usia guna aset tersebut; • Kos aset disusut nilai mengikut usia guna aset tersebut; dan • Pendapatan melalui pelunasan geran diselaraskan dengan kos aset iaitu susut nilai di Penyata Pendapatan. b. Geran diiktiraf sebagai pendapatan mengikut tempoh yang perlu dipadankan dengan kos yang berkaitan dengan tujuan pemberian geran tersebut, secara sistematik.
MPSAS 23 Hasil Daripada Urusniaga Bukan Pertukaran (Cukai/Pindahan)	a. Diiktiraf sebagai pendapatan sekiranya tanpa syarat atau syarat telah dipenuhi; atau b. Diiktiraf sebagai liabiliti selagi mana syarat kepada geran belum dipenuhi.

Sumber: MASB dan Jabatan Akauntan Negara

2.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan bagi memastikan pengurusan geran telah digunakan mengikut tujuan yang telah diluluskan dan perbelanjaan dibayar dalam tempoh yang ditetapkan. Selain itu, geran tersebut juga perlu direkod serta diperakaunkan mengikut piawaian perakaunan yang diguna pakai.

2.3. SKOP DAN METODOLOGI

2.3.1. Pengauditan ini meliputi aspek penerimaan dan perbelanjaan geran bagi aktiviti, program dan projek yang diluluskan serta penyelenggaraan rekod kewangan dan perakaunan yang berkaitan dengan pengurusan geran oleh Agensi Persekutuan.

2.3.2. Kaedah pelaksanaan pengauditan meliputi semakan fail dan rekod kewangan serta rekod perakaunan berkaitan pengurusan geran di pejabat Agensi Persekutuan. Analisis Audit juga dibuat terhadap baki geran pembangunan pada tahun 2017 dan 2018. Selain itu, perbincangan bersama pegawai daripada Agensi Persekutuan yang bertanggungjawab menguruskan perekodan dan perakaunan geran turut dilaksanakan. Sebanyak 13 Agensi Persekutuan di bawah lapan (8) kementerian telah dipilih untuk disemak berdasarkan penyata kewangan agensi bagi tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 2.3**.

JADUAL 2.3
SENARAI AGENSI PERSEKUTUAN YANG DISEMAK

Bil.	Kementerian	Bilangan Agensi	Nama Agensi Persekutuan	
1.	Pertanian dan Industri Asas Tani	3	1.	Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM)
			2.	Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI)
			3.	Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA)
2.	Perdagangan Antarabangsa dan Industri	3	4.	Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC)
			5.	Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE)
			6.	Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)
3.	Kerja Raya	2	7.	Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM)
			8.	Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB)
4.	Industri Utama	1	9.	Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)
5.	Pembangunan Luar Bandar	1	10.	Majlis Amanah Rakyat (MARA)
6.	Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna	1	11.	Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MyIPO)
7.	Air, Tanah dan Sumber Asli	1	12.	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM)
8.	Belia dan Sukan	1	13.	Institut Sukan Negara (ISN)

Sumber: Jabatan Audit Negara

2.4. RINGKASAN PENEMUAN AUDIT

2.4.1. Secara ringkasnya penemuan audit terhadap aspek pematuhan berkaitan penerimaan dan penggunaan geran daripada kementerian kepada Agensi Persekutuan serta baki akaun berkaitan geran yang dijalankan antara bulan April hingga September 2019 adalah seperti berikut:

- Baki geran berjumlah RM83.67 juta bagi 67 projek pembangunan dan program yang telah siap di lapan (8) agensi tidak dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia.
- Baki geran berjumlah RM2.96 juta telah digunakan bagi tujuan selain yang diluluskan oleh dua (2) agensi.
- Sebanyak empat (4) projek/program pembangunan telah terlebih dibelanjakan di dua (2) Agensi Persekutuan, iaitu MARA dan ISN.
- MARA telah membayar sejumlah RM187,233 kepada perunding bagi pihak Institut Kemajuan Desa (INFRA), Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB).
- Prestasi kewangan projek tidak dilaporkan kepada Unit Perancang Ekonomi (EPU).

2.5. PENEMUAN AUDIT

Penemuan Audit telah dibangkitkan kepada pihak pengurusan Agensi Persekutuan dan maklum balas telah diperoleh daripada agensi berkenaan. Perkara yang ditemui ini juga dibincangkan dalam mesyuarat *Pre Exit* dan *Exit* penyata kewangan tahun 2018 yang telah diadakan antara Jabatan Audit Negara, Firma Audit Swasta dan Agensi Persekutuan. Penjelasan lanjut bagi setiap penemuan yang dinyatakan dalam rumusan Audit adalah seperti perenggan berikut:

2.5.1. Baki Geran Yang Belum Dipulangkan Kepada Perbendaharaan Malaysia

a. Pekeliling Perbendaharaan PA 3.1, perenggan 23 menyatakan 'Mana-mana lebihan daripada perbelanjaan termasuk pemberian bagi setiap tahun kewangan tidak boleh dipindahkan kepada satu kumpulan wang rizab atau dibelanjakan untuk tujuan lain melainkan diluluskan terlebih dahulu oleh Perbendaharaan'.

b. Semakan Audit mendapati sebanyak **67 projek dan program melibatkan lapan (8) agensi telah disiapkan sepenuhnya dan mempunyai baki geran berjumlah RM83.67 juta. Baki geran projek/program ini tidak dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia kerana surat penyaluran geran daripada kementerian tidak menetapkan syarat penggunaan geran dengan terperinci.** Perincian agensi yang terlibat serta bilangan dan baki geran yang dinyatakan adalah seperti dalam **Jadual 2.4**.

**Lebih Geran
Direkodkan Sebagai
Liabiliti
RM83.67 JUTA**

JADUAL 2.4
BAKI GERAN YANG BELUM DIPULANGKAN KEPADA PERBENDAHARAAN

BIL.	AGENSI PERSEKUTUAN	BIL PROJEK DAN PROGRAM	BAKI GERAN PADA 31 DISEMBER 2018
			AMAUN (RM Juta)
1.	Lembaga Lebuhraya Malaysia	13	68.73
2.	Lembaga Pembangunan Industri Malaysia	4	1.37
3.	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia	2	1.61
4.	Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia	1	2.94
5.	Perbadanan Harta Intelek Malaysia	2	1.02
6.	Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia; Institut Penyelidikan dan Pertanian Malaysia; dan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan	45	8.00
JUMLAH		67	83.67

Sumber: Rekod Agensi

c. Penjelasan lanjut mengenai kedudukan dan status baki geran di Agensi Persekutuan adalah seperti berikut:

i. Lembaga Lebuhraya Malaysia

- Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM) telah menerima geran, iaitu Dana Pembangunan Lebuhraya daripada Kementerian Kerja Raya (KKR) bagi membiayai perbelanjaan pembangunan lebuhraya.
- Sehingga 31 Disember 2018, baki Dana Pembangunan Lebuhraya bagi 58 projek berjumlah RM938.37 juta. Daripada amaun ini, **sejumlah RM68.73 juta atau 7% merupakan baki geran melibatkan 13 projek pembangunan yang telah siap antara tahun 2013 hingga 2018 tetapi belum dipulangkan.** Butiran projek yang telah siap adalah seperti dalam **Jadual 2.5**.

**Baki Geran Bagi
13 Projek
Pembangunan Belum
Dipulangkan**
RM68.73 JUTA

JADUAL 2.5
PROJEK PEMBANGUNAN TELAH SIAP DAN BAKI BELUM PULANG

BIL.	PROJEK	2018 (RM Juta)
1.	Rebat Tol	33.96
2.	Pengalihan Plaza Tol Tambak Johor ke KIK Gerbang Perdana	9.53
3.	Pelebaran Lorong Ketiga dari Behrang ke Persimpangan Slim River	6.31
4.	Persimpangan Bertingkat Lebuhraya Timur Barat (Pakej 5D)	3.36
5.	Tanggungan Kerajaan Projek Penswastaan	3.25
6.	Sistem TCS dan TCSS di Lebuhraya Pantai Timur 2 (LPT2)	2.43
7.	Lebuhraya Pantai Timur II – Kos Operasi & Penyenggaraan	2.00
8.	Lebuhraya Lembah Kelang Selatan (Seksyen 2 & 3) – Jambatan Selat Lumut	1.79
9.	Pembinaan Jejantas Shahpadu	1.68
10.	Lebuhraya Pantai Timur II – <i>Ancillary Facilities</i>	1.44
11.	Pengoperasian Plaza Tol di Sepanjang LPT2	1.39
12.	Persimpangan Bertingkat Diamond Meru Raya	1.21
13.	Persimpangan Bertingkat di Lipat Kajang, Melaka	0.38
JUMLAH		68.73

Sumber: Rekod LLM

- LLM telah membuat permohonan agar lebihan bagi peruntukan projek tersebut diselaraskan dengan projek kerajaan yang telah didahulukan oleh LLM berjumlah RM41.70 juta melibatkan dua (2) projek adalah seperti dalam **Jadual 2.6**.

JADUAL 2.6
PENDAHULUAN PERUNTUKAN PROJEK KERAJAAN OLEH LLM

BIL.	BUTIRAN	AMAUN (RM Juta)	CATATAN
1.	Kerja-kerja Membekal dan Memasang <i>Crash Cushion</i> di 9 lebuh raya	24.96	Kelulusan Jemaah Menteri pada 29 Januari 2003. Kerja pemasangan dibuat pada tahun 2008.
2.	Kerja-kerja Menaik taraf Pemasangan Lampu LED Lebuhraya Kuala Lumpur – Karak	16.74	Arahan pembayaran daripada KKR untuk menggunakan peruntukan pembangunan sedia ada pada tahun 2011.
JUMLAH		41.70	

Sumber: Rekod LLM

- Berdasarkan keputusan mesyuarat pada 6 Ogos 2019 yang dihadiri oleh wakil Kementerian Hal Ehwal Ekonomi (MEA), Kementerian Kerja Raya (KKR) dan LLM, permohonan LLM untuk menyelaraskan (*off set*) Dana Pembangunan Lebuhraya dengan pendahuluan dua (2) projek berjumlah RM41.70 juta tidak dipersetujui.
- Selain itu, pihak Audit mendapati **sebanyak 26 projek berkaitan pembangunan lebuh raya berjumlah RM299.01 juta yang secara fizikalnya telah siap dibina dan beroperasi tetapi akaun muktamad projek masih belum disediakan.** LLM memaklumkan ini adalah kerana proses ukur halus masih belum selesai walaupun projek telah siap.

**Belum Disediakan
Akaun Muktamad**

RM299.01 JUTA

ii. Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia

- Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB) adalah agensi di bawah Kementerian Kerja Raya. CIDB telah menerima geran pembangunan bagi empat (4) projek daripada pelbagai kementerian. Geran yang diterima dari tahun 1998 hingga 2013 secara keseluruhannya berjumlah RM10.02 juta. Kesemua projek/program telah selesai dilaksanakan antara tahun 2001 sehingga 2016. Butiran terperinci projek adalah seperti dalam **Jadual 2.7**.

JADUAL 2.7
SENARAI PROJEK YANG TELAH SIAP

BIL.	NAMA PROGRAM	KEMENTERIAN	TAHUN		GERAN DITERIMA (RM)	BAKI GERAN (RM)
			TERIMA GERAN	PROJEK SIAP		
1.	Program Pelaksanaan Koordinasi Modular dalam Industri Binaan	Kementerian Perumahan Kerajaan Tempatan (KPKT)	1998	2001	1,500,000	100,018
2.	Pembinaan Landasan Kereta Api di Iran – <i>feasibility and viability study</i>	<i>Economic Planning Unit (EPU)</i>	2005	2006	2,720,000	483,015
3.	Program Kerjasama dengan National Highway Authority of India - Perkhidmatan Bantuan Teknikal	Kementerian Luar Negeri (KLN)	2010	2016	4,796,147	499,263
4.	Skim Kemahiran Kerjaya 1Malaysia	Kementerian Sumber Manusia (KSM)	2013	2016	1,000,000	290,000
JUMLAH					10,016,147	1,372,296

Sumber: Rekod Agensi

- CIDB telah mengambil tindakan untuk memulangkan baki geran bagi Skim Kemahiran dan Kerjaya 1Malaysia (SKK1M) pada bulan Mac 2019.
- CIDB telah memohon kepada Kementerian Luar Negeri (KLN) untuk menggunakan baki geran program Pembinaan Landasan Keretapi di Iran berjumlah RM483,015 dan program *National Highway Authority of India* berjumlah RM499,263 untuk membiayai Program Transformasi Industri Pembinaan (CITP). KLN telah menyokong permohonan tersebut melalui surat bertarikh 19 April 2019.

- **Sehingga 31 Disember 2018, baki geran bagi empat (4) program yang telah siap berjumlah RM1.37 juta masih belum dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia.**

Permohonan menggunakan baki geran tersebut kepada Perbendaharaan Malaysia melalui kementerian juga belum dibuat.

**Masih Belum
Dipulangkan Kepada
Perbendaharaan
Malaysia**

RM1.37 JUTA

iii. Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia

- Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) telah menerima geran pembangunan berjumlah RM46.97 juta bagi dua (2) projek daripada Kementerian Air, Tanah dan Sumber Asli (KATS), Lembaga Kenaf dan

Tembakau Negara (LKTN) serta Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (MTIB). Sehingga 31 Disember 2018, sejumlah RM45.36 juta telah dibelanjakan dan masih berbaki RM1.61 juta. Butiran terperinci mengenai baki geran projek yang diterima adalah seperti dalam **Jadual 2.8**.

JADUAL 2.8
SENARAI GERAN YANG DITERIMA OLEH FRIM

BIL.	NAMA PROJEK	TAHUN TERIMA GERAN	KEMENTERIAN/ AGENSI	GERAN DITERIMA (RM Juta)	BAKI GERAN (RM Juta)
1.	Pembangunan Projek Hutan Tani - alternatif bahan bakar	2002 - 2009	KATS dan LKTN	1.97	0.02
2.	Kilang Perintis Pulp & Paper daripada tandan kosong kelapa sawit	2003 - 2010	MOF dan MTIB	45.00	1.59
JUMLAH				46.97	1.61

Sumber: Jabatan Audit Negara

- **Sehingga 31 Disember 2018, baki geran bagi dua (2) projek yang diterima antara tahun 2002 sehingga 2010 yang berjumlah RM1.61 juta masih belum dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia.** Permohonan menggunakan baki geran tersebut bagi projek lain juga belum dibuat kepada Perbendaharaan Malaysia melalui kementerian.

**Telah Dibelanjakan
Oleh FRIM**

RM46.97 JUTA

**Baki Geran
Belum Dipulangkan**

RM1.61 JUTA

iv. Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia

- *Malaysian Kitchen Programme* (MKP) merupakan program pembangunan di bawah RMKe-10 yang dilaksanakan oleh Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE) bermula tahun 2011 hingga 2015 dengan peruntukan berjumlah RM93.60 juta. Baki program ini pada awal dan akhir tahun 2018 adalah berjumlah RM2.94 juta.

**Program
Pembangunan Di
Bawah MATRADE**

RM93.60 JUTA

**Baki Geran Masih
Belum
Dipulangkan**

RM2.94 JUTA

- Semakan Audit mendapati program ini sepatutnya selesai pada tahun 2015, iaitu dengan berakhirnya RMKe-10. Bagaimanapun, masih ada pembayaran dibuat pada tahun 2016 dan 2017 masing-masing berjumlah RM671,084 dan RM147,713. Semakan lanjut terhadap Laporan Perbelanjaan Program Pembangunan mendapati perbelanjaan program di bawah RMKe-10 yang dibuat dalam tempoh RMKe-11 tidak dilaporkan kepada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI).
- Pihak MATRADE memaklumkan tiada keperluan untuk melaporkan perbelanjaan tersebut kepada MITI kerana pembayaran telah menggunakan peruntukan program yang diluluskan semasa RMKe-10. Perbelanjaan program di bawah RMKe-10 yang belum selesai hanya dilaporkan dalam Sistem Pemantauan Projek (SPP) II.
- **Baki program yang berjumlah RM2.94 juta masih belum dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia.** Permohonan menggunakan baki geran tersebut perlu dikemukakan kepada Perbendaharaan Malaysia melalui kementerian.

v. Perbadanan Harta Intelek Malaysia

- Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MyIPO) telah menerima geran berjumlah RM8.22 juta pada tahun 2011 hingga 2016 bagi tujuan pelbagai projek pembangunan seperti dalam **Jadual 2.9**.

JADUAL 2.9
SENARAI GERAN YANG DITERIMA OLEH MyIPO DARIPADA
KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA

BIL.	NAMA PROJEK	GERAN TERIMA (RM Juta)	GERAN DIBELANJA / LUNAS (RM Juta)	BAKI GERAN (RM Juta)
1.	Projek Pembangunan Sistem Jurnal Rasmi Harta Intelek dan Sistem pemberitahuan Sukarela Hak Cipta	7.22	6.68	0.54
2.	Projek Pembangunan Sistem Cap Dagangan dan Petunjuk Geografi (TMGI)	1.00	0.52	0.48
	JUMLAH	8.22	7.20	1.02

Sumber: Penyata Kewangan Agensi

- MyIPO telah menerima geran untuk pembangunan dua (2) projek bagi membangunkan tiga (3) sistem berjumlah RM8.22 juta, iaitu 'Sistem Jurnal Rasmi Harta Intelekt; Sistem Pemberitahuan Sukarela Hak Cipta; dan Sistem Cap Dagangan dan Petunjuk Geografi. Geran yang diterima berjumlah RM7.20 juta telah dibelanjakan untuk pembangunan sistem dan belanja operasi berkaitan.

**Geran Diterima MyIPO
Untuk 2 Projek
Pembangunan**

RM8.22 JUTA

**Baki Geran Dipohon
Untuk Kegunaan Lain**

RM1.02 JUTA

Sehingga 31 Disember 2018, geran tersebut masih berbaki RM1.02 juta dan tidak dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia.

vi. Agensi di bawah Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani

- Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani (MOA) telah menyalurkan peruntukan bagi pelbagai jenis program dan aktiviti kepada tiga (3) Agensi di bawahnya, iaitu Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM), Institut Penyelidikan dan Pertanian Malaysia (MARDI) dan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA). Baki geran atau peruntukan yang diterima telah direkodkan sebagai liabiliti dalam penyata kewangan Agensi.

- Analisis Audit terhadap penyata kewangan LKIM, MARDI dan FAMA mengenai peruntukan geran yang diterima, baki geran dan status program yang direkodkan mendapati perkara seperti berikut:

**Baki Geran Projek Yang
Tidak Aktif**

RM8 JUTA

- ✓ **Sebanyak 19 daripada 79 projek LKIM mempunyai baki tidak bergerak sepanjang tahun 2018 berjumlah RM206,350;**
- ✓ **Lima (5) geran berbaki RM2.31 juta yang diterima oleh LKIM daripada agensi luar untuk kumpulan sasar (nelayan) tidak menunjukkan pergerakan sejak tahun 2017;**
- ✓ **Sebanyak 15 daripada 31 projek pembangunan berbaki RM2.72 juta di bawah akaun projek khas MARDI tidak bergerak sejak tahun 2017; dan**

- ✓ Enam (6) daripada 16 projek pembangunan di bawah FAMA mempunyai baki berjumlah RM2.62 juta yang tidak bergerak sepanjang tahun 2018.

- Senarai projek yang tidak aktif adalah seperti dalam **Jadual 2.10**.

JADUAL 2.10
SENARAI PROJEK YANG TIDAK AKTIF

BIL.	BUTIRAN PROJEK	BAKI PERUNTUKAN (RM)	CATATAN
Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM)			
1.	Peruntukan Wang Ihsan Terengganu	2,194,243	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
2.	Hari Penternak, Peladang dan Nelayan Kebangsaan	181,818	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
3.	Peruntukan Skim Penempatan Nelayan	58,278	Agensi Penyalur Geran - Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
4.	Program Pembangunan Pertanian Seberang Prai	30,700	Peruntukan Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
5.	Peruntukan Pembinaan Pasar Borong Ikan	23,544	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
6.	Peruntukan Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW) - RTC Melaka	6,010	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
7.	Program Pulih Banjir, MOA	5,672	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
8.	Gelombang Nelayan Nasional	5,033	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
9.	Peruntukan Latihan Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera	3,180	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
10.	Naik taraf Agro Bazar Rakyat	3,103	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
11.	Selenggara Chalet Persatuan Nelayan Kebangsaan (PNK) Melaka Barat	2,880	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
12.	Pusat Produk RTC Melaka	496	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
13.	Kemudahan Asas Nelayan Kg. Dulang, Yan	472	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
14.	Program Hasil Laut RTC Melaka	240	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
15.	Projek Baka Udang Galah	146	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
16.	Agro Pelancongan	100	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
17.	Naik taraf Kg. Punang Sarawak	100	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
18.	Yayasan Nelayan Pahang	80	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
19.	Penyertaan di Phuket	53	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak pada tahun 2018.
20.	Peruntukan <i>Touch Point</i>	49	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak 2018
21.	Malaysia Agriculture, Horticulture and Agrotourism (MAHA)	44	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak 2018
22.	Naik Taraf Pasar Nelayan	40	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak 2018
23.	Konvensyen IAT Sabah Dan Promosi Usahawan Industri Asas Tani (IAT)	13	Telah siap sepenuhnya. Baki tidak bergerak 2018
Jumlah Kecil		2,516,294	

BIL.	BUTIRAN PROJEK	BAKI PERUNTUKAN (RM)	CATATAN
Institut Penyelidikan Dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI)			
24.	Taman Botani Yang Diseliakan Oleh MARDI Bagi Naik Taraf Kemudahan Sedia Ada	1,922,962	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
25.	Projek Azam Tani - Jabatan Veterinar Negeri Selangor	200,000	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
26.	Projek NKEA, EPP 1 – Produk Herba Bernilai Tinggi	188,341	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
27.	Projek NKEA – Pasaran Premium Buah-Buahan & Sayur-Sayuran 2012	100,000	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
28.	Projek Azam Tani - Jabatan Perikanan Putrajaya	87,944	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
29.	Projek Khas Teknologi Park Malaysia (TPM) - Yang Diseliakan Bagi Projek Naik Taraf Jalan di TPM	67,937	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
30.	Projek Agriculture Flagship	36,024	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
31.	Pelantikan Juru Perunding Pakar Dasar Agromakanan Negara (DAN) 2011-2020	32,916	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
32.	Pelaksanaan NBOS 2 bagi Kem Syed Sirajuddin, Gemas Negeri Sembilan - Jabatan Pertanian	26,779	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
33.	Projek Azam Tani - 2011 DOA Selangor	16,537	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
34.	Projek Azam Tani - Jabatan Perikanan Negeri Melaka Tahun 2012	14,572	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
35.	Peruntukan NKEA EPP#1 - Jabatan Pembangunan Herba	13,600	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
36.	Pembangunan Projek Kawasan Beliong IADA Samarahan, Sarawak	7,644	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
37.	Projek Azam Tani - Jabatan Perikanan Negeri Melaka (E-KASIH)	1,188	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
38.	Projek Azam Tani - Bagi Kegunaan Lantikan Pekerja Sambilan Harian - Jabatan Perikanan Putrajaya	169	Baki tidak bergerak sejak tahun 2017.
Jumlah Kecil		2,716,613	
Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA)			
39.	Program Memperkasakan Usahawan Bumiputra	2,356,092	Baki tidak bergerak 2018
40.	Stok Penimbal Beras	366,954	Baki tidak bergerak 2018
41.	Agri – BDC	43,711	Baki tidak bergerak 2018
Jumlah Kecil		2,766,757	
JUMLAH KESELURUHAN		7,999,664	

Sumber: Penyata Kewangan dan Rekod Agensi

- **Baki program berjumlah RM8 juta masih belum dipulangkan kepada Perbendaharaan Malaysia.** Permohonan menggunakan baki geran tersebut perlu dikemukakan kepada Perbendaharaan Malaysia melalui kementerian.

2.5.2. Geran Telah Digunakan Bagi Tujuan Selain Yang Diluluskan

Pekeliling Perbendaharaan Malaysia PB 1.2 Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2019 antaranya menetapkan Pegawai Pengawal tidak dibenarkan membuat pindah peruntukan yang melibatkan Program Khusus kecuali setelah mendapat kelulusan Perbendaharaan terlebih dahulu. Pekeliling Perbendaharaan PA 3.1, perenggan 23

menyatakan lebih daripada perbelanjaan termasuk pemberian bagi setiap tahun kewangan tidak boleh dipindahkan kepada satu kumpulan wang rizab atau dibelanjakan untuk tujuan selain daripada yang diluluskan terlebih dahulu oleh Perbendaharaan Malaysia.

a. Perbadanan Produktiviti Malaysia

- i. Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) telah membelanjakan geran pembangunan sejumlah RM2.90 juta pada tahun 2018 hingga bulan Jun 2019 bagi perbelanjaan mengurus. **Perbelanjaan tersebut merangkumi bayaran gaji kakitangan Pegawai Sambilan Harian (PSH) termasuk bonus, faedah pinjaman perumahan, potongan caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) dan Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO); tuntutan perjalanan serta sewaan mesin dan komputer.** Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 2.11**.

JADUAL 2.11
PERBELANJAAN SELAIN MAKSUD YANG DIBENARKAN
DI BAWAH GERAN PEMBANGUNAN BAGI RMKe 11

BIL.	PROGRAM	GAJI DAN FAEDAH PSH (RM)	TUNTUTAN PERJALANAN (RM)	SEWA MESIN DAN KOMPUTER (RM)	JUMLAH (RM)
1.	Pelaksanaan NPDIR Bagi Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan	113,499	62,930	113,900	290,329
2.	Memodenkan Peraturan Perniagaan	118,939	33,702	91,200	243,841
3.	Skim Peningkatan Produktiviti Enterpris Selaras dengan MPB	87,782	52,171	78,550	218,503
4.	Membentuk Mekanisme Pelaksanaan yang Padu Selaras dengan MPB	262,250	93,535	229,000	584,785
5.	Program Transformasi Peraturan Sedia Ada	207,916	111,717	167,000	486,633
6.	Memudahkan Peraturan Perniagaan Perdagangan Antarabangsa	177,781	15,249	130,050	323,080
7.	Inisiatif Produktiviti Nexus Peringkat Sektor	251,856	66,422	204,100	522,378
8.	Peningkatan Kualiti Peraturan	107,226	5,219	118,936	231,381
JUMLAH KESELURUHAN		1,327,249	440,945	1,132,736	2,900,930

Sumber: Bahagian Kewangan MPC

- ii. Selain itu, semakan Audit mendapati **MPC telah menggunakan sejumlah RM417,689 daripada peruntukan Program Membentuk Mekanisme Pelaksanaan yang Padu selaras dengan *Malaysian Productivity Blueprint* (T5-MPB) bagi perbelanjaan berkaitan Majlis Pelancaran Produktiviti; Majlis Apresiasi dan Sambutan Aidilfitri MPC 2019; perolehan t-shirt korporat MPC, kursus dan lain-lain perbelanjaan.**

Perbelanjaan ini dibuat tanpa kelulusan kementerian dan Perbendaharaan Malaysia sebelum mengguna pakai geran tersebut.

b. Perbadanan Harta Intelek Malaysia

- i. Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MyIPO) telah menerima geran berjumlah RM1.90 juta daripada MOA bagi Projek Mendokumentasi Maklumat Pengetahuan Tradisi (TK) dan Sumber Genetik (GR)(MyTKDL). **MyIPO telah membelanjakan sejumlah RM1.84 juta bagi projek tersebut. Baki sejumlah RM57,612 daripada RM1.90 juta telah digunakan bagi membayar gaji dua (2) pekerja sambilan harian.** Pada 5 Ogos 2019 pihak Audit dimaklumkan permohonan penggunaan baki geran berjumlah RM57,612 telah diluluskan oleh MOA. Bagaimanapun tiada bukti permohonan tersebut dipanjangkan kepada pihak Perbendaharaan Malaysia untuk kelulusan.

2.5.3. Perbelanjaan Melebihi Peruntukan Diterima

Pekeliling Perbendaharaan PB 1.2 Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2018, menetapkan langkah kawalan perbelanjaan dan pemantauan prestasi serta pengurusan aliran tunai seperti berikut:

- Pegawai Pengawal hendaklah memastikan perbelanjaan awam dilaksanakan dengan berhemat mengikut perancangan dan keutamaan tertakluk kepada jumlah peruntukan yang diluluskan sahaja.
- Peruntukan yang disediakan bagi sesuatu maksud bekalan/pembangunan adalah siling perbelanjaan bagi tahun 2018.
- Sebarang perubahan perancangan dan perbelanjaan kementerian/jabatan/agensi hendaklah ditanggung menggunakan peruntukan sedia ada yang diluluskan tanpa peruntukan tambahan.
- Pegawai Pengawal bertanggungjawab memastikan penyaluran peruntukan kepada Badan Berkanun dibuat berdasarkan kepada keperluan unjuran aliran tunai dan prestasi pelaksanaan program/projek/aktiviti.
- Pegawai Pengawal perlu memantau pelaksanaan projek pembangunan dengan rapi bagi memastikan projek dapat dilaksanakan mengikut jadual.
- Maklumat projek pembangunan melalui Sistem Pemantauan Projek II (SPP I) diisi dengan tepat dan sentiasa dikemaskini bagi memudahkan proses pemantauan.
- Kementerian/jabatan/agensi perlu mengemukakan laporan prestasi berdasarkan kerangka keberhasilan secara suku tahunan kepada Pejabat Belanjawan Negara.

Menurut MPERS 23, geran yang diterima akan diiktiraf sebagai pendapatan sekiranya diterima tanpa syarat atau syarat telah dipenuhi. Sekiranya syarat kepada geran belum dipatuhi, geran akan diperakaunkan sebagai liabiliti.

Semakan Audit mendapati **dua (2) Agensi Persekutuan telah berbelanja melebihi peruntukan yang telah disalurkan**. Penjelasan lanjut mengenai kedudukan dan status lebihan atau baki geran di Agensi Persekutuan adalah seperti berikut:

a. Majlis Amanah Rakyat

- i. Berdasarkan Laporan Perbelanjaan Projek Pembangunan Majlis Amanah Rakyat (MARA) di bawah RMKe-11 bagi Sektor Pendidikan terhadap Bahagian Pendidikan Menengah mendapati peruntukan yang telah diterima sehingga 31 Disember 2018 berjumlah RM57.75 juta dan jumlah perbelanjaan adalah RM65.45 juta. **Perbelanjaan di bawah Sektor Pendidikan Menengah telah melebihi peruntukan diterima berjumlah RM7.70 juta.**

- ii. Semakan terhadap **Laporan Perbelanjaan Projek Pembangunan MARA di bawah RMKe 11** mendapati perbelanjaan bagi dua (2) projek telah melebihi peruntukan diterima berjumlah **RM27.94 juta**. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 2.12**.

Diterima MARA Untuk Projek Pembangunan Bagi Sektor Pendidikan Menengah

RM57.75 JUTA

Perbelanjaan Melebihi Peruntukan Bagi 2 Projek

RM27.94 JUTA

JADUAL 2.12
PERBELANJAAN PROJEK PEMBANGUNAN MELEBIHI PERUNTUKAN DITERIMA

BIL.	PROJEK	RMKe	PERUNTUKAN YANG TELAH DITERIMA (RM Juta)	PERBELANJAAN TERKUMPUL (RM Juta)	PERBELANJAAN MELEBIHI PERUNTUKAN (RM Juta)
Pendidikan Menengah					
1.	MRSM Bagan Datoh, Perak	11	15.00	26.06	(11.06)
2.	MRSM Bera, Pahang	11	9.00	25.88	(16.88)
JUMLAH KESELURUHAN			24.00	51.94	(27.94)

Sumber: Rekod MARA

b. Institut Sukan Negara

- i. Institut Sukan Negara (ISN) telah menerima peruntukan dana bagi Kumpulan Wang Amanah Sukan Negara (KWASN) berjumlah RM46.50 juta dan Geran Pembangunan *Anti Doping* Malaysia (Adamas) berjumlah RM2.71 juta bagi tahun 2015 sehingga 2018.

- ii. Perbelanjaan berkaitan dengan pembangunan sukan bagi tahun 2015 hingga 2018 adalah berjumlah RM90.38 juta. **Pada 31 Disember 2018, baki geran mengalami defisit berjumlah RM27.45 juta.** Perincian terimaan dan perbelanjaan Kumpulan KWASN adalah seperti dalam **Jadual 2.13**.

**Diterima ISN untuk
ADAMAS dan KWASN**

RM49.21 JUTA

**Perbelanjaan Melebihi
Peruntukan Bagi
KWASN**

RM27.45 JUTA

**JADUAL 2.13
TERIMAAN DAN BAYARAN KUMPULAN WANG AMANAH SUKAN NEGARA**

BUTIRAN AKAUN KWASN	TAHUN (RM)			
	2015	2016	2017	2018
Baki Awal	15,902,633	(4,452,261)	(4,202,939)	(16,136,285)
Tambah:				
Terimaan Geran	15,000,000	11,500,000	10,000,000	10,000,000
Pendapatan Lain	275,053	-	-	-
Pelarasan aset ubah suai	-	221,130	-	-
Pelarasan Cek Batal	-	-	34,701	-
Tolak:				
Perbelanjaan	(34,968,299)	(11,471,808)	(21,968,047)	(21,024,254)
Pelarasan aset ubah suai	(661,648)	-	-	(289,902)
Baki Akhir	(4,452,261)	(4,202,939)	(16,136,285)	(27,450,441)

Sumber: Penyata Kewangan Institut Sukan Negara

- iii. Geran Pembangunan Adamas adalah bagi tujuan pembayaran emolumen kakitangan Adamas secara kontrak yang disalurkan oleh KBS. **Pada tahun 2015 dan 2017, pihak ISN telah berbelanja melebihi peruntukan yang diterima daripada KBS.** Walaupun pada 2018 ISN berbelanja kurang dari peruntukan yang diterima, baki semasa masih tidak dapat menampung defisit bagi tahun sebelumnya. Perincian bagi Geran Pembangunan Adamas ini adalah seperti dalam **Jadual 2.14**.

JADUAL 2.14
GERAN PEMBANGUNAN ADAMAS
BAGI TEMPOH TAHUN 2015 HINGGA 2018

BUTIRAN GERAN ADAMAS	TAHUN (RM)			
	2015	2016	2017	2018
Baki Awal	919,404	(718,312)	(346,820)	(744,398)
Tambah:				
Terimaan Geran	-	2,000,000	245,000	460,308
Pelarasan aset ubahsuai	-	175,804	-	-
Tolak:				
Perbelanjaan	(1,637,716)	(1,804,312)	(642,578)	(293,316)
Baki Akhir	(718,312)	(346,820)	(744,398)	(577,406)

Sumber: Rekod ISN

- ISN telah membuat permohonan tambahan bagi mengatasi masalah defisit sejumlah RM50 juta kepada KBS pada 6 Mac 2019 dan belum mendapat maklum balas.
- **ISN telah berbelanja melebihi peruntukan yang diterima sejumlah RM28.03 juta, iaitu defisit untuk KWASN berjumlah RM27.45 juta dan Geran Pembangunan Adamas berjumlah RM577,406.** ISN telah memaklumkan menggunakan baki geran pembangunan RMKe-10, RMKe-11, PODIUM dan sumber dalaman bagi membiayai defisit perbelanjaan KWASN dan Geran Pembangunan Adamas.

2.5.4. Penyaluran Peruntukan Kementerian Kepada Agensi Persekutuan

Surat Ketua Setiausaha Perbendaharaan bertarikh 31 Julai 2013 menetapkan semua Pegawai Pengawal dilarang membuat pindahan peruntukan yang tidak dapat dibelanjakan pada akhir tahun kepada Badan Berkanun. Amalan memindahkan baki peruntukan terutamanya Perbelanjaan Pembangunan tidak mematuhi peraturan kewangan kerana tidak mencerminkan prestasi perbelanjaan sebenar kementerian.

Semakan Audit mendapati **tiga (3) kementerian telah menyalurkan peruntukan berjumlah RM209 juta kepada Agensi Persekutuan bagi pelaksanaan pelbagai projek, program dan aktiviti. Bagaimanapun Agensi Persekutuan hanya bertindak sebagai agensi pembayar.** Pada 31 Disember 2018, sebahagian geran yang disemak dengan baki berjumlah RM10.33 juta masih direkodkan sebagai liabiliti dalam penyata kewangan Agensi. Penjelasan lanjut mengenai peruntukan yang diterima daripada kementerian, kedudukan dan status geran adalah seperti berikut:

a. Majlis Amanah Rakyat

- i. Institut Kemajuan Desa (INFRA), Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) telah diarahkan untuk melaksanakan kajian Dasar Pembangunan Luar Bandar Transformasi Nasional 2050 (DPLB TN50).
- ii. Surat penyaluran geran oleh KPLB kepada MARA menyatakan INFRA tidak dapat membelanjakan sepenuhnya peruntukan dana DPLB TN50 pada tahun 2018. Penyaluran geran DPLB TN50 kepada MARA berjumlah RM548,835 telah diluluskan oleh Ketua Setiausaha KPLB agar bayaran dapat diteruskan kepada perunding mengikut kemajuan pelaksanaan projek.
- iii. Peruntukan pertama telah diterima pada 2 Januari 2018 berjumlah RM124,618 dan kedua pada 5 Disember 2018 berjumlah RM424,217.

iv. Sehingga 31 Disember 2018, perbelanjaan yang telah dibuat daripada geran DPLB TN50 oleh MARA kepada perunding berjumlah RM187,233 dan masih berbaki RM361,602.	Diterima MARA Di Bawah Dana Program DPLB TN50
	RM548,835
	Baki Dana Yang Masih Belum Digunakan
	RM361,602

b. Lembaga Minyak Sawit Malaysia

Pada tahun 2014, Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) telah menerima geran pembangunan bagi dua (2) projek daripada Kementerian Industri Utama (MPI) berjumlah RM15.96 juta. Projek tersebut adalah 'Pipe Gantry dan Pipelines Network di Kluster Minyak Sawit' di Bintulu, Sarawak yang dilaksanakan oleh Bintulu Development Authority (BDA). Projek kedua adalah 'Projek Pemulihan Banjir - pembaikan infrastruktur jalan ladang komoditi sawit' yang dilaksanakan oleh Jabatan Pengairan dan Saliran. MPOB hanya berperanan sebagai agensi pembayar bagi projek ini.

- i. Bayaran telah dilakukan pada 8 Mei 2015 sejumlah RM7.79 juta kepada BDA dan sehingga 31 Disember 2018, baki projek ini berjumlah RM1.54 juta. Bayaran bagi Program Pemulihan Banjir sejumlah RM6.05 juta telah dibuat pada tahun 2015 hingga 2017. Projek ini telah siap pada tahun 2017 dengan lebih baki berjumlah RM0.57 juta.

**Geran Pembangunan
Diterima Oleh MPOB
Daripada MPI**

RM15.95 JUTA

**Baki Geran Bagi Projek
Yang Telah Siap Dan
Belum Dipulangkan**

RM2.11 JUTA

- ii. MPOB masih belum memulangkan baki geran dua (2) projek tersebut berjumlah RM2.11 juta. Permohonan untuk menggunakan baki geran bagi tujuan lain telah dikemukakan kepada MPI pada 20 Ogos 2019. Butiran terperinci geran yang diterima dan perlu dipulangkan kepada Perbendaharaan adalah seperti dalam **Jadual 2.15**.

**JADUAL 2.15
GERAN YANG DITERIMA OLEH MPOB**

NAMA PROJEK	TAHUN TERIMA GERAN	TAHUN PROJEK SIAP	GERAN DITERIMA (RM Juta)	BAKI GERAN (RM Juta)
Pembiayaan <i>Pipe Gantry</i> dan <i>Pipelines Network</i> di Kluster Minyak Sawit di Bintulu, Sarawak (Bintulu Development Authority)	2014	2017	9.33	1.54
Projek Pemulihan Banjir - pembaikan infrastruktur jalan ladang komoditi sawit (Jalan di Kelantan, Terengganu, Pahang dan Perak)	2015	2017	6.62	0.57
JUMLAH			15.95	2.11

Sumber: Rekod Agensi

2.5.5. Prestasi Kewangan Projek Tidak Dilaporkan kepada Unit Perancang Ekonomi

Unit Perancang Ekonomi (UPE) melalui e-mel bertarikh 22 Jun 2017 menghendaki MPC untuk mengemukakan laporan prestasi kewangan dan pelaksanaan Projek Nexus Produktiviti pada minggu kedua setiap bulan kepada UPE.

a. Perbadanan Produktiviti Malaysia

Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) menerima geran pembangunan sejumlah RM15 juta untuk menjalankan projek Nexus Produktiviti yang disalurkan oleh UPE pada tahun 2017. MPC telah mengagihkan sejumlah RM15 juta kepada sembilan (9) projek Nexus Produktiviti. **Bagaimanapun, baki geran pada 31 Disember 2018 berjumlah RM12.76 juta seperti dalam Jadual 2.16 tidak dilaporkan kepada UPE.**

JADUAL 2.16
PRESTASI PERBELANJAAN PROJEK NEXUS PRODUKTIVITI
SEHINGGA 31 DISEMBER 2018

BIL.	BUTIRAN	2017 (RM)				2018 (RM)		
		BAKI AWAL	TERIMAAN	BELANJA	BAKI AKHIR	PINDAH PERUNTUKAN	BELANJA	BAKI AKHIR
1.	Nexus E&E	-	4,500,000	38,248	4,461,752	(2,833,334)	595,670	1,032,748
2.	Nexus Chemical	-	4,500,000	3,727	4,496,273	(2,833,334)	107,275	1,555,664
3.	Nexus Retail and F&B	-	4,500,000	46,429	4,453,571	(2,833,328)	177,967	1,442,276
4.	Nexus Tourism	-	500,000	875	499,125	1,166,666	1,010,804	654,987
5.	Nexus Agrofood	-	500,000	849	499,151	1,166,666	21,403	1,644,414
6.	Nexus Machinery & Equipment	-	250,000	477	249,523	1,416,666	-	1,666,189
7.	Nexus Professional Services	-	250,000	694	249,306	1,416,666	-	1,665,972
8.	Nexus ICT	-	-	-	-	1,666,666	46,107	1,620,559
9.	Nexus Healthcare	-	-	-	-	1,666,666	190,805	1,475,861
JUMLAH		-	15,000,000	91,299	14,908,701	-	2,150,031	12,758,670

Sumber: Penyata Kewangan MPC Bagi Tahun Berakhir 31 Dis. 2018, Buku Vot MPC

b. Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia

Sebanyak 13 program pembangunan di Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) dengan baki berjumlah RM182.07 juta telah dilaporkan dalam Penyata Kewangan MIDA yang berakhir pada 31 Disember 2018.

Sebanyak tujuh (7) daripada 13 program pembangunan tidak pernah dilaporkan dalam

Laporan Perbelanjaan Mengurus dan Pembangunan kepada MITI. Senarai program adalah seperti dalam **Jadual 2.17**.

**Program
Pembangunan Tidak
Dilaporkan**

7 PROGRAM

JADUAL 2.17
PROGRAM PEMBANGUNAN TIDAK DILAPORKAN KEPADA MITI

BIL.	PROGRAM	BAKI AKHIR PADA 31 DISEMBER 2018 (RM)
1.	Dana Pelaburan Strategik (P74)	(412,126,611)
2.	Kajian (P73)	7,785,500
3.	Penubuhan Pejabat di Luar Negara (P57)	3,962,194
4.	Bangunan MIDA (P56)	3,888,631
5.	CREST (P70)	2,500,000
6.	Pembangunan Am (L13101)	229,218
7.	ICT MIDA (P55)	45,412
JUMLAH		(393,715,656)

Sumber: Penyata Kewangan MIDA Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2018

2.6. SYOR AUDIT

2.6.1 . Bagi memastikan kelemahan berkaitan pengurusan geran dapat dipertingkatkan, langkah proaktif kajian semula terhadap kaedah penyaluran geran oleh Kementerian Kewangan dan kaedah pelaksanaan projek oleh Kementerian perlu dibuat terhadap program/projek dan aktiviti Kerajaan yang telah diamanahkan.

2.6.2 . Kementerian Kewangan bersama Kementerian Hal Ehwal Ekonomi dan Kementerian selaku Pegawai Pengawal adalah disyorkan mengambil tindakan seperti berikut:

- a. Menetapkan syarat dan terma bagi geran yang disalurkan dengan jelas berserta tempoh pelaksanaan program atau projek.
- b. Menetapkan prosedur pemulangan lebihan baki geran bagi projek atau program yang telah berstatus siap dan telah melepasi tempoh yang ditetapkan bagi memastikan agensi dapat mengambil tindakan sewajarnya.
- c. Menyemak kedudukan wang tunai atau simpanan tetap di Agensi Persekutuan sebelum peruntukan disalurkan kepada Agensi Persekutuan bagi mengelak wang disimpan dalam jumlah yang melebihi keperluan sebenar operasi.
- d. Menyemak semula semua baki geran pembangunan yang direkod dalam penyata kewangan Agensi Persekutuan bagi mengenal pasti baki geran yang mana projek atau program telah berstatus siap atau tidak aktif bagi tujuan pemulangan baki kepada Perbendaharaan.
- e. Memastikan geran yang diterima daripada kementerian disertakan dengan surat kelulusan serta syarat dan terma penggunaan geran yang lengkap bagi memastikan peraturan kewangan Kerajaan dipatuhi. Penerimaan geran tanpa tujuan yang khusus di mana agensi hanya bertindak sebagai agensi pembayar tidak wajar diterima.
- f. Menetapkan mekanisma pemantauan terhadap penyaluran geran bagi memastikan geran digunakan mengikut tempoh dan tujuan yang ditetapkan.

3. PELABURAN UNIVERSITI AWAM DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI DAN SUB-SUBSIDIARI

- 19 UNIVERSITI AWAM

FAKTA UTAMA

RM370.25 Juta

Pelaburan 19 UA dalam 23 Syarikat Subsidiari & 88 Syarikat Sub-Subsidiari

RM249.58 Juta

UiTM Mencatatkan Pelaburan Tertinggi

3.1 LATAR BELAKANG

3.1.1 Akta Universiti dan Kolej Universiti (AUKU) 1971, klausa 4A.(1)(b), di bawah kuasa tambahan universiti menetapkan universiti boleh menubuhkan atau menganjurkan penubuhan syarikat di bawah Akta Syarikat 1965 (Akta 125) untuk menjalankan atau melibatkan diri dalam apa-apa aktiviti yang telah dirancang atau diusahakan oleh universiti.

3.1.2 Berdasarkan Garis Panduan untuk Institusi Pengajian Tinggi (IPTA) 2004, Universiti Awam (UA) boleh membuat pelaburan seperti berikut:

PELABURAN	JENIS
Ekuiti	Syarikat subsidiari, syarikat bersekutu, usaha sama atau perbadanan
Sekuriti boleh niaga	Syer/saham/debentur/bon dan sebagainya tanpa mewujudkan usaha sama anak syarikat atau bersekutu
Harta tanah	Tanah dan bangunan

3.1.3 Jawatankuasa Pelaburan hendaklah ditubuhkan dan bertanggungjawab kepada Lembaga Pengarah Universiti (LPU) untuk membuat pelaburan yang difikirkan wajar berdasarkan garis panduan yang ditetapkan. Antara fungsi Jawatankuasa Pelaburan adalah mencadangkan kepada LPU berkaitan dasar pelaburan UA, aktiviti pembelian/penjualan saham, agihan keuntungan daripada pelaburan serta memantau prestasi pelaburan.

3.1.4 Sebanyak 23 syarikat subsidiari dengan pegangan ekuiti 100% telah ditubuhkan oleh 19 UA dan semua syarikat tersebut adalah aktif. Selain itu, sebanyak 18 daripada

23 syarikat subsidiari telah menubuhkan 88 syarikat sub-subsidiari yang mana 11 daripadanya adalah berstatus dormant/tidak aktif, seperti dalam **Jadual 3.1**.

JADUAL 3.1
SENARAI SYARIKAT SUBSIDIARI
YANG DITUBUHKAN OLEH 19 UNIVERSITI AWAM

BIL.	UNIVERSITI	NAMA SYARIKAT SUBSIDIARI	BILANGAN SYARIKAT SUB-SUBSIDIARI	
			AKTIF	TIDAK AKTIF
1.	Universiti Teknologi MARA (UiTM)	• UiTM Holdings Sdn. Bhd.	14	2
2.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	• Uniutama Management Holdings Sdn. Bhd.	11	2
3.	Universiti Malaya (UM)	• UM Holdings Sdn. Bhd.	8	2
4.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	• Unisza Holdings Sdn. Bhd.	7	-
5.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	• UKM Holdings Sdn. Bhd. • UKM Technology Sdn. Bhd.	6	-
6.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	• UMP Holdings Sdn. Bhd. • UMP Advanced Education Sdn. Bhd.	5	-
7.	Universiti Putra Malaysia (UPM)	• UPM Holdings Sdn. Bhd.	5	-
8.	Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)	• UniMAP Holdings Sdn. Bhd.	4	-
9.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	• UTM Holdings Sdn. Bhd. • Uni-Technologies Sdn. Bhd. • UTM Technology Innovation Management Sdn. Bhd.	3	-
10.	Universiti Sains Malaysia (USM)	• Usains Holding Sdn. Bhd.	3	4
11.	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	• UMS Investment Holdings Sdn. Bhd.	3	-
12.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	• UTHM Holdings Sdn. Bhd.	2	1
13.	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM)	• UPNM Holdings Sdn. Bhd.	2	-
14.	Universiti Malaysia Terengganu (UMT)	• UMT Jaya Holdings Sdn. Bhd.	2	-
15.	Universiti Teknikal Malaysia Melaka (UTeM)	• UTeM Holdings Sdn. Bhd.	1	-
16.	Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS)	• UNIMAS Holding Sdn. Bhd.	1	-
17.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)	• USIM Tijarah Holdings Sdn. Bhd.	Tiada syarikat sub-subsidiari ditubuhkan	
18.	Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI)	• UPSI Holdings Sdn. Bhd.		
19.	Universiti Malaysia Kelantan (UMK)	• UMK Business Ventures Sdn. Bhd.		
JUMLAH		23	77	11

Sumber: Penyata Kewangan UA Tahun 2018

3.1.5 Universiti Teknologi MARA (UiTM) mencatatkan jumlah pelaburan tertinggi, iaitu RM249.58 juta dan Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM) mencatatkan jumlah pelaburan terendah, iaitu RM2 pada tahun 2018, seperti dalam **Jadual 3.2**.

JADUAL 3.2
PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI
OLEH 19 UNIVERSITI AWAM BAGI TAHUN 2016 HINGGA 2018

BIL.	UNIVERSITI	PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI OLEH UA (RM)		
		2016 (a)	2017 (b)	2018 (c)
1.	Universiti Teknologi MARA (UiTM)	40,000,000	102,500,000	249,575,000
2.	Universiti Malaya (UM)	39,860,002	39,860,002	39,860,002
3.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	6,500,000	20,000,000	20,000,000
4.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	7,100,000	7,100,000	7,100,000
5.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	3,500,002	6,000,002	6,000,002
6.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	6,000,000	6,000,000	6,000,000
7.	Universiti Sains Malaysia (USM)	5,000,000	5,000,000	5,000,000
8.	Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)	1,000,001	5,000,000	5,000,000
9.	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	5,000,000	5,000,000	5,000,000
10.	Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI)	1,000,000	1,000,000	5,000,000
11.	Universiti Putra Malaysia (UPM)	4,716,303	4,716,303	4,716,303
12.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	4,303,147	4,303,148	4,303,148
13.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	4,000,000	4,000,000	4,000,000
14.	Universiti Malaysia Terengganu (UMT)	2,100,000	3,700,000	3,700,000
15.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)	2,000,000	2,000,000	2,000,000
16.	Universiti Malaysia Kelantan (UMK)	1,500,000	1,500,000	1,500,000
17.	Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS)	1,000,000	1,000,000	1,000,000
18.	Universiti Teknikal Malaysia Melaka (UteM)	500,000	500,000	500,000
19.	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM)	2	2	2
JUMLAH		135,079,457	219,179,457	370,254,457

Sumber: Penyata Kewangan UA Tahun 2017 dan 2018

3.1.6 Pelaburan dalam syarikat subsidiari oleh 19 UA pada tahun 2018 berjumlah RM370.25 juta menunjukkan peningkatan sejumlah RM151.08 juta atau 69% berbanding tahun sebelumnya. Pada tahun 2017, pelaburan dalam syarikat subsidiari berjumlah RM219.18 juta meningkat sejumlah RM84.10 juta atau 62% berbanding tahun 2016. Perkara ini menunjukkan tambahan penyaluran dana oleh UA kepada syarikat subsidiari bagi tempoh tersebut.

3.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan pelaburan universiti dalam syarikat subsidiari/sub-subsidiari adalah bagi menentukan UA mematuhi undang-undang dan peraturan kewangan yang ditetapkan serta rekod berkaitan diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.

3.3 SKOP DAN METODOLOGI

Pengauditan dijalankan terhadap pelaburan UA dalam syarikat subsidiari/sub-subsidiari yang meliputi aspek kebenaran dan kelulusan, penilaian prestasi, mekanisme pemantauan serta pendedahan dan persembahan pelaburan di penyata kewangan tahun 2016 hingga 2018. Analisis dijalankan terhadap penyata kewangan bagi 19 UA serta 111 syarikat subsidiari dan sub-subsidiari melalui sistem *Audit Command Language* (ACL). Semakan juga dibuat terhadap isu yang dibangkitkan semasa pengauditan penyata kewangan.

3.4 RINGKASAN PENEMUAN AUDIT

Ringkasan penemuan Audit adalah seperti berikut:

3.4.1. Penilaian Kedudukan Pelaburan

- a. Sebanyak 11 syarikat sub-subsidiari berstatus dormant dengan kos operasi berjumlah RM0.87 juta bagi tahun 2017 dan RM0.49 juta bagi tahun 2018.
- b. Tiga (3) syarikat subsidiari mencatatkan kerugian tiga (3) tahun berturut-turut dari tahun 2016 hingga 2018 berjumlah RM6.51 juta.
- c. Sebanyak 56 syarikat subsidiari/sub-subsidiari mengalami aliran tunai defisit berjumlah RM118.30 juta.
- d. Sebanyak 36 syarikat mencatatkan keuntungan sejumlah RM40.48 juta tetapi tidak membayar dividen pada tahun 2018.

3.4.2. Usaha Berterusan dan Rosot Nilai

- a. Sebanyak 44 syarikat subsidiari dan sub-subsidiari bagi 14 UA mengalami aset ketara bersih negatif sejumlah RM118.26 juta pada tahun 2018.
- b. Syarikat USIM Tjjarah Holdings Sdn. Bhd. mengalami aset ketara bersih negatif bagi dua (2) tahun berturut-turut sejumlah RM2.3 juta pada tahun 2018 dan sejumlah RM1.06 juta pada tahun 2017.
- c. Enam (6) UA tidak membuat peruntukan rosot nilai bagi tahun 2018 menyebabkan nilai pelaburan UA terlebih nyata sejumlah RM6.44 juta.

3.5 PENEMUAN AUDIT

3.5.1. Penilaian Kedudukan Pelaburan

Analisis terhadap kedudukan pelaburan syarikat subsidiari dan sub-subsidiari 19 UA dibuat bagi memastikan syarikat tersebut dapat menjana keuntungan serta mampu membayar dividen kepada UA berdasarkan kriteria seperti berikut:

- Status syarikat;
- Keuntungan/kerugian serta aliran tunai syarikat; dan
- Jumlah dividen yang dibayar oleh syarikat subsidiari.

3.5.2. Status Syarikat

- a. Analisis Audit menunjukkan pelaburan UA dalam 23 syarikat subsidiari pada tahun 2018 adalah berjumlah RM370.25 juta. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM751,111 atau 0.2% merupakan pelaburan dalam 11 daripada 88 syarikat sub-subsidiari berstatus dormant/tidak aktif. Kos operasi syarikat dormant bagi tahun 2018 berjumlah RM490,877 dan tahun 2017 berjumlah RM874,406, seperti dalam **Jadual 3.3**.

**Kos Operasi Bagi
11 Syarikat Dormant
Tahun 2018**

RM490,877

**Kos Operasi Bagi
10 Syarikat Dormant
Tahun 2017**

RM874,406

**JADUAL 3.3
KOS OPERASI SYARIKAT DORMANT BAGI TAHUN 2018 DAN 2017**

BIL.	UNIVERSITI	SYARIKAT SUB-SUBSIDIARI DORMAN	JUMLAH PELABURAN 2018 (RM)	KOS OPERASI 2018 (RM)	KOS OPERASI 2017 (RM)
1.	Universiti Teknologi MARA (UiTM)	UiTM Terengganu Services Sdn. Bhd.	200,000	294,861	620,467
2.		Talent Cloud Sdn. Bhd.	50,000	39,214	90,943
3.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	Unitalent & Event Sdn. Bhd.	1	2,608	-
4.		Unifilm Studio Sdn. Bhd.	2	5,673	1,000
5.	Universiti Sains Malaysia (USM)	Usains Tech Capital Sdn. Bhd.	500,000	20,296	13,961
6.		USM Enterprise Sdn. Bhd.	2	3,715	4,773
7.		Usains Bio-Engineering Sdn. Bhd.	2	5,487	4,348
8.		Diagnostics Innovations Sdn. Bhd.	2	1,017	883
9.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	Algazel Medical Sdn. Bhd.	100	16,577	20,395
10.	Universiti Malaya (UM)	UM Education Sdn. Bhd.	1,000	12,285	5,855
11.		UM Properties Sdn. Bhd.	2	89,144	111,781
JUMLAH			751,111	490,877	874,406

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Sub-Subsidiari Tahun 2018

- b. Antara punca syarikat berstatus dormant adalah kerana syarikat mengalami kerugian yang berterusan atau tidak mempunyai sebarang transaksi perniagaan/hasil. Walaupun terdapat pengurangan kos operasi dalam tahun 2018, UA masih perlu menanggung komitmen ini pada setiap tahun.
- c. Pada tahun 2018, sebanyak enam (6) syarikat di bawah UUM, USM, dan UM mengalami peningkatan dalam kos operasi bagi yuran profesional, utiliti dan perbelanjaan lain.

3.5.3. Analisis Keuntungan/Kerugian Syarikat

64 Syarikat Rugi Tahun 2018

RM107.54 JUTA

---

64 Syarikat Rugi Tahun 2017

RM119.26 JUTA

- a. Keuntungan/kerugian tahun semasa menunjukkan prestasi kewangan sesebuah syarikat bagi sesuatu tahun. Keuntungan/kerugian terkumpul pula merupakan lebihan atau kurangan bagi setiap tahun kewangan yang terkumpul sejak tahun penubuhan sehingga pada tarikh akhir penyata kewangan.
- b. Semakan Audit mendapati **sebanyak 64 syarikat mengalami kerugian sejumlah RM107.54 juta pada tahun 2018 dan 64 syarikat dengan kerugian sejumlah RM119.26 juta pada tahun 2017.**
- c. Perbandingan prestasi kewangan syarikat bagi tahun 2017 dan 2018 mendapati sebanyak 46 syarikat subsidiari dan sub-subsidiari di bawah 15 UA mengalami kerugian berturut-turut pada tahun 2017 dan 2018. Sebanyak lima (5) UA telah menyalurkan dana atau modal tambahan berjumlah RM231.17 juta kepada syarikat subsidiari dan sub-subsidiari dan sebanyak 10 UA tidak menyalurkan dana tambahan. Antara sebab tiada penyaluran dana tambahan adalah kerana syarikat subsidiari dan sub-subsidiari mendapat pembiayaan dalam bentuk pinjaman/pendahuluan dari universiti atau syarikat induk. Butiran seperti dalam **Jadual 3.4.**

JADUAL 3.4
SYARIKAT SUBSIDIARI DAN SUB-SUBSIDIARI MENGALAMI
KERUGIAN BERTURUT-TURUT PADA TAHUN 2017 DAN 2018
SERTA PENYALURAN DANA TAMBAHAN OLEH UA

BIL.	UNIVERSITI	BIL. SYARIKAT	KERUGIAN (RM)		JUMLAH PENYALURAN DANA (RM)
			2018	2017	
1.	Universiti Teknologi MARA (UiTM)	11	(78,634,445)	(70,345,337)	209,575,000
2.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	2	(2,601,860)	(1,067,757)	-
3.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	5	(1,547,368)	(1,822,965)	13,500,000
4.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)	1	(1,237,206)	(2,001,135)	-
5.	Universiti Putra Malaysia (UPM)	3	(1,188,490)	(118,455)	-
6.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	2	(1,178,024)	(377,627)	-
7.	Universiti Malaysia Terengganu (UMT)	1	(957,615)	(565,096)	1,600,000
8.	Universiti Malaya (UM)	5	(564,272)	(478,668)	-
9.	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	3	(413,064)	(607,108)	-
10.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	2	(391,009)	(271,139)	-
11.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	3	(255,091)	(1,146,041)	2,500,000
12.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	2	(251,461)	(488,142)	-
13.	Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)	1	(152,273)	(184,057)	3,999,999
14.	Universiti Sains Malaysia (USM)	4	(136,315)	(274,093)	-
15.	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM)	1	(3,587)	(2,941)	-
JUMLAH		46	(89,512,080)	(79,750,561)	231,174,999

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari dan Sub-Subsidiari Tahun 2018

- d. Analisis Audit selanjutnya mendapati **tiga (3) daripada 46 syarikat subsidiari UA mengalami kerugian selama tiga (3) tahun berturut-turut bagi tahun 2016 hingga 2018 berjumlah RM6.51 juta**. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 3.5**.

JADUAL 3.5
SYARIKAT SUBSIDIARI UA MENGALAMI KERUGIAN BERTURUT-TURUT
BAGI TAHUN 2016 HINGGA 2018

BIL.	UNIVERSITI	SYARIKAT	KERUGIAN 2018 (RM)	KERUGIAN 2017 (RM)	KERUGIAN 2016 (RM)	JUMLAH (RM)
1.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)	USIM Tjjarah Holdings Sdn. Bhd.	(1,237,206)	(2,001,135)	(818,999)	(4,057,340)
2.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	UNIUTAMA Management Holdings Sdn. Bhd.	(347,897)	(1,109,145)	(210,571)	(1,667,613)
3.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	UTHM Holdings Sdn. Bhd.	(235,026)	(468,224)	(80,051)	(783,301)
JUMLAH			(1,820,129)	(3,578,504)	(1,109,621)	(6,508,254)

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari Tahun 2017 dan 2018

- e. Analisis Audit mendapati tiga (3) syarikat subsidiari yang mengalami kerugian pada tahun 2018 adalah disebabkan kos jualan yang tinggi sejumlah RM14.07 juta, kos pentadbiran seperti pembayaran gaji dan elaun sejumlah RM6.15 juta serta kos kewangan sejumlah RM4.66 juta. Ini menyebabkan syarikat tidak dapat menjana keuntungan berikutan kos operasi yang tinggi.

3.5.4. Analisis Aliran Tunai

- a. Tunai dan kesetaraan tunai adalah terdiri daripada tunai di tangan, deposit jangka pendek dan pelaburan jangka pendek yang berkecairan tinggi dan sedia ditukarkan kepada amaun tunai yang diketahui serta tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara. Pengurusan tunai yang baik menunjukkan syarikat berupaya membiayai kos operasi dan komitmen jangka pendek.
- b. Analisis Audit terhadap penyata kewangan tahun 2018 mendapati 44 syarikat subsidiari dan sub-subsidiari mencatat aliran tunai *surplus* daripada aktiviti operasi berjumlah RM119.78 juta berbanding 56 syarikat yang mengalami defisit berjumlah RM118.30 juta. Punca aliran tunai defisit daripada aktiviti operasi adalah kerana janaan pendapatan semasa tidak dapat menampung perbelanjaan operasi semasa. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 3.6**.

JADUAL 3.6
ALIRAN TUNAI OPERASI DEFISIT
SYARIKAT SUBSIDIARI/SUB-SUBSIDIARI

BIL.	UNIVERSITI	BIL. SYARIKAT	ALIRAN TUNAI OPERASI (RM)
1.	Universiti Teknologi MARA (UiTM)	15	(50,090,858)
2.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	8	(36,811,698)
3.	Universiti Putra Malaysia (UPM)	2	(10,220,976)
4.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	4	(5,877,293)
5.	Universiti Malaya (UM)	3	(3,481,344)
6.	Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI)	1	(2,859,041)
7.	Universiti Sains Malaysia (USM)	3	(2,650,157)
8.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	4	(2,045,667)
9.	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	4	(1,772,780)
10.	Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)	4	(785,168)
11.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	2	(623,067)
12.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	2	(474,551)
13.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	2	(273,406)
14.	Universiti Malaysia Terengganu (UMT)	1	(215,804)
15.	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM)	1	(116,544)
JUMLAH		56	(118,298,354)

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari dan Sub-Subsidiari Tahun 2018

3.5.5. Pembayaran Dividen Kepada Universiti Awam

6 UA Menerima Dividen

Tahun 2018

RM4.01 JUTA

7 UA Menerima Dividen

Tahun 2017

RM7.39 JUTA

a. Garis Panduan Pelaburan untuk IPTA tahun 2004 menyatakan UA hendaklah mewujudkan satu kaedah keuntungan daripada aktiviti syarikat dapat disalurkan balik kepada UA. Penyaluran keuntungan adalah dalam bentuk dividen, pemberian dan pembayaran *tribute*. UA perlu memastikan peruntukan tersebut dimasukkan dalam Memorandum dan Artikel (M&A) syarikat UA.

b. Pada tahun 2018, sebanyak enam (6) UA telah menerima dividen berjumlah RM4.01 juta dan tujuh (7) UA menerima dividen sejumlah RM7.39 juta pada tahun 2017

daripada syarikat subsidiari seperti dalam **Jadual 3.7**.

JADUAL 3.7
SENARAI UNIVERSITI YANG MENERIMA DIVIDEN PADA TAHUN 2018 DAN 2017

BIL.	UNIVERSITI	NAMA SYARIKAT	KEUNTUNGAN/(KERUGIAN) (RM)		DIVIDEN DIBAYAR (RM)	
			2018	2017	2018	2017
1.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	UMP Holdings Sdn. Bhd.	29,128,981	27,224,568	1,045,834	1,000,000
2.	Universiti Sains Malaysia (USM)	Usains Holding Sdn. Bhd.	1,291,343	1,809,025	-	1,000,000
3.	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM)	UPNM Holdings Sdn. Bhd.	1,472,333	3,388,217	758,078	2,085,165
4.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	UKM Holdings Sdn. Bhd.	1,486,853	3,817,988	685,000	2,500,000
5.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	UTM Holdings Sdn. Bhd.	2,274,906	1,796,150	500,000	300,000
6.		Uni-Technologies Sdn. Bhd.	781,645	671,342	-	450,000
7.	Universiti Malaysia Terengganu (UMT)	UMT Jaya Holdings Sdn. Bhd.	760,379	(581,260)	18,500	-
8.	Universiti Putra Malaysia (UPM)	UPM Holdings Sdn. Bhd.	(193,713)	418,223	1,000,000	-
9.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	UTHM Holdings Sdn. Bhd.	(235,026)	(468,224)	-	50,000
JUMLAH			36,767,701	38,076,029	4,007,412	7,385,165

Sumber: Penyata Kewangan UA dan Syarikat Subsidiari Tahun 2018

c. Sebanyak enam (6) daripada 88 syarikat sub-subsidiari berupaya membayar dividen pada tahun 2018 berjumlah RM8.01 juta berbanding lapan (8) syarikat sub-subsidiari yang membayar dividen sejumlah RM5.96 juta pada tahun 2017. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 3.8**.

JADUAL 3.8
JUMLAH DIVIDEN DIBAYAR OLEH SYARIKAT SUB-SUBSIDIARI
PADA TAHUN 2018 DAN 2017

BIL.	UNIVERSITI	NAMA SYARIKAT	DIVIDEN DIBAYAR TAHUN 2018 (RM)	DIVIDEN DIBAYAR TAHUN 2017 (RM)
1.	Universiti Teknologi MARA (UiTM)	UiTM Private Education Sdn. Bhd.	-	2,000,000
2.		UKM Pakarunding Sdn. Bhd.	-	250,000
3.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	UKM Kesihatan Sdn. Bhd.	2,630,000	2,320,000
4.		UNIPEQ Sdn. Bhd.	-	550,000
5.		UKM Cetak Sdn. Bhd.	115,000	-
6.	Universiti Malaya (UM)	UM Specialist Centre Sdn. Bhd.	2,710,000	-
7.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	UMP Advanced Education Sdn. Bhd.	450,000	-
8.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	UNIXA Copy & Print Sdn. Bhd.	-	12,503
9.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	K-Utech Edu Sdn. Bhd.	-	23,000
10.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	Uni-Technologies Sdn. Bhd.	600,000	450,000
11.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	UNIUTAMA Education and Consultancy Sdn. Bhd.	1,500,000	350,000
JUMLAH			8,005,000	5,955,503

Sumber: Penyata Kewangan Sub-Subsidiari Tahun 2018

- d. Pada tahun 2018, **sebanyak 36 syarikat mencatatkan keuntungan sejumlah RM40.48 juta tetapi tidak membayar dividen.** Semakan Audit terhadap memorandum penubuhan syarikat tidak menyatakan syarikat perlu membayar dividen setiap tahun sekiranya memperoleh keuntungan. Keadaan ini menyebabkan UA tidak mendapat pulangan ke atas pelaburan dalam bentuk dividen walaupun syarikat mencatat keuntungan. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 3.9**.

**36 Syarikat Untung
Tidak Membayar
Dividen**

RM40.48 JUTA

JADUAL 3.9
SYARIKAT MENCATAT KEUNTUNGAN TETAPI
TIDAK MEMBAYAR DIVIDEN TAHUN 2018

BIL.	UNIVERSITI	BIL. SYARIKAT	KEUNTUNGAN (RM)
1.	Universiti Teknologi Mara (UiTM)	6	12,652,425
2.	Universiti Teknikal Malaysia Melaka (UTeM)	2	10,420,025
3.	Universiti Malaysia Kelantan (UMK)	1	5,452,244
4.	Universiti Malaya (UM)	4	3,076,238
5.	Universiti Sains Malaysia (USM)	4	3,030,507
6.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	3	2,935,365
7.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	2	902,648
8.	Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS)	2	834,797
9.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	4	481,521
10.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	3	204,243
11.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	1	308,779

BIL.	UNIVERSITI	BIL. SYARIKAT	KEUNTUNGAN (RM)
12.	Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)	3	133,556
13.	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM)	1	45,653
JUMLAH		36	40,478,001

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari dan Sub-Subsidiari Tahun 2018

3.5.6. USAHA BERTERUSAN DAN ROSOT NILAI

- Pada akhir setiap tempoh pelaporan, UA dan Kumpulan perlu menilai sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan yang diukur pada kos telah dirosot nilai. Ujian rosot nilai bagi pelaburan dalam syarikat subsidiari, antaranya boleh diukur dengan membuat perbandingan antara kos pelaburan yang dikeluarkan oleh UA dengan nilai aset ketara bersih bagi pelaburan/syarikat subsidiari tersebut.
- Nilai aset ketara bersih (*net tangible asset*) merupakan nilai syarikat apabila semua aset dicairkan. Nilai tersebut membantu pelabur dan penganalisis menentukan anggaran kasar nilai syarikat berdasarkan aset, liabiliti dan aset tak ketara. Jumlah aset ketara bersih juga merupakan penanda aras penting bagi menentukan sama ada saham syarikat adalah setara dengan nilai pasaran.
- Pada tahun 2018, **sebanyak 44 syarikat subsidiari dan sub-subsidiari bagi 14 UA mengalami aset ketara bersih yang negatif sejumlah RM118.26 juta**. Antara faktor yang menyebabkan berlakunya nilai liabiliti melebihi nilai aset ketara adalah amaun terhutang kepada syarikat pelabur berjumlah RM71.66 juta, amaun terhutang kepada *immediate company* berjumlah RM59.47 juta dan amaun terhutang kepada *immediate holding company* berjumlah RM20.84 juta. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 3.10**.

JADUAL 3.10
SYARIKAT SUBSIDIARI/SUB- SUBSIDIARI MENGALAMI
ASET KETARA BERSIH NEGATIF TAHUN 2018

BIL.	UNIVERSITI	BIL. SYARIKAT SUBSIDIARI DAN SUB SUBSIDIARI	ASET KETARA BERSIH (RM)
1.	Universiti Teknologi Mara (UiTM)	11	(67,251,243)
2.	Universiti Malaya (UM)	4	(26,827,420)
3.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	7	(9,016,356)
4.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	4	(4,579,799)
5.	Universiti Sains Malaysia (USM)	4	(2,363,268)
6.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)	1	(2,300,942)
7.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	1	(1,533,420)

BIL.	UNIVERSITI	BIL. SYARIKAT SUBSIDIARI DAN SUB SUBSIDIARI	ASET KETARA BERSIH (RM)
8.	Universiti Putra Malaysia (UPM)	2	(1,317,859)
9.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	2	(1,041,636)
10.	Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)	2	(419,494)
11.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	2	(393,635)
12.	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	2	(319,908)
13.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	1	(46,375)
14.	Universiti Malaysia Terengganu (UMT)	1	(853,551)
JUMLAH		44	(118,264,906)

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari dan Sub-Subsidiari Tahun 2018

- d. Syarikat yang mengalami aset ketara bersih yang negatif memberi kesan terhadap usaha berterusan kerana ketidakupayaan aset syarikat untuk menampung komitmen sedia ada bagi meneruskan operasi. Analisis Audit mendapati syarikat USIM Tjjarah Holdings Sdn. Bhd. mengalami aset ketara bersih negatif sejumlah RM2.30 juta pada tahun 2018 dan RM1.06 juta pada tahun 2017.
- e. Peruntukan rosot nilai perlu diakaunkan sebagai belanja dalam Penyata Pendapatan Komprehensif sekiranya kos pelaburan adalah lebih tinggi berbanding nilai aset ketara bersih. Keadaan ini akan mengurangkan jumlah pelaburan dalam syarikat subsidiari yang diiktiraf dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Pelaburan tersebut akan diiktiraf pada nilai kos sahaja sekiranya nilai aset ketara bersih adalah lebih tinggi berbanding kos yang dilaburkan.
- f. Semakan Audit selanjutnya mendapati enam (6) UA tidak membuat peruntukan rosot nilai terhadap pelaburan dalam enam (6) syarikat subsidiari pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018. Sehubungan itu, nilai pelaburan yang dilaporkan oleh UA telah terlebih nyata sejumlah RM6.44 juta. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 3.11**.

**6 UA Tidak
Membuat
Peruntukan
Rosot Nilai**

RM6.44 JUTA

JADUAL 3.11
ROSOT NILAI SYARIKAT SUBSIDIARI TIDAK DIPERUNTUKAN
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

BIL.	UNIVERSITI	SYARIKAT SUBSIDIARI	KOS PELABURAN (RM) (a)	NILAI ASET KETARA BERSIH (RM) (b)	JUMLAH ROSOT NILAI SEPATUTNYA (RM) (c) = (b) – (a)
1.	Universiti Malaya (UM)	UM Holdings Sdn. Bhd.	39,860,002	39,701,410	(158,592)
2.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA)	UNISZA Holdings Sdn. Bhd.	7,100,000	6,379,180	(720,820)
3.	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	UMS Investment Holdings Sdn. Bhd.	5,000,000	4,220,169	(779,831)

BIL.	UNIVERSITI	SYARIKAT SUBSIDIARI	KOS PELABURAN (RM) (a)	NILAI ASET KETARA BERSIH (RM) (b)	JUMLAH ROSOT NILAI SEPATUTNYA (RM) (c) = (b) – (a)
4.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	UTHM Holdings Sdn. Bhd.	4,000,000	3,973,323	(26,677)
5.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)	USIM Tjjarah Holdings Sdn. Bhd.	2,000,000	(2,300,942)	(4,300,942)
6.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	UKM Technology Sdn. Bhd.	1,000,000	547,460	(452,540)
JUMLAH			58,960,002	52,520,600	(6,439,402)

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari Tahun 2018

3.6 SYOR AUDIT

UA perlu memastikan objektif pelaburan dalam syarikat subsidiari dan sub-subsidiari dapat dicapai dengan mengambil tindakan terhadap perkara seperti berikut:

- 3.6.1 Syarikat berstatus dorman yang berterusan perlu dibubar kerana melibatkan kos tetap setiap tahun.
- 3.6.2 Pelaburan dalam syarikat subsidiari dan sub-subsidiari yang mencatatkan kerugian yang berterusan perlu dikaji semula.
- 3.6.3 Syarikat yang mempunyai prestasi yang baik dan mencatatkan keuntungan perlu membayar dividen sebagaimana ditetapkan dalam Garis Panduan Pelaburan untuk IPTA tahun 2004 yang dikeluarkan Kementerian Pendidikan Malaysia.
- 3.6.4 Mematuhi piawaian perakaunan dengan membuat peruntukan rosot nilai sewajarnya sekiranya berlaku penjejasan nilai pelaburan dalam syarikat subsidiari.
- 3.6.5 Dasar dan kemampanan program UA yang dilaksanakan oleh syarikat subsidiari dan sub-subsidiari perlu diwujudkan bagi mengurangkan kebergantungan dana daripada UA.

4. PENGURUSAN PEROLEHAN PERALATAN PENCEGAHAN, PERUBATAN DAN PEMULIHAN - PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL (PERKESO)

FAKTA UTAMA

PEROLEHAN PERALATAN PENCEGAHAN, PERUBATAN DAN PEMULIHAN

RM24.79 juta	153
Jumlah belanja peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan (tidak termasuk Fisioterapi)	Pembekal peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan (tidak termasuk Fisioterapi)

4.1. LATAR BELAKANG

4.1.1. Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) telah ditubuhkan pada tahun 1971 di bawah Kementerian Sumber Manusia. PERKESO berperanan untuk melaksana dan mentadbir Skim Keselamatan Sosial melalui Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969 (Akta 4). Pada tahun 2017, terdapat dua (2) skim iaitu Skim Bencana Kerja Pekerjaan Sendiri dan Sistem Insurans Pekerjaan yang telah diperkenalkan di bawah Akta Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri 2017 (Akta 789) yang dikuatkuasakan pada 1 Jun 2017 dan Akta Sistem Insurans Pekerjaan 2017 (Akta 800) yang dikuatkuasakan pada 28 Disember 2017. PERKESO mempunyai 14 buah Pejabat PERKESO Negeri, 39 buah Pejabat PERKESO di seluruh negara dan satu (1) Pusat Rehabilitasi PERKESO di Melaka.

4.1.2. Bahagian Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan (BPPP) di PERKESO bertanggungjawab melaksanakan aktiviti keselamatan dan kesihatan pekerjaan bagi Orang Berinsurans (OB) melalui Skim Keselamatan Sosial dan Skim Bencana Kerja Pekerjaan Sendiri.

4.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan bagi memastikan pengurusan perolehan peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan kepada Orang Berinsurans dilaksanakan selaras dengan akta, peraturan dan prosedur yang berkuat kuasa; wujud struktur dan sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pengurusan perolehan, pembayaran dan peralatan; dan rekod berkaitan diselenggara dengan teratur, lengkap dan kemas kini.

4.3. SKOP DAN METODOLOGI

4.3.1. Pengauditan dilaksanakan terhadap pengurusan perolehan peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan PERKESO bagi bulan Januari 2018 hingga Jun 2019 di Bahagian Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan Ibu Pejabat PERKESO dan enam (6) pejabat negeri, iaitu Petaling Jaya, Kuala Lumpur, Seremban, Kuala Terengganu, Johor Bahru dan Melaka.

4.3.2. Pemeriksaan rekod dan dokumen kewangan, pemeriksaan fizikal dan temu bual dengan pegawai terlibat telah diadakan bagi mengesahkan maklumat yang diperoleh untuk memperkukuhkan ketepatan penemuan Audit.

4.4. RINGKASAN PENEMUAN AUDIT

4.4.1 Pengurusan Perolehan

- a. Sebanyak lima (5) perolehan berjumlah RM247,058 telah dipecah kecil dan dibuat secara pembelian terus;
- b. Tiga (3) perolehan bekalan implan berjumlah RM49,526 telah dibuat tanpa pesanan pembelian.

4.4.2 Pengurusan Pembayaran

- a. Proses semakan bayaran mengambil masa antara satu (1) hingga 467 hari.
- b. Invois daripada dua (2) pembekal berjumlah RM112,010 dibayar selepas tiga (3) tahun;
- c. Pembayaran sejumlah RM0.89 juta masih belum dibuat antara 30 hingga 4007 hari melibatkan 145 transaksi daripada 34 pembekal.
- d. Pembayaran berjumlah RM99,101 dilakukan tanpa dokumen lengkap;
- e. Pembayaran dibuat melebihi kuantiti yang sepatutnya diterima berjumlah RM51,894.

4.5. PENEMUAN AUDIT

4.5.1. Pengurusan Perolehan

a. Pecah Kecil Perolehan

- i. Perkara 1.3 Manual Prosedur Perolehan (MPP) menyatakan Bahagian/Pejabat PERKESO Negeri (PN)/Pejabat PERKESO (PP) dilarang memecah kecil perolehan tahunan untuk mengelakkan pelawaan secara sebut harga atau tender. MPP juga menetapkan pembelian terus ditafsirkan sebagai perolehan bekalan/perkhidmatan yang melibatkan jumlah perbelanjaan tahunan setiap pembelian sehingga RM50,000.

- ii. **Sebanyak lima (5) perolehan berjumlah RM247,058 telah dipecah kecil dan dibuat secara pembelian terus.** Kesemua baucar bayaran, invois dan pesanan pembelian dikeluarkan pada tarikh yang sama dan dibuat dengan syarikat yang sama adalah seperti dalam **Jadual 4.1.**

**Pecah Kecil
Perolehan
5 perolehan
pembelian terus
melebihi had
RM247,058**

**JADUAL 4.1
PEROLEHAN SECARA PECAH KECIL**

BIL.	NO. BAUCAR/ TARIKH	NO. INVOIS/ TARIKH	NO. PESANAN PEMBELIAN/ TARIKH	PERIHAL	AMAUN (RM)
1.	19008368/ 28.06.2019	OSB1812040 /06.12.2018	0811 004339- 00/13.11.2018	Membekal Alatan Pemulihan: Natura Durahesive Wafer (Box) – Saiz 45mm	48,685
2.	19008369/ 28.06.2019	OSB1812042 /06.12.2018	0811 004341- 00/13.11.2018	Membekal Alatan Pemulihan: Natura Durahesive Flat Moldable Flexible Wafer (Box) – Saiz 70 MM Extra Large	48,685
3.	19008370/ 28.06.2019	OSB1812043 /06.12.2018	0811 004342- 00/13.11.2018	Membekal Alatan Pemulihan: Natura Plus Drainable Pouch W/Filter & Invisiclose (Box) Saiz:45mm Opaque	49,896
4.	19008371/ 28.06.2019	OSB1812044 /06.12.2018	0811 004343- 00/13.11.2018	Membekal Alatan Pemulihan: Natura Plus Drainable Pouch W/Filter & Invisiclose (Box) Saiz:57mm Opaque	49,896
5.	19008372/ 28.06.2019	OSB1812045 /06.12.2018	0811 004344- 00/13.11.2018	Membekal Alatan Pemulihan : Natura Plus Drainable Pouch W/Filter & Invisiclose (Box) Saiz:70mm Opaque	49,896
JUMLAH					247,058

Sumber : Baucar Bayaran dan Dokumen Sokongan

- iii. Pihak PERKESO memaklumkan kontrak pembekal utama barangan ortotik telah pun tamat dan pembelian dibuat atas keperluan mendesak. Proses pembelian dibuat berdasarkan spesifikasi bagi setiap peralatan adalah berbeza berdasarkan saiz yang pelbagai.

Perolehan yang dibuat secara pecah kecil boleh menyebabkan PERKESO tidak mendapat tawaran harga terbaik dan kompetitif daripada pembekal lain. Perolehan yang dilaksanakan juga tidak mengikut peraturan kewangan dan MPP kerana ia melibatkan item dan pembekal yang sama.

b. Perolehan Tanpa Pesanan Pembelian

- i. Merujuk kepada MPP 2.1, permohonan secara bertulis atau atas talian hendaklah dikemukakan kepada Bahagian Perolehan berdasarkan bajet tahunan yang telah diluluskan bagi setiap pembelian terus. Pesanan pembelian bagi perolehan bekalan/perkhidmatan akan disediakan setelah kelulusan perolehan diperoleh daripada Pihak Berkuasa Melulus (PBM).
- ii. Semakan Audit mendapati **tiga (3) perolehan bekalan implan berjumlah RM49,526 telah dibuat tanpa pesanan pembelian.** Bekalan implan tersebut telah disempurnakan oleh pihak pembekal sebelum kelulusan perolehan diperoleh. Ketua Eksekutif (KE) PERKESO telah memberi kelulusan khas bagi pembayaran perolehan tersebut. Bagaimanapun, tiada peraturan ditetapkan dalam MPP atau SOP Bahagian Perolehan untuk membolehkan perbelanjaan dibuat melalui kelulusan khas. Butiran adalah seperti dalam **Jadual 4.2**.

**3 Pembayaran
Tanpa Pesanan
Pembelian**

RM49,526

JADUAL 4.2
PERBELANJAAN DENGAN KELULUSAN KHAS

BIL.	NO. BAUCAR/ TARIKH	NO. INVOIS/ TARIKH	PERIHAL	AMAUN (RM)
1.	18002378	09.03.2018	Kelulusan Khas Bagi Perolehan Bekalan Alat Pemulihan (Implan) Kepada Orang Berinsuran Yang Telah Menjalani Pembedahan	7,950
2.	19000734	18.01.2019	Kelulusan Khas Perolehan Implan Orang Berinsuran : Ahmad Tajuddin Bin Mustapa No KPPN : 900225-10-5377	21,436
3.	18013247	14.11.2018	Kelulusan Khas Bagi Perolehan Bekalan Alat Pemulihan (Implan) Kepada Orang Berinsuran Yang Telah Menjalani Pembedahan	20,140
JUMLAH				49,526

Sumber : Baucar Bayaran dan Dokumen Sokongan

- iii. PERKESO akan mengkaji semula MPP dan SOP Bahagian Perolehan dan mengemas kini kriteria kelulusan khas bagi perolehan.

Perolehan tanpa pesanan pembelian menyebabkan perolehan dibuat tanpa perancangan dan perbelanjaan melebihi peruntukan yang diluluskan.

4.5.2. Pengurusan Pembayaran

a. Pembayaran Lewat Dibuat

- i. Perenggan 2.2.14(d)(ii) *Standard Operating Procedure* (SOP): Memproses Bayaran Belanja Tanggungan Melalui Sistem Perakaunan SAGA menetapkan pembayaran hendaklah dibuat dalam tempoh 14 hari dari tarikh terimaan dokumen yang lengkap.
- ii. Semakan Audit mendapati:
  - Sebanyak 43 baucar bayaran lewat dibayar melebihi 14 hari dari tarikh dokumen diterima dengan lengkap di Unit Lain-lain Bayaran berjumlah RM1.08 juta. Tempoh kelewatan adalah antara satu (1) hingga 72 hari.
  - Selain itu, semakan di Bahagian Kewangan juga mendapati sebanyak 52 baucar bayaran melibatkan 82 invois berjumlah RM1.18 juta telah lewat dibayar dengan kelewatan antara 32 hingga 467 hari. Perkara ini disebabkan invois dan dokumen sokongan lewat dikemukakan. Pihak Audit juga mendapati tiada ketetapan hari dalam SOP berkaitan mengenai tempoh terimaan dokumen dari BPPP/Pejabat PERKESO Negeri/Pejabat PERKESO kepada Bahagian Kewangan.
  - Terdapat pembayaran dibuat bagi invois melebihi tiga (3) tahun melibatkan dua (2) pembekal berjumlah RM112,010 bagi invois tahun 2012 hingga 2016.

**Kelewatan
Bayaran Bagi 95
Baucar Sehingga
467 Hari**

RM2.26 JUTA

**Kelewatan
Bayaran Invois
2 Pembekal Bagi
Tempoh 2012
Hingga 2016**

RM112,010

Maklum balas PERKESO menyatakan tempoh bayaran yang diguna pakai adalah 14 hari bekerja dari tarikh tuntutan pembekal diterima di Bahagian Kewangan. Punca utama yang menyumbang kepada kelewatan bayaran berkenaan, antaranya, disebabkan oleh *server down* Sistem Perakaunan SAGA selepas kejadian *blackout* di Menara PERKESO, gangguan modul *Account Payable* pada Sistem Perakaunan SAGA, ketiadaan pegawai pelulus kerana urusan rasmi di luar pejabat, gangguan integrasi Sistem Perakaunan SAGA dengan Sistem INSPIRE pada peringkat awal pelaksanaan dan

kesilapan cop tarikh terima sebenar. Dokumen tuntutan bayaran yang lengkap bagi invois tahun 2012 hingga 2016 untuk dua (2) pembekal berkenaan hanya diterima oleh Bahagian Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan pada tahun 2019. Tiada bukti/pengesahan bahawa dokumen lengkap diterima pada tahun invois tersebut dikeluarkan. Ini kerana proses mendapatkan pengesahan daripada OB, pembekal dan doktor mengambil masa bagi tuntutan invois lama dan ianya adalah di luar kawalan PERKESO.

Kelewatan pembayaran menunjukkan kawalan dalaman yang lemah di samping ketidakpatuhan terhadap peraturan kewangan dan MPP sedia ada. Perkara ini boleh menyebabkan pengesahan terhadap penerimaan bekalan peralatan dan tidak dapat dipastikan.

4.5.3. Pembelian Peralatan Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan Belum Dibayar

Setakat 30 Jun 2019, Laporan Pemiutang Peralatan Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan menunjukkan pembayaran sejumlah RM0.89 juta masih belum dibuat antara 30 hingga 4007 hari melibatkan 145 transaksi daripada 34 pembekal. Sebanyak 72 daripada 145 transaksi berjumlah RM330,210 telah melebihi 365 hari. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 4.3**.

JADUAL 4.3
TUNGGAKAN PEMIUTANG PERALATAN

BIL. TRANSAKSI	JUMLAH (RM)					JUMLAH (RM)
	30 HARI	90 HARI	120 HARI	180 HARI	360 HARI	
145	260,763	4,530	44,980	250,059	330,210	890,542

Sumber : Data dikemukakan oleh Bahagian Kewangan yang dijana dari Sistem Perakaunan SAGA

PERKESO telah mengambil tindakan pelarasan terhadap perkara yang dibangkitkan pada 20 September 2019 selepas teguran Audit.

4.5.4. Bayaran Tanpa Dokumen Sokongan Yang Lengkap

- a. Perenggan 2.1.1 SOP Memproses Bayaran Belanja Tanggungan Melalui Sistem Perakaunan SAGA (AP Module) menetapkan bahawa tuntutan bayaran yang diterima hendaklah berserta dokumen lengkap, sempurna dan disahkan. Antara senarai semak dokumen lengkap bagi bayaran pembelian implan adalah seperti nota penghantaran asal; Borang Penilaian Prestasi Pembekal; Borang Pengesahan Penerimaan dan Kualiti Bekalan dari Pembekal; Surat Pengesahan Pemasangan Implan dan salinan surat jaminan yang telah dikeluarkan.

b. Perkara 2.1.1.3 *Standard Operating Procedure* (SOP) (SOP:KEW:AK(PL)-F122) Memproses Bayaran Belanja Tanggungan Melalui Sistem Perakaunan SAGA menetapkan tuntutan bayaran yang diterima hendaklah disemak dan dipastikan dokumen invois asal, nota penghantaran asal, Borang Pesanan Pembelian asal dan Borang Penilaian Prestasi Pembekal (BPP) adalah lengkap, sempurna dan disahkan.

c. Semakan Audit mendapati **lima (5) baucar bayaran berjumlah RM243,425 tidak disertakan dengan nota penghantaran bagi invois.** Baucar bayaran ini melibatkan satu (1) pembekal yang sama seperti dalam **Jadual 4.4.**

JADUAL 4.4
PERBEZAAN KUANTITI PADA INVOIS DAN PESANAN PEMBELIAN
DENGAN NOTA PENGHANTARAN

BIL.	NO. BAUCAR	TARIKH BAUCAR BAYARAN	JUMLAH BAUCAR BAYARAN (RM)	KUANTITI PADA INVOIS DAN PESANAN PEMBELIAN (KOTAK/ UNIT)	KUANTITI PADA NOTA PENGHANTARAN (KOTAK/ UNIT)	PERBEZAAN (KOTAK/ UNIT)	PERBEZAAN (RM)
1.	19008368	28.06.2019	48,685	350	249	101	14,049
2.	19008369	28.06.2019	48,685	350	336	14	1,948
3.	19008370	28.06.2019	49,896	720	490	230	15,939
4.	19008371	28.06.2019	49,896	720	682	38	2,633
5.	19008372	28.06.2019	49,896	720	470	250	17,325
JUMLAH			243,425				51,894

Sumber: Baucar Bayaran dan Nota Penghantaran

Selepas teguran Audit, pihak PERKESO telah mendapatkan salinan nota penghantaran bagi kuantiti perbezaan yang telah dinyatakan di atas.

d. Baucar bayaran bernombor 19001973 berjumlah RM99,101 tidak disertakan dengan nota penghantaran bagi invois bernombor 55109601 dan Borang Pengesahan Penerimaan dan Kualiti Bekalan dengan maklumat OB bagi invois bernombor SRF17257 dan 55144002.

Maklum balas PERKESO menyatakan semakan dengan lebih teliti akan dilaksanakan bagi memastikan nota penghantaran dan Borang Pengesahan Penerimaan dan Kualiti Bekalan dilengkapi sebelum dikemukakan sebagai dokumen sokongan sebelum bayaran boleh dilaksanakan.

Pembayaran yang dibuat tanpa dokumen sokongan yang lengkap adalah satu pembayaran yang tidak diakui.

4.6. SYOR AUDIT

PERKESO perlu memastikan kelemahan yang dibangkit tidak berulang pada masa hadapan dan objektif program dapat dicapai dengan mengambil tindakan seperti berikut:

4.6.1. Pematuhan terhadap Manual Prosedur Perolehan supaya pengurusan perolehan dilaksanakan dengan telus, cekap dan berkesan; dan

4.6.2. Pengemaskinian Garis Panduan/*Standard Operating Procedure* (SOP) bagi mengelakkan berlaku kelewatan pembayaran dan dokumen sokongan yang tidak lengkap.

PENUTUP

PENUTUP

---

1. Secara keseluruhannya, setakat 30 Ogos 2019, Jabatan Audit Negara telah memuktamadkan sebanyak 113 atau 75.3% daripada 150 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan Tahun 2018. Sebanyak 99 penyata kewangan telah diberi Pendapat Tanpa Teguran, enam (6) diberi Pendapat Tanpa Teguran dengan *Emphasis of Matter* dan lapan (8) diberi Pendapat Berteguran. Selain itu, sebanyak 35 penyata kewangan belum dimuktamadkan dan dua (2) penyata kewangan belum diterima. Di samping itu, Laporan Ketua Audit Negara mengenai enam (6) agensi Persekutuan mengandungi perenggan Hal-hal Lain (*Other Matter*). Selain itu, Jabatan Audit Negara juga telah mengeluarkan Laporan Ketua Audit Negara dengan perenggan Perkara Audit Utama (*Key Audit Matter*) kepada lima (5) Agensi Persekutuan.

2. Berdasarkan analisis Audit terhadap 113 penyata kewangan Agensi Persekutuan Tahun 2018 sebanyak 64 isu penyata kewangan yang signifikan telah dibangkitkan terdiri daripada lima (5) isu penyatuan akaun, 33 isu piawaian perakaunan, 22 isu salah nyata dan empat (4) isu ketidakpastian. Di samping itu, sebanyak 30 isu pengurusan yang signifikan terdiri daripada lapan (8) isu proses dan prosedur, 13 isu tadbir urus, tiga (3) isu dokumen sokongan serta enam (6) isu sistem kewangan dan perakaunan turut dibangkitkan.

3. Dalam tahun 2019, pengauditan pematuhan telah dilaksanakan melibatkan tiga (3) tajuk iaitu pengurusan geran daripada kementerian kepada Agensi Persekutuan, pelaburan universiti awam dalam syarikat subsidiari/sub-subsidiari dan pengurusan perolehan peralatan pencegahan, perubatan dan pemulihan Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO). Rumusan bagi ketiga-tiga tajuk adalah seperti berikut:

- a. Kementerian dan Agensi Persekutuan yang terlibat perlu mengambil langkah proaktif bagi mengkaji semula kaedah pelaksanaan dan pemantauan projek serta pembayaran oleh Agensi Persekutuan.
- b. Pelaburan UA dalam syarikat subsidiari dan sub-subsidiari perlu diurus dan dikawal selia dengan lebih berkesan. Walaupun penubuhan syarikat subsidiari UA telah mendapat kelulusan sewajarnya, terdapat syarikat subsidiari dan sub-subsidiari mengalami kerugian, aliran tunai operasi defisit, mempunyai liabiliti jangka panjang dan tidak membayar dividen kepada pemegang saham. Ini menjejaskan objektif penubuhan syarikat subsidiari bagi membantu UA menjana pendapatan tambahan dan mengurangkan kebergantungan dengan dana

daripada kerajaan. Selain itu, UA tidak membuat peruntukan rosot nilai walaupun berlaku penjejasan nilai pelaburan dalam syarikat subsidiari dan sub-subsidiari selaras dengan piawaian perakaunan yang berkaitan.

- c. Pengurusan Perolehan, Pembayaran dan Peralatan Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan PERKESO tidak mengikut prosedur yang ditetapkan serta tidak dilaksanakan dengan cekap dan berkesan menyebabkan objektif yang ditetapkan tidak tercapai.

4. Pegawai Pengawal Kementerian/Jabatan/Agensi Persekutuan perlu mematuhi undang-undang/peraturan/polisi yang telah ditetapkan dan sedang berkuat kuasa serta rekod yang berkaitan diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Komunikasi dan koordinasi antara Kementerian/Jabatan/Agensi Persekutuan adalah penting bagi tujuan pemantauan supaya sumber awam digunakan secara optimum. Kementerian/Jabatan/Agensi Persekutuan hendaklah mempertingkatkan pengetahuan, dan kemahiran pegawai dalam pengurusan kewangan dan pemahaman piawaian perakaunan.

Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya
15 November 2019

AKRONIM

AKRONIM

ADAMAS	<i>Anti-Doping Agency Malaysia</i>
AIM	Agensi Inovasi Malaysia
ASM	Akademi Sains Malaysia
ASWARA	Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan
BANK RAKYAT	Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad
BERNAMA	Pertubuhan Berita Nasional Malaysia
BIASISWA RAJA-RAJA	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Raja-Raja dan Yang Dipertua –Yang Dipertua Negeri
BNM	Bank Negara Malaysia
BoG	Lembaga Ahli Geologi Malaysia
BPPP	Bahagian Pencegahan, Perubatan dan Pemulihan
BSN	Bank Simpanan Nasional
CAAM	Pihak Berkuasa Penerbangan Awam Malaysia
CF	Sijil Layak Menduduki
CIDB	Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia
CITP	Program Transformasi Industri Pembinaan
DBKL	Dewan Bandaraya Kuala Lumpur
DBP	Dewan Bahasa dan Pustaka
EAIC	Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan
ECERDC	Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur
EOM	<i>Emphasis of Matter</i>
EPU	Unit Perancang Ekonomi/ <i>Economic Planning Unit</i>
FAMA	Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan
FELDA	Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan
FINAS	Perbadanan Kemajuan Filem Nasional Malaysia
FRIM	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia
IKM	Institut Koperasi Malaysia
INFRA	Institut Kemajuan Desa
IRDA	Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar
ISN	Institut Sukan Negara
ISSAI	<i>International Standards of Supreme Audit Institutions</i>
IYRES	Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia
JANM	Jabatan Akauntan Negara Malaysia
JUBLI PERAK	Kumpulan Wang Jubli Perak Pulau Pinang dan Seberang Perai
JURUKUR	Lembaga Jurukur Tanah Semenanjung Malaysia
KADA	Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu
KATS	Kementerian Air, Tanah dan Sumber Asli
KBS	Kementerian Belia dan Sukan
KEDA	Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah
KEJORA	Lembaga Kemajuan Johor Tenggara
KESEDAR	Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan
KETENGAH	Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah
KKR	Kementerian Kerja Raya
KLN	Kementerian Luar Negeri
KOKO	Lembaga Koko Malaysia
KPDNHEP	Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna
KPLB	Kementerian Pembangunan Luar Bandar
KPKT	Kementerian Perumahan Kerajaan Tempatan
KRAFTANGAN	Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia
KSM	Kementerian Sumber Manusia
KWAN	Kumpulan Wang Amanah Negara
KWAP	Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan)
KWIE	Kumpulan Wang Industri Elektrik
KWPDP	Kumpulan Wang Perlindungan Data Peribadi
KWSMP	Kumpulan Wang Sumbangan Modal Pembetulan
KWSP	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja
KWW	Kumpulan Wang Warisan
LABUAN FSA	Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan

LADA	Lembaga Pembangunan Langkawi
LAM	Lembaga Arkitek Malaysia
LGM	Lembaga Getah Malaysia
LGMPC	LGM Properties Corporation
LHDNM	Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia
LJBM	Lembaga Juruukur Bahan Malaysia
LJM	Lembaga Jurutera Malaysia
LJT	Lembaga Jurukur Tanah
LKIM	Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia
LKTN	Lembaga Kenaf dan Tembakau Negara
LLM	Lembaga Lebuhraya Malaysia
LP BINTULU	Lembaga Pelabuhan Bintulu
LP JOHOR	Lembaga Pelabuhan Johor
LP JOHOR – TG. PELEPAS	Lembaga Pelabuhan Johor (Tanjung Pelepas)
LP KEMAMAN	Lembaga Pelabuhan Kemaman
LP KUANTAN	Lembaga Pelabuhan Kuantan
LP LABUAN	Lembaga Pelabuhan Labuan
LPK	Lembaga Pelabuhan Kelang
LPM	Lembaga Pelabuhan Melaka
LPNM	Lembaga Perindustrian Nanas Malaysia
LPP	Lembaga Pertubuhan Peladang
LPPEH	Lembaga Penilai, Pentaksir, Ejen Harta Tanah dan Pengurus Harta
LPPKN	Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara
LPPM	Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia
LPPSA	Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam
LPSVN	Lembaga Pembangunan Seni Visual Negara
LTAT	Lembaga Tabung Angkatan Tentera
LTH	Lembaga Tabung Haji
LTM	Lembaga Totalisator Malaysia
M&A	Memorandum dan Artikel
MADA	Lembaga Kemajuan Pertanian Muda
MAIWP	Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan
MARA	Majlis Amanah Rakyat
MARDI	Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia
MASB	<i>Malaysian Accounting Standards Board</i>
MATRADE	Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia
MAVCOM	Suruhanjaya Penerbangan Malaysia
MBOT	Lembaga Teknologis Malaysia
MDA	Pihak Berkuasa Peranti Perubatan
MEA	Kementerian Hal Ehwal Ekonomi
MFRS	<i>Malaysian Financial Reporting Standards</i>
MIA	Institut Akauntan Malaysia
MIDA	Pihak Berkuasa Peranti Perubatan
MIROS	Institut Penyelidikan Keselamatan Jalan Raya Malaysia
MITI	Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri
MMC	Majlis Perubatan Malaysia
MOA	Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani
MPB	Lembaga Lada Malaysia
MPC	Perbadanan Produktiviti Malaysia
MPERS	<i>Malaysian Private Entity Reporting Standards</i>
MPI	Kementerian Industri Utama
MPM	Majlis Peperiksaan Malaysia
MPOB	Lembaga Minyak Sawit Malaysia
MPP	Manual Prosedur Perolehan
MPSAS	Malaysian Public Sector Accounting Standards
MQA	Agensi Kelayakan Malaysia
MQM	<i>Muttahida Qaumi Movement</i>
MSN	Majlis Sukan Negara Malaysia
MSWP	Majlis Sukan Wilayah Persekutuan
MTIB	Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia
MYCC	Suruhanjaya Persaingan Malaysia

MYIPO	Perbadanan Harta Intelek Malaysia
MYSIHAT	Lembaga Promosi Kesihatan Malaysia
NCIA	Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara
OB	Orang Berinsurans
OBB	Bajet Berasaskan Outcome
PERDA	Lembaga Kemajuan Wilayah Pulau Pinang
PERHEBAT	Perbadanan Hal Ehwal Bekas Angkatan Tentera
PERKESO	Pertubuhan Keselamatan Sosial
PERNAMA	Perwira Niaga Malaysia
PIDM	Perbadanan Insurans Deposit Malaysia
PKB	Perbadanan Pembangunan Kampong Bharu
PL	Perbadanan Labuan
PPGS	Perbadanan Padang Golf Subang
PPHM	Perbadanan Perwira Harta Malaysia
PPj	Perbadanan Putrajaya
PPUM	Pusat Perubatan Universiti Malaya
PRIMA	Perbadanan Perumahan Rakyat 1Malaysia
PSM	Perbadanan Stadium Malaysia
PTPK	Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran
PTPTN	Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional
RAC	Perbadanan Aset Keretapi
RISDA	Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah
RMKe	Rancangan Malaysia Ke
SAGA	<i>Standard Accounting System for Government Agencies</i>
SEDA	Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari Malaysia
SKK1M	Skim Kemahiran dan Kerjaya 1Malaysia
SKM	Suruhanjaya Koperasi Malaysia
SME CORP	Perbadanan Perusahaan Kecil dan Sederhana Malaysia
SOP	<i>Standard Operating Procedure</i>
SPAD	Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat
SPAN	Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara
SPP II	Sistem Pemantauan Projek II
SPPP	Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang
SPPP - TELUK EWA	Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang - Teluk Ewa
SSM	Suruhanjaya Syarikat Malaysia
ST	Suruhanjaya Tenaga
SUHAKAM	Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia
SWA	Akaun Kebajikan Kakitangan Bank Negara Malaysia
SWCORP	Perbadanan Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam
TIMAH	Lembaga (Penyelidikan dan Kemajuan) Perusahaan Timah
TPLM	Tabung Pencen Lembaga Pesuruhjaya Matawang Malaya dan British Borneo
UA	Universiti Awam
UiTM	Universiti Teknologi Mara
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UM	Universiti Malaya
UMK	Universiti Malaysia Kelantan
UMP	Universiti Malaysia Pahang
UMS	Universiti Malaysia Sabah
UMT	Universiti Malaysia Terengganu
UNIMAP	Universiti Malaysia Perlis
UNIMAS	Universiti Malaysia Sarawak
UNiSA	Universiti Sultan Zainal Abidin
UPM	Universiti Putra Malaysia
UPNM	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia
UPSI	Universiti Pendidikan Sultan Idris
USIM	Universiti Sains Islam Malaysia
USM	Universiti Sains Malaysia
UTeM	Universiti Teknikal Malaysia Melaka
UTHM	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia
UTM	Universiti Teknologi Malaysia
UUM	Universiti Utara Malaysia
WAKAF HINDU	Lembaga Wakaf Hindu Negeri Pulau Pinang
YaPEIM	Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia

YGTHO/KWSG	Yayasan Guru Tun Hussein Onn/ Kumpulan Wang Simpanan Guru-Guru
YP MADA	Yayasan Pelajaran Persatuan Peladang dan Pertubuhan Peladang Mada
YPM	Yayasan Pelajaran Mara
YTAR	Yayasan Tunku Abdul Rahman
YTR	Yayasan Tun Razak

LAMPIRAN

LAMPIRAN 1

SENARAI 113 PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN DIMUKTAMADKAN SETAKAT 30 OGOS 2019

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
A	JABATAN PERDANA MENTERI				
1.	Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan (MAIWP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
2.	Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan (EAIC)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
3.	Lembaga Wakaf Hindu Negeri Pulau Pinang (WAKAF HINDU)	Berteguran	Tanpa Teguran	Berteguran	MPERS
4.	Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
5.	Agensi Inovasi Malaysia (AIM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
B	KEMENTERIAN KEWANGAN				
6.	Bank Negara Malaysia (BNM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
7.	Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
8.	Lembaga Totalisator Malaysia (LTM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
9.	Bank Simpanan Nasional (BSN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
10.	Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan (LABUAN FSA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
11.	Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	MPSAS
12.	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
13.	Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) (KWAP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
14.	Lembaga Penilai, Pentaksir, Ejen Harta Tanah dan Pengurus Harta (LPPEH)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
C	KEMENTERIAN PERTAHANAN MALAYSIA				
15.	Perwira Niaga Malaysia (PERNAMA)	Tanpa Teguran (EOM)	Berteguran	Tanpa Teguran	MFRS
16.	Perbadanan Perwira Harta Malaysia (PPHM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
17.	Perbadanan Hal Ehwal Bekas Angkatan Tentera (PERHEBAT)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	MFRS
D	KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA				
18.	Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
19.	Majlis Peperiksaan Malaysia (MPM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
20.	Agensi Kelayakan Malaysia (MQA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
21.	Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
22.	Universiti Malaya (UM)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	MPERS
23.	Universiti Sains Malaysia (USM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
24.	Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
25.	Universiti Putra Malaysia (UPM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
26.	Universiti Teknologi Mara (UiTM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	MPERS
27.	Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
28.	Universiti Utara Malaysia (UUM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
29.	Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
30.	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
31.	Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
32.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
33.	Universiti Malaysia Terengganu (UMT)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
34.	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
35.	Universiti Teknikal Malaysia Melaka (UTEM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
36.	Universiti Malaysia Pahang (UMP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
37.	Universiti Malaysia Perlis (UNIMAP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
38.	Universiti Sultan Zainal Abidin (UNISZA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
39.	Universiti Malaysia Kelantan (UMK)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	MPERS
40.	Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
41.	Pusat Perubatan Universiti Malaya (PPUM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
42.	Yayasan Guru Tun Hussein Onn (YGTHO) / Kumpulan Wang Simpanan Guru-Guru (KWSG)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
43.	Yayasan Tunku Abdul Rahman (YTAR)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
E KEMENTERIAN PEMBANGUNAN LUAR BANDAR					
44.	Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan (KESEDAR)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
45.	Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	MPSAS
F KEMENTERIAN PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN					
46.	Perbadanan Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam (SWCORP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
G KEMENTERIAN PENGANGKUTAN MALAYSIA					
47.	Lembaga Pelabuhan Kelang (LPK)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
48.	Lembaga Pelabuhan Kuantan (LP KUANTAN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Berteguran	MPSAS
49.	Lembaga Pelabuhan Melaka (LPM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
50.	Lembaga Pelabuhan Kemaman (LP KEMAMAN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Berteguran	MPSAS
51.	Lembaga Pelabuhan Johor (Tanjung Pelepas) (LP JOHOR – TG. PELEPAS)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
52.	Lembaga Pelabuhan Johor (LP JOHOR)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
53.	Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang - Teluk Ewa (SPPP - TELUK EWA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
54.	Suruhanjaya Penerbangan Malaysia (MAVCOM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
55.	Perbadanan Aset Keretapi (RAC)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	Berteguran	MPSAS
56.	Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang (SPPP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
H KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA					
57.	Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Berteguran	MPSAS
58.	Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran (PTPK)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Berteguran	MPSAS
I KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI					
59.	Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
60.	Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
61.	Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
62.	Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
63.	Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
64.	Yayasan Pelajaran Persatuan Peladang dan Pertubuhan Peladang Mada (YP MADA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
J	KEMENTERIAN BELIA DAN SUKAN				
65.	Majlis Sukan Negara Malaysia (MSN)	Berteguran	Berteguran	Tanpa Teguran	MPERS
66.	Perbadanan Stadium Malaysia (PSM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
67.	Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia (IYRES)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
68.	Institut Sukan Negara (ISN)	Tanpa Teguran	Berteguran	Berteguran	MPSAS
69.	Perbadanan Padang Golf Subang (PPGS)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	MPERS
K	KEMENTERIAN PEMBANGUNAN USAHAWAN				
70.	Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
71.	Perbadanan Perusahaan Kecil dan Sederhana Malaysia (SME CORP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
L	KEMENTERIAN AIR, TANAH DAN SUMBER ASLI				
72.	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
73.	Lembaga Jurukur Tanah Semenanjung Malaysia (JURUKUR)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	MPSAS
74.	Lembaga (Penyelidikan dan Kemajuan) Perusahaan Timah (TIMAH)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
75.	Lembaga Ahli Geologi Malaysia (BoG)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
76.	Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
M	KEMENTERIAN KERJA RAYA				
77.	Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM)	Tanpa Teguran	Berteguran	Tanpa Teguran	MPERS
78.	Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
79.	Lembaga Jurutera Malaysia (LJM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
80.	Lembaga Arkitek Malaysia (LAM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
81.	Lembaga Juruukur Bahan Malaysia (LJBM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	MPERS
N	KEMENTERIAN INDUSTRI UTAMA				
82.	Lembaga Kenaf dan Tembakau Negara (LKTN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
83.	Lembaga Koko Malaysia (KOKO)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
84.	Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (MTIB)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
85.	Lembaga Lada Malaysia (MPB)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
86.	Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
87.	LGM Properties Corporation (LGMPC)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
O	KEMENTERIAN TENAGA, SAINS, TEKNOLOGI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM				
88.	Akademi Sains Malaysia (ASM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Berteguran	MPSAS
89.	Lembaga Teknologis Malaysia (MBOT)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
90.	Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari Malaysia (SEDA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
91.	Suruhanjaya Tenaga (ST)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
P	KEMENTERIAN WILAYAH PERSEKUTUAN				
92.	Perbadanan Labuan (PL)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	MPSAS
93.	Majlis Sukan Wilayah Persekutuan (MSWP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	MPERS
94.	Perbadanan Pembangunan Kampong Bharu (PKB)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
Q	KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI				
95.	Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
96.	Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
R	KEMENTERIAN PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA				
97.	Lembaga Pembangunan Seni Visual Negara (LPSVN)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
98.	Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (KRAFTANGAN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
99.	Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan (ASWARA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
100.	Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (LPPM)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	MPSAS

KUMPULAN WANG PERSEKUTUAN DAN AKAUN AMANAH		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
101.	Akaun Kebajikan Kakitangan Bank Negara Malaysia (SWA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
102.	Kumpulan Wang Perlindungan Data Peribadi (KWPD)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
103.	Kumpulan Wang Sumbangan Modal Pemetuan (KWSMP)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
104.	Kumpulan Wang Amanah Negara (KWAN)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
105.	Kumpulan Wang Jubli Perak Pulau Pinang dan Seberang Perai (JUBLI PERAK)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
106.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Raja-Raja dan Yang Dipertua –Yang Dipertua Negeri (BIASISWA RAJA-RAJA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
107.	Kumpulan Wang Warisan (KWW)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
108.	Tabung Pencen Lembaga Pesuruhjaya Matawang Malaya dan British Borneo (TPLM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
109.	Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia (YaPEIM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPERS
110.	Tabung Kebajikan Kakitangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
111.	Kumpulan Wang Industri Elektrik (KWIE)	-	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran	MPERS

AGENSI PERSEKUTUAN LAIN		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
112.	Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad (BANK RAKYAT)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MFRS
	Didaftarkan di Bawah Akta Koperasi 1993				
113.	Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	MPSAS
	Didaftarkan di Bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976				

Nota: EOM - *Emphasis of Matter*

LAMPIRAN 2

SENARAI 35 PENYATA KEWANGAN AGENSI PERSEKUTUAN BELUM DIMUKTAMADKAN SETAKAT 30 OGOS 2019

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
A	JABATAN PERDANA MENTERI				
1.	Lembaga Tabung Haji (LTH)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Belum Muktamad	MFRS
2.	Lembaga Pembangunan Langkawi (LADA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPSAS
B	KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT				
3.	Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN)	Tanpa Teg uran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
C	KEMENTERIAN KEWANGAN				
4.	Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDNM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran (EOM)	Belum Muktamad	MPERS
5.	Yayasan Tun Razak (YTR)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
6.	Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar (IRDA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
7.	Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara (NCIA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
8.	Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECERDC)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPSAS
9.	Institut Akauntan Malaysia (MIA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MFRS
D	KEMENTERIAN PEMBANGUNAN LUAR BANDAR				
10.	Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah (KETENGAH)	Berteguran	Berteguran	Belum Muktamad	MPERS
11.	Lembaga Kemajuan Johor Tenggara (KEJORA)	Berteguran	Berteguran	Belum Muktamad	MPERS
12.	Lembaga Kemajuan Wilayah Pulau Pinang (PERDA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPSAS
13.	Majlis Amanah Rakyat (MARA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MFRS
14.	Yayasan Pelajaran Mara (YPM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MFRS
E	KEMENTERIAN HAL EHWAL EKONOMI				
15.	Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Belum Muktamad	MFRS
16.	Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Belum Muktamad	MFRS
F	KEMENTERIAN PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN				
17.	Perbadanan Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MFRS
G	KEMENTERIAN PENGANGKUTAN MALAYSIA				
18.	Institut Penyelidikan Keselamatan Jalan Raya Malaysia (MIROS)	Tanpa Teguran	Penafian Pendapat	Belum Muktamad	MPSAS
19.	Lembaga Pelabuhan Bintulu (LP BINTULU)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPSAS
20.	Lembaga Pelabuhan Labuan (LP LABUAN)	-	Berteguran	Belum Muktamad	MPSAS
21.	Pihak Berkuasa Penerbangan Awam Malaysia (CAAM)	-	-	Belum Muktamad	MPSAS
H	KEMENTERIAN KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA MALAYSIA				
22.	Pertubuhan Berita Nasional Malaysia (BERNAMA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
23.	Perbadanan Kemajuan Filem Nasional Malaysia (FINAS)	Bertentangan	Bertentangan	Belum Muktamad	MPERS

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN		JENIS PENDAPAT AUDIT			PIAWAIAN PERAKAUNAN
		2016	2017	2018	
I	KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI				
24.	Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM)	Tanpa Teguran (EOM)	Tanpa Teguran (EOM)	Belum Muktamad	MPSAS
25.	Lembaga Perindustrian Nanas Malaysia (LPNM)	Tanpa Teguran	Berteguran	Belum Muktamad	MPSAS
J	KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA				
26.	Pihak Berkuasa Peranti Perubatan (MDA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
27.	Majlis Perubatan Malaysia (MMC)	-	-	Belum Muktamad	MPSAS
28.	Lembaga Promosi Kesihatan Malaysia (MYSIHAT)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
K	KEMENTERIAN PEMBANGUNAN USAHAWAN				
29.	Institut Koperasi Malaysia (IKM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPSAS
L	KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA				
30.	Suruhanjaya Persaingan Malaysia (MYCC)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
31.	Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
32.	Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MYIPO)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
M	KEMENTERIAN INDUSTRI UTAMA				
33.	Lembaga Getah Malaysia (LGM)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
N	KEMENTERIAN WILAYAH PERSEKUTUAN				
34.	Perbadanan Putrajaya (PPj)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPERS
O	KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI				
35.	Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran	Belum Muktamad	MPSAS

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
KUALA LUMPUR, 2019
www.printnasiona.com.my
email: cservice@printnasiona.com.my
Tel.: 03-92366895 Faks: 03-92224773

Jabatan Audit Negara
No. 15, Aras 1-5,
Persiaran Perdana, Presint 2
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62518 Putrajaya, Malaysia